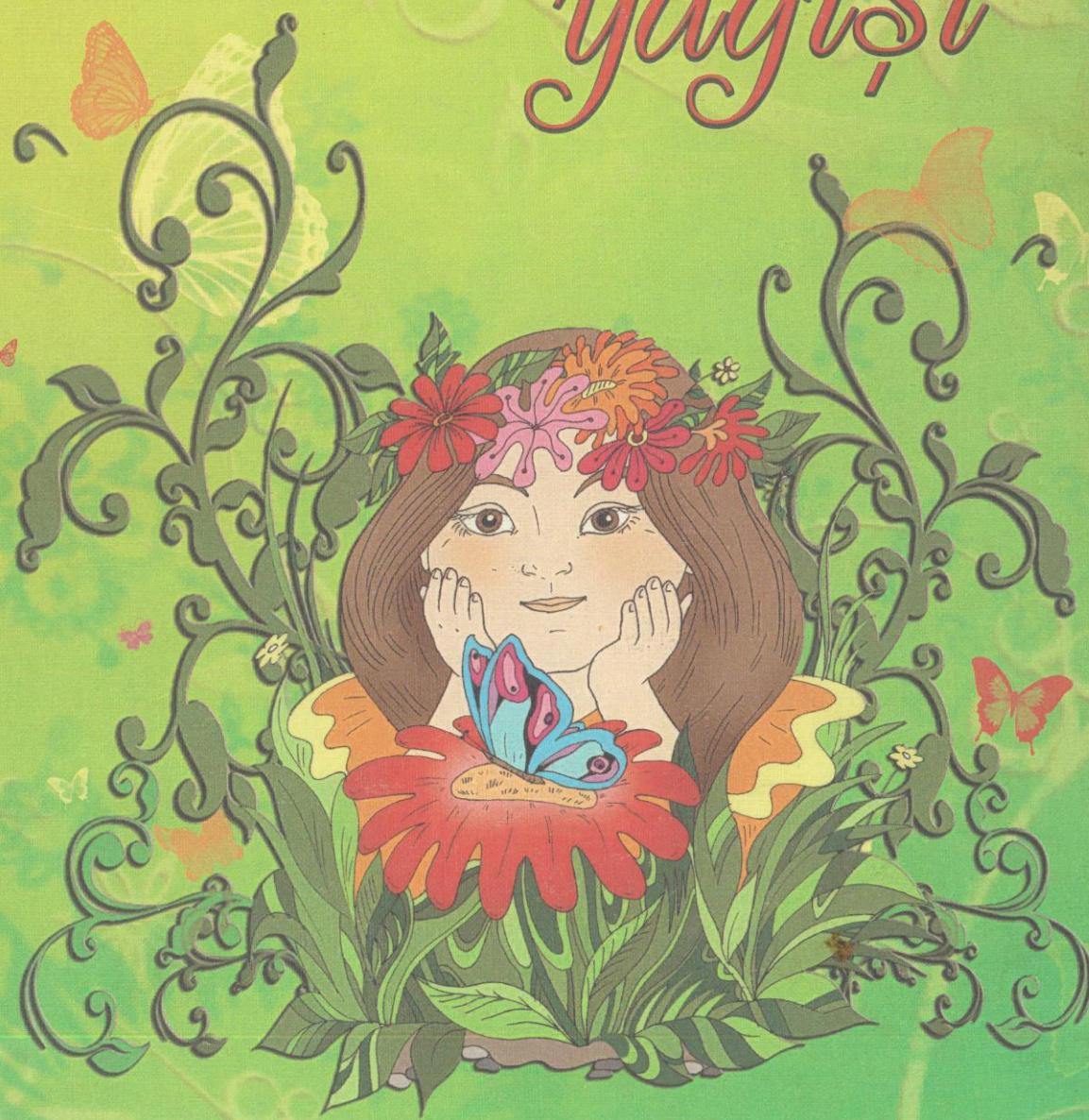

Rafiq Yusifoğlu

Çiçek

yağışı

84(5 Aze)-5
384

Rafiq Yusifoğlu

ÇİÇƏK YAĞIŞI

F. Köçərli adına
Azərbaycan Dövlət Uşaq
KITABXANASI
iNV. № 64472

QƏLBİNDƏ VARSA TƏPƏR,
ALNINDAN GÜNƏŞ ÖPƏR

ÇAŞIOĞLU

Rafiq Yusifoğlu. Çiçək yağışı, Şeirlər və poema.
Bakı: Çaşioğlu – Multimedia, 2009. – 352 s.

R 4702060000-06
2009

© “Çaşioğlu – Multimedia” 2009

YOL

Dağlara uzanır yol,
Sən səfərə hazır ol.
Dörd yan quldur-qacaqdı,
Kim qorxmursa, qoçaqdı.
Yeri,qabağa yeri,
Yada vermə bu yeri.
Bu dağ-dərə sənindi,
Ayağa dur sən indi.
Yoxsa güləcək yağı,
Yer alacaq ayağı.
El yolunda ocaq ol,
Yad gözünə bıçaq ol.
Mat-mat baxma yollara,
Yeri, təzə yol ara.
Qəlbində varsa təpər,
Alnından günəş öpər.
Halsızı hala gətir,
Yolsuzu yola gətir.
Öndə qar var, dolu var.
Hər işin öz yolu var...

ANAMIN XATİRƏSİNƏ

Boylanıb dağlara sarı
Gecə-gündüz hey ah çəkdin.
Ölümünlə qəlbindəki
Yurd həsrətinə dağ çəkdin.

Qəlbində vətən nisgili
Bu dünyadan köcdün, anam!
Təzə yurd yerin mübarək,
Qaçqın anam, köçküñ anam!

8 iyul 2000

TEZ-TEZ YUXU GÖRÜRƏM

Tez-tez yuxuma girir
Kəndimizin dağları.
Ətirlili yamacları,
Nəğməkar bulaqları.

Görürəm bağçamızda
Əriklər çiçəkləyib.
Köpəyimiz qapıda
Qulağını şəkləyib.

Yenə ətirlili yazdı
Balaca kəndimizdə.
Görən, görürmü bizi
Yuxuda kəndimiz də?

—Bizdən ayrı düşəndən
Yola dikilib gözü.
Kəndimiz yatıbmı ki,
Yuxuda görsün bizi?

YUXUMDA BİR AĞ AT GÖRDÜM

Yuxumda bir ağ at gördüm,
Yüyürüb gəldi yanına.
Yalmanına sığal çəkdim,
Od, alov axdı qanıma.

Elə bil nağıldan gəlib,
Nə yaman doğmadı bu at.
Yedəkləyib çəkdim onu,
Sözümdən çıxmadı bu at.

Başını sürtdü əlimə,
Heç mənə şillaq atmadı.
Ha çalışdımsa, ayağım
Üzəngisinə çatmadı.

Qəmli-qəmli baxdı mənə,
Duydu ki, kefim pozulub.
Birdən gördüm yəhərində
Atamın adı yazılıb.

İgidlər atdan düşəndə
Fərəhləndi, yağı coşdu.
Ağ atların yəhərində
Ataların yeri boşdu.

Ürəyimdən keçənləri
Elə bil ki, duydu bu at.
Övladlarını qınayan
Atamın ruhuydu bu at.

AT BELİNDƏ

AT kişnəsə, ürək dolar,
At igidə qanad olar.
Altında oynayırsa at,
Dərdini qov, kədəri at.
Cilovu boşalt bir azca,
Qanad açsın alapaça.
Yavaş-yavaş yorğalansın,
Yüyrük kimi yırğalansın.
Güllü biçənəkdən çap keç.
Pöhrəlikdə əyil, çəp keç.
Gəl-gəl deyir yaşıl orman,
Meşəni öt, dağa dırman.
Çap get ulu nağıllara,
Qoşul igid oğullara.

Elə et ki, səndən olsun
Ellərin söhbəti, sözü.
Altında köhlənə dönsün
Yaşadığın dünya özü...

BİR OVUC TORPAQ

Düşmənə qardaş dedik,
Başımıza daş düşdü.
Bizi qırıb çatdırılar,
Yaman qaçhaqaç düşdü.

Yad tapdağı altında
Qaldı evim, eşiyim.
Qaldı qoyunum, malım,
Qaldı itim, pişiyim.

Nə nəfəs çəkə bildim,
Nə köks ötürə bildim.
Həyətdən bircə ovuc
Torpaq götürə bildim.

Dönə bilməsəm geri,
Sönsə ümid çıraqı,
Gözümə atarsınız
O bir ovuc torpağı...

NƏNƏM UŞAQ KİMİDİ

Nənəm uşaq kimidi,
Tez küsüb, tez barışır.
Çəkilib bir kənara
Öz-özünə danışır.

Xəyalında yer əkir,
Bağçamızda işləyir.
Gah quzunu səsləyir,
Gah toyuğa kiş deyir.

Yada düşür vətəndə
Keçən bəxtiyar günlər.
—Ayağımı torpaqdan
Üzənlər üzülsünlər.—
Deyib, umur xəyala,
Yanağına su gəlir.
Gözlərinin önünə
Həyət-bacası gəlir.
Öz əliylə əkdiyi
Ağacı xatırlayır.
Dərəni xatırlayır,
Yamacı xatırlayır.
Təzə yuva qurmağa
Yer axtarır, him gəzir.
Ah çəkir: —Qapımızda
Görən indi kim gəzir?
Yadına nələr düşür,
Gözündə yaş qaynayır.
Nənəm xatırələrlə
Uşaq kimi oynayır.

HAVAYI ÖLÜM

Marlıqda durub,
Havayı ölüm.
Axı mən niyə havayı ölüm?
Bir iş görməmiş
Vurulsam əgər,
Vətən qazanmaz,
Vətən itirər.

TƏKƏDİR VERƏN SÜRÜNÜ BADA

Anamız Vətən
Düşmən tapdağı.
İş bilən durub
Kənardan baxır.

İş bacarmayan
Döyüür dösünə.
Biçarə xalqı
Vurur dışınə.
Asaram deyir,
Kəsərəm deyir.
Düşmənə qəbir
Qazaram deyir.
Özünü öyür,
Qüdrəti hanı?
Cılız qolunun
Qüvvəti hanı?
Quzu tək sakit
Olanı döyüür.
Eşşəkdən qorxur,
Palanı döyüür.
Verir Şuşanı,
Alacam deyir.
Laçında zurna
Çalacam deyir.
İgidlər olur,
Bu «zəfər çalır».
Hər yerdə təzə
Qəbristan salır.
Gözü yollarda
Qalıb analar.
Qurda inanan
Qoyuna baxın.
Millətə ağıl
Qoyana baxın.
Yanır torpağım,
Qalanır oda.
Təkədir verən
Sürünü bada...

NƏRMİNİN GÖZLƏRİ

İşarir ocağın gözləri,
Yol çekir Nərminin gözləri.
Boylanıb hey baxır yollara,
Örtülüb, bələnib yol qara.
İz itib dağlarda, düzlərdə,
Nisgil var qəm dolu gözlərdə.
Baqlarda ağaclar qəribdi.
Küskündür taleyin ülkəri,
Darıxb Bərgüşad, Həkəri.
Səngəri çalması ağarır,
Çayzəmi əl edir, çağırır.
İşarir ocağın gözləri,
Yol çekir Nərminin gözləri.

YAĞIŞ, KİRPI, GÖZYAŞI VƏ KİRPIK

Kirpilərin çətiri
Biz-biz, iynə-iynədi.
Damı ona sanılıb,
Göyüm-göyüm göynədi.

Yenə hava tutulub,
Yenə şimşəklər çaxır.
Kirpilərin üstünə
Yağış yağmaqa qorxur.

Kirpiyə sanılmaqdan
Çəkinir yaz yağışı.
Kirpiyə sanılmaqdan
Niyə qorxmur göz yaşı?

Yağış altında bir qız
Ağlayır acı-acı.
Kirpiklər göz yaşına
Olubdur dar ağıçı...

ÇAYLAQ DAŞLARININ MAHNISI

Yatağını dəyişməyin,
Çəkdi sinəmə dağ, çayım.
Bizi özünə öyrədib,
Hara gedirsən, dağ çayı?
Sularında hamarlanıb,
Sularında yuyunmuşuq.
Ləpələrin şirin-şirin
Layla çalıb, uyumuşuq.
Dərdimizə tən olmusan,
Sularının sirdaşıyıq.
Biz adicə daş deyilik,
Daşa dönən göz yaşıyıq.
Yatağını dəyişməyin,
Çəkdi hamıya dağ, çayım.
Bizi özünə öyrədib.
Hara gedirsən, dağ çayı?

BOYLANDIQCA

Körpə bir çinar əkmışəm,
Dostlarımı mat qoyub.
Günə, Aya boylandıqca,
Uzanır onun boyu.
Ay ötəcək, il ötəcək,
Elə deyil, ay baba?—
Kölgəsinə yiğilacaq
Bu ağaçın el-oba.
Bircə zərrə yalan yoxdu
Söhbətimdə, sözümdə.
Boylandıqca gələcəyə,
Boy atıram özüm də...

DÜNYAMIZI BƏZƏYƏK

Qupquru səhraların
Gözlərinə ağ salaq.
Qolumuzu çırmayıb,
Ağac əkək, bağ salaq.

Boz çöllər meyvəli bağ,
Səhralar meşə olsun.
Dünyamızın bəzəyi
Nərgiz, bənövşə olsun.

Yurdumun torpağına,
Daşına sığal çəkək.
Körpəcə fidanların
Başına sığal çəkək.

Əgər könül bağlasaq,
Dağlar, daşlar dil açar.
Mehriban əl toxunsa,
Quru torpaq gül açar.

Ətirli çəmənlərdən
Arılar bal daşısın.
Mehriban dünyamızda
Hamı xoşbəxt yaşasın.

Yamaclarla, düzlərə
Yağış xalı toxusun.
Çiçəkli budaqlarda
Quşlar nəğmə oxusun.

YER KÜRƏMİZ

Biz insanıq, dünyanın
Baharıyıq, yazıyıq.
Bircə vətənimiz var,
Yer oğlu, Yer qızıyıq.

Öz qoynunda hamiya
Yer verib Yer kürəmiz.
Gülüştana dönər o,
Bir gül əksək hərəmiz.

Sudu, ağacdı, otdı,
Havadı, torpaqdı o.
Anamız Kainatda
Bir yaşıl yarpaqdı o.

Əgər istəmiriksə
Ağac kimi quruyaq,
Gərək göz bəbəyi tək
Təbiəti qoruyaq.

BALACA ƏSGƏR

Neçə papaq alsan,
Gəlməz xoşuna,
Əskər papağını
Qoyar başına.
Danışmağı sevməz,
Çox vaxt susar o,
Çiynindən oyuncaq
Tüfəng asar o.
Hələ arzuların
beşiyindədi,
Hələ xəyalında
çatır ocaq o.
Hələ gül-ciçəyin
keşiyindədi,
Böyüüb Vətəni
Qoruyacaq o...

FAYDA VƏ QAYDA

Hər işin bir
Qaydası var,
Hər işin bir
Faydası var.
Öyrənməsən
Qaydasını,
Görəmməzsən
Faydasını...

İYNƏ

Hər cür parçanı
Deşib keçəcək,
Onun öündə
Yox bağlı qapı.
İynə elə bil.
Lokomotivdi,
Ardına çəkib
Aparır sapı...

UŞAQ ŞEİRİNƏ AĞIZ BÜZƏNLƏRƏ

Məni yazmağa çağırır
Ürəyimdən gələn səslər.
Baxışlarım bir çiçəkli
Kövrək budağa dirənir.
Uşaq şeirini sevməyib,
Sevgiyə üz tutan kəslər,
Sevginin müqəddəs yolu
Gəlib uşağa dirənir.

KÖLGƏNİ İSTƏMİRƏM

Ağac dedi pöhrəyə:
— Eh, sənin də dərdin var?
Yaşa mənim kölgəmdə
Azad, xoşbəxt, bəxtiyar.
Nə qardan qorxun olsun,
Nə tufanı saya sal.
Pöhrə dedi: — Üstümə
Kim dedi ki, saya sal?
Sözlərimdən incimə,
Mən sənə pis demirəm.
Sən üstümə yıxılma,
Kölgəni istəmirəm...

QOCA AĞAC QURUYANDA

Paxıl yaxşılıq görəndə
Elə bil ki, canı çıxır.
Qoca ağac quruyanda,
Yanından cavani çıxır.
Budaqlar ucalır göyə,
Budaqlar əyilir yana.
Mərdin üzü, gözü gülür,
Namərd qalır yana-yana.

ÇOBANYASTIĞI

Bir necə gözəldi,
Çobanyastığına bax.
Gözləri sapsarıdı,
Kirpikləri ağappaq.

SARMAŞIQ GÜLÜ

Açılan çiçəklərə
Baxanda göz qamaşır.
Sarmaşiq gülünə bax,
Elə bil alpinistdi,
İpdən tutub dırmaşır...

NÖVBƏ

İki cürə gül əkmişəm,
Biri alçaq, biri hündür.
Oğlum ona baxıb deyir:
—Biri Aydır, biri Gündür.
Biri günəş şüasından,
Biri qaranlıqdan qaçıır.
Biri gözünü yumanda
O biri təzəcə açır.
Növbə çəkir sanki onlar,
Heyran-heyran baxıram mən.
Açılmış gül əskik olmur
Gecə-gündüz pəncərədən...

BİZİM TORPAQ

İnsanı tanıyırlar
Gördüyü işə görə.
Torpağı yoxlamaqçın
Bir şey əkəsən gərək,
Yüz səpmişdim, min bitdi,
Bizim torpaq münbəti...

DÜNYA

Babaların qızıl-qızıl
Qaniyla yoğrulan dünya.
Ölən ilə ölüb gedən,
Gələnlə doğulan dünya.
Oğlan gözündə nazlı qız,
Qız gözündə oğlan dünya...

BİZDƏN QABAQ

Sumqayıtdan ayrılib,
Lənkərana üz tutduq.
Çay kollarını görək,
Biz gər şeyi unutduq.
Seyr eləyir dörd yanı
Hamı gözündə maraqlı.
Lənkəran qarşımızda
Açıılır varaq-varaq.
Leninin heykəlini
Görəndə çasdı İlkin:
— Bıy, Lenin baba bura
— Bisdən qabaq gəlib ki...

1985

YAŞAMAQ UĞRUNDADA MÜBARİZƏ

O kolların dibini
Nədir elə tərpədən?
Siçan pişikdən qorxur,
İlan isə kirpidən.

Siçan yaranmayıb ki,
Taxıl daşımaq üçün.
O, sünbülü aparır
Yeyib yaşamaq üçün.

F. Köçərlil adına
Azərbaycan Dövlət Uşaq
KİTABXANASI
INV. № 64772

Ağzı yaman sulanıb,
Açgöz-acgöz baxır o.
Pişik siçan tutanda
Düşünmür ki, taxılı.

Özünü düşmənlərdən
Qorumaq üçün bil ki,
İlanın zəhəri var,
Kirpinin oxlu kürkü...

BABA

Gərəkdir ki, babanın
Ola saç-saqqalı ağ.
Deyir ki, mən babayam,
Sən bunun sözünə bax.
Soruşuram: — Ay Baba,
Sənin neçə nəvən var?
Deyir ki, nəvə nədi?
— Nəvəsiz baba olar?
Boyu beşcə qarışdı,
Saçına bax, şəvədi.
Onun adı Babadı,
Özü hələ nəvədi...

QƏMƏRİN NƏMƏRİ

Qəmərə bax, Qəmərə,
Qulluq edir kəhərə.
Elə bilirsən Aydı,
O, qalxanda yəhərə.
Qəmərə bax, Qəmərə,
Belindəki kəmərə.
Kəməri hardan alıb?
— Üz vurmayıñ, demərəm.
Qəmərin gərgin məşqi

Verib gözəl səmərə.
Cıdırdan qalib çıxıb,
Bax aldığı nəmərə.
Nəmər yaxşı nəmərdi,
Nəmər — gümüş kəmərdi...

QANAD, ÜZGƏ

Təbicətin sırrini,
Oğlum, bilməyə can at.
O kimə ağıl verib,
Kiməsə üzgə, qanad.
Qanad olmasa quşlar
Havada süzə bilməz.
Üzgə olmasa, balıq
Dəryada üzə bilməz.
Neyləyirəm üzgəyi,
Neyləyirəm qanadı?
Mən ağılımla həyatın
Mənasını anladım.
Öyrəndim yavaş-yavaş
Günəşdən nur saçmağı.
Balıqlardan üzməyi,
Quşlardansa uçmağı.

BALIĞIN SÖZÜ

Zirvələrdə keçir günü,
Öyünməsin qartal, deyin.
Hərəyə bir ömür düşüb,
Öz bölgüsü var taleyin.
Bu dünyada hər canlının
Bir arzuyla vurur qəlbı.
Onun zirvəsi daqlardı,
Mənim zirvəm suyun dibi.
Lağ edirəm mən qartala,

Sanmayın yox qanacağım,
O dəryaya baş vuranda,
Mən zirvəyə qonacağam.
Gülməyin bu həvəs üçün,
Deməyin bu arzu nədi?
Bu dünyada hər kəs üçün
Doğulduğu yer zirvədi...

HEYKƏL

Sanki hər şeyi görür,
Bu nə canlı heykəldi.
Gülümsədim üzünə,
Dizlərinə hey gəldi.
İstədi ki, o bizə
Qoşulub gəzsin bir az.
Nə olsun ki, heykəldi,
Ona tərpənmək olmaz?
Gözlərinin öündən
Adamlar gəlib keçər.
Əli var, ayağı var.
—Ağlı, ürəyi necə?..

HEYKƏL RƏQQASƏLƏR

Dindi oynaq musiqi,
Rəqqasələr fırlandı.
Elə bil isti oldu.
Sanki rəqqasələrin
Donlarının ətəyi
Dairəvi stoldu.
Ata, nə yaxşı olar,
Bizim ustalar əgər,
Sahil bağında belə
Stollar düzəltələr.
Biz dondurma yeyərdik,
Su içərdik səpsərin
— Donunun ətəyində
Heykəl rəqqasələrin.

BORUNUN HARAYI

Ermənilər Spitakda güllələyəndən
sonra yetmiş türk balasının
valideynlərini boruya doldurub hər iki
tərəfini qaynaqla bağlayıblar.

Sahid Mədinə Şərəfin sözlərindən.

İnsan cildinə burünmüş
Yağıya bax, düşmənə bax.
İçimdə su çağlamadı,
Qismətimə düşənə bax.

Sürüməkçin dalda yerə
Tez məni yedəklədilər.
Neçə qanlı cinayəti
Kürəyimə yükədlər.

Gözlər çıxıb həlqəsindən,
Bir gör necə çılgındılar.
Körpə-körpə qaranquşlar
Ağuşuma sığındılar.

Vəhşilər ağ elədilər,
Tez əl-ayaq elədilər.
O yanımı, bu yanımı
Tutub qaynaq elədilər.

Görüm bu azğın gədalar
Uraq olsun bəlalara.
Boru idim, qəbir oldum
Çiçək-ciçək balalara.

Necə insan söyləyəsən
Heç bilmirəm beləsinə?
Dözəmmirəm qoynumdakı
Körpələrin naləsinə.

Öz içimden gərilmışəm,
Elə bil çəkilən yayam.
İstərəm bu cinayəti
Kainata yayam, yayam.

Deyəm: —Bilin, ay insanlar,
Bunlar kimi azğın yoxdu.
Danışardım odlu-odlu,
Heyif, dilim, ağzım yoxdu.

Qaynaqçı işini görüb
Arsız-arsız öyüñürdü.
Dəmir olsam da, köksümdə
Yetmiş ürək döyüñürdü.

O günahsız ürəklərə
Ürəksizlər qəsd elədi.
Allahın qəzəbi tutdu,
Şəhəri alt-üst elədi.

Bağrı yarılan körpələr
Bir borunun içindəydi.
Hər ürəyin döyüntüsü
On iki bal gücündəydi...

1990

SÜRÜCÜ NƏĞMƏSİ

Ağlı bir şey kəsən gündən
Hər kəs özünə yol seçir.
Bu uzanıb gedən yollar
Taleydən, ömürdən keçir.

Yenə sükan əlimdədi,
Yollar mənim iş yerimdi.
Onlar qismətimə düşən
Ayrılıq, görüş yerimdi.

Hey gedirəm, bir gün başım
Üfüqlərə söykənəcək.
Sanıram ki, yol qurtarsa
Mənim ömrüm tükənəcək.

Dizlərimə qüvvət verən
Gəzmək, görmək həvəsidi.
Yollardayam, mənim üçün
Yollar vətən əvəzidi...

ÇIÇƏK YAĞIŞI

Yazda Qubaya
Düşdü yolumuz.
Almalıq idi
Sağ və solumuz.

Biz getdikcə yol
Çözələnirdi.
Elə bil dünya
Təzələnirdi.

Zümrüd donluydu
Quba dağları.
Çiçəkləmişdi
Alma bağları.

Yola baxdıqca
Gözlər gülürdü.
Dodaqlardağı
Sözlər gülürdü.

Bir azdan üzü
Yoxuşa düşdük.
Qəçrəşdə əcəb
Yağışa düşdük.

Hər çiçəkli kol
Bir əlcim bulud
Bu mənzərəni
Oğulsan unut.

Elə ki, asta
Külək qalxırdı,
Göydən üstümə
Çiçək yağırdı.

Belə «leysan»da
Yuyunan, çımən
Xoşbəxtdir, xoşbəxt –
Düşündüm ki, mən.

Yağdıqca göydən
Ağappaq ləçək,
Çiçəkləyirdi
Köksümdə ürək.

QANIM

Qanım, yorulmadınmı
Ora-bura ötməkdən?
Başın gicəllənmirmi
Bədəni dövr etməkdən?

Ömrümün bu başından
O başına axırsan.
Ancaq elə bilmə ki,
Özbaşına axırsan.

Damarlarım səninçün
Əbədi yol olubdur.
Arzumun çiçəkləri
Rəngindən rəng alıbdır.

Yorulmaz səfərinlə
Sən məni mən etmisən.
İllər boyu görəsən
Nə qədər yol getmisən?

Dağ çayı tək axmaqdan
Yaxşı ki, doymayırsan.
Həyat çiçəklərimi
Solmağa qoymayırsan.

GİL-GİL ÇAY

Bulud tək dolmuşam,
Sahildə qalmışam,
Çevrilib olmuşam
Bir şeyda bülbül, çay.
Gil-gil çay.

Dağlara yiğib qar,
Coşsan da bu bahar,
Sahildə kəndlər var,
Həddini bil, bil, çay.
Gil-gil çay.

Sevinc var üzlərdə,
Od yanır gözlərdə.
Yaz gəlib düzlərdə
Açılib gül, gül, çay,

ATAM MAHNI OXUYUR

Xəbəri yox xəbərdən,
Hər bir şeyi unudub.
Ömrün tarixə dönən
Günlərinə üz tutub,
Atam mahni oxuyur.

Heyrətdən mat qalmışıq,
Dizi üstə çökmüşük.
Hamımız səsimizi
İçimizə çəkmişik,
Atam mahnı oxuyur.

Sözlər qanad çaldıqca,
Anam həyəcanlanır.
Gözümüzün öндə
Dağlar, daşlar canlanır,
Atam mahnı oxuyur.

Təbicət gülümsəyir,
Çiçək açıb badamlar.
Xəyalımda canlanır
Əziz, doğma adamlar,

Elə bil bizi görmür,
Dayansaq da üz-üzə.
Görməmişdim dünyada
hələ belə möcüzə—
Atam mahnı oxuyur...

İNQİLAB

Oğrun-oğrun baxırdı
Oğlum çıçayə, ota.
Birdən məndən soruşdu:
—İnqilab nədir, ata?
—Hardan ağlına gəldi
Axi sənin bu sual?
— Qabda suyu daşdırın
Son damlaya nəzər sal.
Zirzəmiyə şəfəqin
Düşməsini görmüsən?
Sən otların asfaltı
Deşməsini görmüsən?
Bahar qışın əlində

Dustaq qalammaz axı!
— Elçisi novruzgülü
Qarın altından qalxır.
Həyat mübarizədi,
Çarşımadı, döyüşdü.
İnqilab, qələbədi,
Çevrilişdi, dönüsdü.

HABİLİN KAMANÇASI

Dalıb öz dünyasına
Heyçalır, çalır Habil.
Kamançanın dörd simi
Dörd fəsildi elə bil.

O, hər bir səsə uyğun
Pərdə seçir, sim seçir.
Kəmanə zaman kimi
Fəsillər üstən keçir.

Hamımız qurumuşuq,
Heykələ oxşayıraq.
Bir sacatın içində
Dörd fəsil yaşayıraq.

1991

YOLLAR

İnsan düzlərə yol çəkdi,
İnsan dağlara yol çəkdi.
Adamları maqnit kimi
Özünə doğru yol çəkdi.
Yollar ömürdən uzundu,
Yollar arzudan gödəkdi.

Bu yolla bir ovçu gedir,
Boşalıbdır ovu, gedir.
Bu dünya etibarsızdı,
Yollar qalır, yolcu gedir...

OĞLUM DEYİR

Cığır böyüyub yol olur,
Gah geniş, gah dardı yollar.
Keçib gedən adamlardan
Qalan yadigardı yollar.

Şütüyb gedir maşınlar,
Bu daralan yollara bax.
Oğlum gülüb deyir: —Ata,
Yol örökəndi, post doğanaq...

GÜZGÜ

Bu güzgünün önungdə
Nə qədər üzlər durub.
Nə qədər qaşlar durub.
Nə qədər gözlər durub.

Bu güzgü çox bədbəxtdi;
Kimsəyə könül vermir.
Bizi bizə göstərir,
Özü-özünü görmür.

Önündən çəkilənlər
O dəqiqə yadlaşır.
Nahaqdan piçıldama,
Yoxdu onun yaddası.

Bu dünyanın ən gözəl
Sözü yadında qalmır,
Heç kəsin boy-buxunu,
Üzü yadında qalmır...

İT VƏ GECƏ

Sual verib yoxlamaq
İstədim mən Gündüzü:
—İt gecəni çox sevir,
Oğlum, yoxsa gündüzü?

—Qaranlıq düşən kimi
İtin qəlbə şad olur.
Gecəni sevir, çünki
Zəncirdən azad olur...

DAŞAĞIL ÇAYI

Çay girdi ki, daş ağıla,
Bəlkə gedə daş ağıla.
Söz söylədi qulağına,
Gördü ki, eşitmır, daşdı.
Dözmədi bu haqsızlığa,
Axırda kükrədi, daşdı.—
Burda qədir-qiyət yoxdu,
Yol gözləyir-aşağılar.
Çağlamaqçın yaranmışlar
Necə sığsın daş ağıla?

MİŞAR ÇAY

Sən hara tələsirsən,
De nə qədər daşar çay?
Yeri sanki kəsirsən,
Adın qalib Mişar çay.

DƏRS

Tələbələr maraqla
Dinləyirlər dərsimi.
Pəncərədən içəri
Dolur bahar nəsimi.

Unuduram özümü,
Gəzirəm ağır-agır.
Sarıköynək oxuyur,
Ağlım başımdan çıxır.

Gözüm dikilib qalıb,
Çiçəkli budaqlara.
Quşlar mənə dərs deyir,
Mən isə uşaqlara...

MUNCUQLU KOL

Yola baxın, yola baxın,
Oy, muncuqlu kola baxın.
Atam maşını saxladı,
Sevinə-sevinə qaçdım.
Qıpqırmızı muncuqları
Mən kolun boynundan açdım.
Qardaşım baxıb soruşdu:
—Nə yiğmişan, söylə, Tərgül?
Gülə-gülə cavab verdim:
—Bir torba qırmızı dərgil.
—Dərgil nədir?
—Bax, bax, budur,—
Həmərsindir,
İtburnudur...

SOLMAZ ÇIÇƏYİ

Sevmeyənlərin olmaz çiçəyi,
Sanki ulduzdu Solmaz çiçəyi.
Kimin qəlbində məhəbbət varsa,
Qəlbi nurlanar, solmaz çiçəyi...

QURU AĞACIN SÖZÜ

Quru dedi: —Yaşılam,
Kaş sənin tək yaş olam.
Yarpaqlayam yenidən,
Ağaclarla qoşulam...

ANANIN SƏSİ

Necə gözəldi, necə təmizdi
Səni axtarış ananın səsi.
Ən şux nəğmədən doğma, əzizdi,
Ananın səsi, ananın səsi.

Elə ki, anam gəlir,
Qəlbimə inam gəlir.
Anam nənə olubdur,
Qəlbi nanə olubdur.

SƏBƏB

Yarpaqlar bütün yayı
Gün altında qalırlar.
Ona görə payızda
Qızılı rəng alırlar.

MÜƏLLİM

Hamımızın qəlbində
Yuva qurdu müəllim.
Nadanlardan qorudu
Ana yurdu müəllim.
Vətənin keşiyində
Sayıq durdu müəllim.

Düşmənlərin gözünə
Enən tordu müəllim.
Yolumuzun üstündə
Yanan nurdu müəllim...

BÖYÜRTKƏN KOLU

Mən böyürtkən koluyam,
Meyvə ilə doluyam.
Dəymişlərim kömür tək,
Qırmızılar köz kimi.
Üstümdəki meyvələr
Sayışır ulduz kimi.
Tikanlar düzülsə də,
Donuma, üst-başına.
Uşaqlar pərvanə tək
Fırlanırlar başına.

QORUQÇU KOL

Çəpərin kənarında
Mən böyürtkən tapmışdım.
Meyvə dərmək istədim,
Kol yaxamdan yapışdı.

KƏNDƏLAŞ

Qapqara, dənə-dənə
Meyvələr baxır mənə.
Ürəyimdəki tamah
Güç gəldi axır mənə.
Əl uzatdım dərməyə
Üstüm-başım bulaşdı.
Meyvəsi əzilən kol
Elə bil ki, dil açdı.

—Qol-qanadımı əzmə,
Oğlan, məndən gen dolas.
Mən böyürtkən deyiləm,
Kəndəlaşam, kəndəlaş...

KÜLƏK YATIB

Külək yatıb, külək yatıb,
Bunu hardan bilək yatıb?
Oyananda əsməyəcək,
Öz yerini bildirəcək.
Dəryaları, dənizləri
Qıdıqlayıb güldürəcək.
Ləpələr dalğaya dönüb,
Ulayacaq, boy atacaq.
Budaqdakı yarpaqları
Yuxusundan oyadacaq.
Çoban kimi buludları
Qabağına qatacaq o.
Yorulub əldən düşəndə
Mürgüləyib yatacaq o.
O gizlənib hayandası,
Sakit durmaz oyandısa.
Külək yatıb, külək yatıb,
Qəlbində min dilək yatıb.

CELLİ CEM

Keçib Kürdən, Arazdan
Qonaq gəldin Xəzərə.
Gözlərini oxşadı
Neçə gözəl mənzərə.

Göy gölümü görəndə
Sevinmişən, gülmüsən.
Bizim Azərbaycana,
Əziz dost, xoş gəlmisən.

Gəlişinlə sevindi
Otum, gülüm, yarpağım.
De, xoşuna gəldimi
Havam, suyum, torpağım?

Qoşul bizim cırdana,
Qoşqara, Kəpəzə qalx.
Meşələrə, düzlərə,
Çaylara, göllərə bax.

Elli em, ecli em,
Öz işində ustasan.
Təbiəti qoruyan
İnsanların dostusan.

YARAŞARMI?

Atdığın tullantılar
Yığılsa qalaq-qalaq,
Gərək ömrümüz boyu
Zibil içində qalaq.

Bu gözəl dünyamızdan
Sən gözəllik umsanal!
Təbiəti korlamaq
Yaraşarmı insana?

Bəs sənə söyləməyib,
Müəllimin, anan, atan
Elə özü zibildi
Zibili yerə atan.

Gəlin verək əl-ələ,
Dünya tərtəmiz olsun.
Qəlbimizdə məhəbbət
Kükreyən dəniz olsun.

DÜNYANIN GÖZÜ

Səhər-səhər, axşam-axşam
Gözəlləşir üfüqlər.
Günəş dünyyanın gözüdü,
Kirpikləri şəfəqlər.

SƏHƏRİN GÖZÜ

Yenə durmusan
Yuxudan, Aydan,
Səhərin gözü
Açılmamışdan.
—Şəfəqlərini
Düzlərə yaydı,
Mənim sözümü
Gün eşidir, ata.
Gecənin gözü
Ulduzdu, aydı,
Səhərin gözü
Günəşdir, ata.

GÜNƏBAXAN

Tarlalarda sarı saçlım
sayrışır indi,
Bərəkətli torpağın da
Barı günəşdi:
Günəbaxan elə bil ki,
arı şanıdı,
Bu şanlara bal dolduran
Arı günəşdi...

AĞACLAR

Xiyabanlar, parklar boyu
Düzülüblər cərgə-cərgə.
Yerin şəhdi-şirəsini
Sorurlar su ilə birgə.
Ağac sanki bir uşaqdır,
Torpaq onun qundağıdır.
Kök ağacın ürəyidir,
Gövdəsinə qan dağıdır...

DÖRD KARANDAŞ

Yol üstündə dörd qardaş,
Tapdılар dörd karandaş.
Qırmızınızı Yay seçdi,
Yaşıl rəngi Yaz aldı.
Ağ rəngi Qış götürdü.
Sarı Payıza qaldı...

OCAQ BAŞINDA

Meşədə yanır ocaq,
Dövrəsində üç uşaq.
Nə durmusan kənarda,
Üşüyürsən, sən də gəl.
Oda sarı qıf kimi
Uzanıbdır altı əl.
Odunlar ürəyinin
Şirəsini hey sıxır,
— Qollar sanki borudu,
Onlarla isti axır,
Onlarla «şirə» axır...

OCAĞIN GÖZLƏRİ

Bir zaman onlardan
Od-alov damardı,
İndisə ocağın
Gözləri xumardı.
Gözə bax, elə bil
Yuxulu gözlərdi,
Azalıb istisi,
Bir az da gəl yaxın.
Əyilib üfürdüm,
Bir anda közərdi,
Yumulu gözləri
Açıldı ocağın...

GÜLƏN QAZAN

Qıdıqlayır qazanı,
Görürsən, bu ocağı?
Qazan elə bil gülür,
Enib, qalxır qapağı...

DAN ULDUZU

İşığıyla elə bil
Gündüzə yol açır o.
Səhərin mayağıtək
Göydə işiq saçır o.

Günəşin elçisidi,
Sən ondan işiq istə,
Səhərin yumruğutək
Qalxıb gecənin üstə.

BAHARIM, SEVİNC PAYIM. QIŞIM, PAYIZIM, YAYIM.

DİLİ AÇILIR

Ürək yaman sevinir
İlk baharın gəlməsinə.
Vurulmuşam təbicətin
Hər sözünə, kəlməsinə.

Bahar körpə tumuruğun,
Yarpağın dilini bilir.
Sinəsində inci yatan
Torpağın dilini bilir.

Danışar dərələr, dağlar,
Danışar düzələr, yamaclar.
Torpağın sözü deyilmə
Otlar, çiçəklər, ağaclar?

Günəş güldükçə bağların
Çiçəyi, gülü açılır.
Nəvaziş görəndə daşın,
Torpağın dili açılır...

BAHAR

Sən gəlirsən, nəfəsinlə
Yatanları oyadırsan.
Böyüyürsən yarpaq-yarpaq,
Çiçək-ciçək boy atırsan.

Ağacların budaqları
Olub puçur-puçur, bahar.
Dirəklərin də könlündən
Yarpaqlamaq keçir, bahar!

ÖPƏ-ÖPƏ

Yaz yağışı budaqların
Çoxunu yuyur,
Qarlı qışdan miras qalan
Qoxunu yuyur.
Tumuruğun qulağında
Sırğaya dönür,
Budaqların ürəyindən
Qorxunu yuyur.
Oyan-deyir-qış uzunu
Yatdığını yetər.
Ağacların gözündəki
Yuxunu yuyur.
Yağış yağır, gülümsəyib
Boy atır günəş,
Təbicəti öpə-öpə
Oyadır günəş.

YAZ QARI

Gözəlləşib badamlar,
Gözəlləşib alçalar.
Baxıram sevinc ilə,
Bağçamıza yağıb qar.

Səma necə ayındı,
Göydə bulud görünmür.
Günəş öz işindədi,
Bəs niyə qar ərimir?
Ağ don geyən budaqlar.
Bir-birindən göyçəkdi.
Onların əynindəki
Qar deyil ha, çicəkdi.

AĞ ÇİÇƏKLƏ SÖHBƏT

— Ləçəyin qara oxşayır.
— Qar nədi ki?
— Bəs bilmirsən?
Qış gələndə dümağ qarla
Örtülür dağ, təpə, düzən.
— Bəs qış nədi?
— Qış fəsildi.
— Elə fəsil tanımırıam,
— Çiçək hara, qar-qış hara? —
Yox, mən səni qınamırıam.

BAHARIN MƏKTUBU

Bahar məktub yazıbdır,
Xətti necə qəşəngdi.
Bu məktubun hər sözü,
Hər kəlməsi çicəkdi.

O, quru budaqların
Üstündən yarpaq asıb.
Bizə öz məktubunu
Yaşıl qələmlə yazıb.

BU BAHAR

Bu bahar o bahara
Bənzəməz bir gilə də.
O, ayrı bir don biçib
Çiçəyə də, gülə də.

Bu yaz dərdiklərimi
Dərməmişdim keçən yaz.
Bu yaz gördüklərimi
Görməmişdim keçən yaz.

«Bahar elə bahardı» —
Kim deyirse düz deyil.
Nə bu yarpaq o yarpaq,
Nə bu göz o göz deyil.

İLK BAHAR KİMİ

Yaz gələndə yamaclar,
Çəmənlər gülür üzə.
Zəminin ortasında
Lalələr dönür közə.

Çiçəklər budaqlara
Səpələnir qar kimi,
Məhəbbət də gələndə
Gəlir ilk bahar kimi.

İnsan bəxtəvər olur
Xeyallara dalanda.
Arzular qönçələyir
Qəlbə sevgi dolanda.

GÜL VƏ ÇİÇƏK

Məni qımıldandırır
İliq bahar yelləri.
Görəndə gözüm gülür
Çiçəkləri, gülləri.

Uzaqdan qızınıram,
Əl vururam, soyuqdu,
Çiçək meyvə yaradır,
Gülün meyvəsi yoxdu...

BUDAQLAR BAR GƏTİRƏNDƏ

Çiçəkdən meyvə,
Meyvənin
İçindənsə toxum çıxır.
Budaqlar bar gətirəndə
Bir-birinə qohum çıxır.

Uludur qoca təbiət,
Sabahın dərdini çəkir.
Nəsil artırın tumları
Çiçəyə, meyvəyə «bükür».

Deyir: —Meyvələri sən ye,
Toxumlarsa yerin olsun.
Elə yaşa, sən köçəndə
Boş görünən yerin olsun.

ALMANIN İKİ ÜZÜ

Alma—ağacın
Qəpqəşəng qızı,
Bir yanağı ağ,
Biri qırmızı.
Uca budaqda
Yırğalanır hey.
Bir üzü quzey,
Bir üzü güney.

Ayrı rəngdədir
Hər bir yanağı.
Niyə beladir
Görəsən axı?

Kölgəli yanaq
Saralıb, solub
Gün tutan tərəf
Qırmızı olub...

DEKABR-YANVAR

İki ay var dünyada
Bir-birinə ən yaxın,
Bir-birinə ən uzaq;
Bu dekabr, o yanvar —
Sanki üz-üzə durub
İki əzəmətli dağ.

Çəkib aralarına
Ayrılıq qalın pərdə.
O birisi başlanır,
Biri qurtaran yerdə.

Dayanıblar üz-üzə,
Dayanıblar göz-gözə.
Bir ikən, ayrılığa
Ürək çətin ki, dözə.

Onlar eyni dəvənin
İki qoşa hürgücü.
Aradan şirim açıb
Zamanın sərt ülgücü.

İki ay arasına
Bir il sərhədi düşüb.
Hər birinin ömrünə
Qoşaca rəddi düşüb...

QARLI GÜNLƏRİN İŞİĞİ

Ağardardı gecələri
Səhərəcən qar işığı,
Gün çıxanda yamacların
Açılardı qırışığı.

Dağlar məni səsləyərdi,
Olardım bir quş, elə bil.
Ayın, günün işığını
Artırárdı qış, elə bil.

Göylərdə təbəssüm görüb
Qarlı düzələr qımişardı.
İşıqların bolluğundan
Gözlərimiz qamaşardı.

Sönməyib qəlbimdə həvəs,
Yenə alovlu, şux qalib.
Kəndimizin hər qışından
Qəlbimdə bir işıq qalib.

QAR VƏ YAĞI

Yağış hay-harayı sevir,
Şırıl-şırıl şırıldayır.
O yağanda şimşək çaxır,
Ucadan göy guruldayır.

Qar isə səssizcə yağır,
Asta-asta qonur yerə.
O yazıq heç guruldatmir
Göyləri də əbəs yerə...

BUDAQLARIN AĞ İŞİĞİ

Yaz gələndə çiçəkləri
Qısqanıram küləklərə.
Budaqların ağ işığı
Dolur sevən ürəklərə.

Məşşatəyə dönür bahar,
Bağçanı, bağı bəzəyir.
Çiçəkləyən hər bir ağaç
Bir ağ yelkənə benzəyir.

Bu yazın odlu nəfəsi
İçimdən gəlib keçəcək.
Ağ don geyinən ağaclar
Elə bil gəlin köçəcək...

TORPAQ ANANIN PAYIZ NƏĞMƏSİ

Ay mənim yarpaq balam,
Bir gör hara qalxmışan?
Gözlərini açandan
Ulu göyə baxmışan.

Bəbəyimin nurunu
İçirtmişəm mən sənə.
Bəsdir budaqda qaldın,
Ağuşuma dönsənə.

Payız kəsib qapını,
Əsirsən əsim-əsim.
Daha qızdırıa bilmir
Budaqları nəfəsim.

Qorxma, qayıt qoynuma,
Qəlbimdə yansın çıraq.
Sənə ögey olarmı
Səni ucaldan torpaq?

YÜKÜ AZALAN MAŞINLAR

Nəfəslərinə dəyer
İlk baharın qoxusu,
Paltodan, kürkdən çıxır
Adamların çoxusu.

Qışın ömrü tükənir,
Sozalır yavaş-yavaş.
Avtobusların yükü
Azalır yavaş-yavaş.

ÇIRTMA

Biçilən bicənəklər
Yəqin gəlir xoşuna.
Buludlar çirtma vurur
Yerin qırxıq başına.

Balaca damının da
Sanbalı var, sanbalı.
Hər çirtma dəyən yerdən
Bir göbələk dombalır.

UÇMAQ İSTƏYƏN AĞAC

Bu ağac yarpaqlayar
Yəqin ki, dörd-beş günə.
O, hər il yaz gələndə
Düşər uçmaq eşqinə.

Elə ki, külək oldu
Yarpaq qanadlar əsər.
Ağa uçub, quşlara
Qoşulmağa tələsər.

Qanadlar hey çırpılar,
Budaqlar baxmaz sözə.
Onların gücü çatmaz
Ağacı yerdən üzə.

Hey çırplar, payızda
Yarpaqlar özü uçar.
Yaz gələndo bu ağac
Yenidən qanad açır.

O ÇƏMƏN

O çəmənin gülü rəng-rəng,
O çəmənin otu yaşıl.
O çəməni seyr edənin
Bir anlığa gedir huşu.

Cırmalayıb şalvarını
Dağ çayını adlayasan,
Quzu olub o çəməndə
Quzularla otlayasan.

ÜÇ ANA

Körpə çiçəklər, otlar
Buludları əmirlər.
Narın yağış altında
Yuyunurlar, cimirlər

Elə ki, günəş gülür,
Parçalanır buludlar
Günəşin işığını
Əmir çiçəklər, otlar

Yerin şirəsini də
Əmib yaşayır onlar.
Bitkilərin boyunda
Torpağın öz payı var.
Bulud, günəş və torpaq
Yaşamağa səsləyir.
Otları, çiçəkləri...
Bu üç ana bəsləyir.

YAŞIL YUXU

Qış şaxta milləriylə
Ağappaq örtük hörür
Çöllər ağ yorğan altda
Yaşıl yuxular görür...

AĞ BULUDLAR

Seyr edirəm səmanı,
Gör nə qədər bulud var.
Sanki qar topasıdı
Göydəki ağ buludlar.

Görüb işi şuluqdu
Aradan əkilib qış.
Yerdən qarını yığıb.
Göylərə çəkilib qış.

ÇƏMƏNDƏ ÇİÇƏK OLDU

Birdən göylər hönkürdü,
Yağdı bahar yağışı.
Çəməndə çiçək oldu
Buludların göz yaşı.

SEHRLİ DƏRMAN— DUMAN

Dərələrdən yüksəlir
Tüstü tək topa-topa
Əriyib azalır o,
Torpağa hopa-hopa.

Yox, belə tüstü olmaz,
Görmürsən, dumandı bu.
Yerdən canın yumşaldan
Sehrli dərmandı bu.

O gələndə elə bil
Dağa yaraşlıq gəlir.
Soluxmuş çiçəklərin
Gözünə işıq gəlir.

BAHARIN SƏFİRİ

Qar içindəki küknar
Yamyaşıldı, iridi.
Elə bil ki, bu ağaç
Qişın məmləkətində
Baharin səfiri.

GÜNƏŞ XOS ÜZ GÖSTƏRDİKÇƏ

Günəş xoş üz göstərdikcə
Yer altından gəlir hənir.
Qara torpağın şirəsi
Ağacın içindən keçib
Ağ-ag çiçəklərə dönür.

YAZDA

Bulud-buluda dəydi,
Gözlərindən
Od çıxdı.
Bulud zar-zar ağladı,
harayına
Ot çıxdı.

Baxıram dörd tərəfə,
Ay aman, dolu düşüb.
Çağırılmamış qonağın
Bağıma yolu düşüb...

Qışda çırpdım ağacı,
Qar töküldü üstümə.
Yayda çırpdım ağacı,
Bar töküldü üstümə.

QAR GƏTİRƏN QARA GÜN

Uçub belədən belə
Qarıldışır qarğalar.
Qara günlər gətirib,
Olmasa da qar qara.
Hey ələniq noşul tək
Qalaqlanır qar qara.
Şaxtanın gücü çatmir
Kəmənd vura Qarqara.
Günəş gülsə bircə yol,
Yerdə çətin qar qala!

GÖBƏLƏK SEVİNCİ

Biz çiskinli havadan
Nahaq yerə incidik.
Bu payız yağmurunun
Hər daması incidi.
O, adı yağış deyil,
Göbələk sevincidi.

TUT AĞACININ NƏĞMƏSİ

Yarpağımdan ipək olub,
Tutumdan el-oba dadıb.
Qurumuşam, daha mənim
Saza dönmək vaxtım çatıb.

Bir də çətin yarpaqlayam,
Üzümüzə gələndə yaz,
Sazbənd çağır, məni kəsib
Düzəltsin bir sədəfli saz.

Sonra sıxsın ağuşuna,
Quru sinəm oda düşsün,
Simlər ötsün həzin-həzin,
Ötən günlər yada düşsün...

PAYIZIN KÖLGƏSİ

Payız gəldi, özüylə
Sərin hava gətirdi.
Ağacların hamısı
Kölgəsini itirdi.

Hirsləndi, cin atının
Üstünə mindi külək.
Payızın allərində
Qayçıya döndü külək.
Kolların zərif donu
Paralandı, kiçildi.
Meşələrin ümidi
Yarpaq-yarpaq biçildi.

Birdən ildirim çaxdı,
Sanki göylər ah çəkdi.
Ağacların gözünə
Payız kölgəsi çökdü.

QARI NIYƏ ƏRİTDİN?

Bacısını cırnadıb,
Piri deyir Pəriyə:
—Mənim gözümüzdə od var,
Qara baxsam, əriyər.
Pəri də ki nə Pari,
Ölür qardan ötəri.
Elə ki, günəş güldü,
Qar əridi həyətdə,
Pəri öz qardaşına
Dönüb baxdı heyrətlə, —
Doluxsundu, Pərini
Hünərin var kirit di!
Ağlayır ki, sən baxıb,
Qarı niyə əritdin?

YARPAQ ƏVVƏL AÇILSA

Bir gün bağa gedəndə
Soruşdum ki, Saradan:
Nə üçün bu ağaclar
Əvvəlcə çiçəkləyir,
Yarpaqlayır sonradan?
—Belədə gözəl olur
Ağacların budağı,
Yarpaq əvvəl açılsa,
Çiçək görünməz axı?

BU ÇƏMƏNDƏN BULUD KEÇİB

Bu çəməndən bulud keçib,
Ayağının izi qalıb.
O buludun arxasınca
Çiçəklərin gözü qalıb...

DOLU, YAĞIŞ, QAR

Şırıl-şırıl
Yağış yağır.
Küçələrdən
Sel-su axır.
Yağır dolu,
Dəli-dolu.
Ağacların
Sınır qolu.
Sessiz-küysüz
Ələnir qar,
Ağ geyinir
Düzlər, dağlar.
Yağışın yoxdu
Əvəzi,
Yağanda gəlir
həvəsim.
Bağlasa da,
İzn, yolu.
Qar yaxşıdı,
Pisdi dolu...

BAHARDA SARI YARPAQ

Yamyasıl budaqların
Arasına yaxşı bax.
İlin bu vədəsində
Nədir bu sarı yarpaq?
Özü də yarpaqların
hamısından qəşəngdi.
—Heç belə yarpaq olar,
Bu ki, sarıköynəkdir...

PAYIZDAN BAHARACAN

—Ağaclar üzüyürler,
Gələcək bahar haçan?
—Oğlum, ağaclar yatır
Payızdan baharacan.
—Bəs bü çilpaq ağaclar
Qorxmur qardan, yağışdan?
—Onların çoxusunun
Xəbəri olmur qışdan.

TƏLƏSƏN QIŞ

Qar ələdi dağa, düzə,
Gəlmək üçün qış tələsdi.
Öz ömrünü uzatmaqçın
Payızın ömründən kəsdi.
Neçə payız çiçəyinə
Şaxtasını qənim etdi.
Ömrü uzandı beş-on gün,
Dedi: — Bu da qənimətdi...

QAR QIZ

Hardasan, sevimli Qar qız,
Gəl, evim nura boyansın.
Od alıb gülüşlərindən
Yolkamın işığı yansın.

Sənə tay olarmı
hər qız,
Qar qız, qar qız?

Gözünün nuru, işığı
Ulduzum, çıraqım olsun.
Get çağır Şaxta babanı,
Qoy gəlib qonağım olsun.

Sənə tay olarmı
hər qız,
Qar qız, qar qız?

ŞAXTA BABA

Yol kamızın üstündə
Yenə yandı işıqlar.
Hardasan, Şaxta baba,
Yol gözləyir uşaqlar.

Zirvələrdən enib gəl,
Dərələrdən keçib gəl.
Yamaclara, çöllərə
Dümağ libas biçib gəl.

Gözündə ulduz gətir,
Nəfəsində buz gətir.
Saçlarında dümağ qar,
Dilində xoş söz gətir.

SÜLH

Bir arzu düşündürür
Cənubu, Şərqi, Qərbi;
Sülhün qadir addımı
Tapdasın gərək hərbi.

Taleyimiz zamanın
Əlləriylə yazılıb.
Ümidimiz göyərçin.
Qanadından asılıb...

TƏZƏ İL

Arzular tələsir,
Ürəyim çırpinır.
Zaman yel qanadlı,
İl bir göz qırpmı.

Tarixə döndərdik
Ömrün bir ilini.
Təzə il, xoş gördük,
Gəl sıxaq əlini.

Ellərin sülh deyən
Səsini dinlə sən.
Zəfərlər yolunda
Sən də bir pilləsən.

QAR ALTINDA

Sənki gəlin köçəcək,
Ağ libas geyib dağlar.
Qar altında ya çəmən,
Ya səhra, nə fərqi var?
Baxırsan: hər yan dümağ
Qar yağış dizə çıxdı.
Yaz gəldi, qar əridi,
Kəmkəsir üzə çıxdı...

QAR YAĞDI BİR QARIŞ

Havalarda soyudu,
Qar yağdı bir qarış.
Gecənin üzünü
Ağartdı qarlı qış.

ELÇİN NİYƏ ÜŞÜYÜR

Üstü açıq olanda
Üşüyür borular da.
Bağlayanda kranı
Su donur borularda.

Çağlayıb axdığınından
Buz bağlamır axar su.
Qardan heykəl düzəldir,
Heç üşümür bax, Arzu.
Qaç qosul uşaqlara,
Nə durmusan, ay Elçin?
Bir yerdə dayanmışan,
Üşüyürsən onunçün.

BU AĞACIN ÜRƏYİ

Ucaldıqca göylərə
Budaqlar hey öyünür.
Kök torpağın köksündə
Ürək kimi döyünür.
Bu ağac hey can atır
Göyün yeddi qatına.
Bu ağac ürəyini
Niyə alıbdır görən
Ayağının altında?

ƏN UCQAR YARPAQLAR

Payız əl gəzdiribdir
Aşağı budaqlara.
«Payız gəlir» — bu xəbər
Çatmayıbdır hələlik
Ən ucqar yarpaqlara

Onlar hələ yaşıldı,
Hər şeyin öz vaxtı var.
Bu yarpaqlar torpaqdan
Bir köynək uzaqdılar...

DONMUŞ SUYUN NƏĞMƏSİ

Gəlib burdan keçəndə
Soyuq tutdu qolumdan.
İlişib qaldım,
Şaxta
Qoydu məni yolundan.

Çevrilib döndüm buza,
Yumşaq idim, bərkidim.
Yaz gəlib...
Bu yerləri
İstəyirəm tərk edim.

Qışın buz zəncirindən
Açın, açın qolumu.
Axıb getməliyəm mən,
Gözləyən var yolumu.

BAHAR ŞƏKLİ ÇƏKİRƏM

Yamanca xoşum gəlir,
Gül-ciçəkdən, xəzəldən.
Qış lövhəsi çəkməyi
Xoşlamıram əzəldən.

Elə ağ kağız özü
Qarlı qısa bənzəyir.
Rəngli karandaşlarım
Vərəqləri bəzəyir.

Kağızlar çiçəkləyir,
Köhnə mizin üstündə.
Bahar şəkli çəkirəm,
Qarlı düzün üstündə.

QAR TƏNZİF

Payız soldurdu gülləri,
Yarpaqlar, otlar sarıldı.
Təbicətin «yara»sını
Qar tənziflə qış sarıldı.
Bahar gəldi, yer isindi,
Kövrəldi, doldu təbicət.
Sarğısını açıb atdı,
Sapsağlam oldu təbicət...

YAZ

Yaz, tələsə-tələsə,
Əlləri əsə-əsə
Dağlara məktub yazdı.

Çiçəkləndi ağaclar,
Yaşillaşdı yamaclar –
İndi hər yerdə yazdı.

ARZUNUN ARZUSU

Yay ola,
Çay ola.
Qonşuda
Toy ola.
Çayda
Üzəsən,
Toyda
Süzəsən...

YAZ GƏLƏNDƏ

Bənzəyir biri-birinə.
Lüt gövdə, yarpaqsız budaq.
Bilinmir hansı quruyub,
Hansı təzədən oyanacaq?

Baharın yelləri əsir,
Hava bir az isinəcək.
Budağın yaşı, qurusu
Yaz gələndə bilinəcək.

SİRR AÇAN PAYIZ

Son bahar yelləri əsir,
Torpağı bəzəyir xəzəl.
Budaqlarda gizlədilmiş
Yuvalar görünür gözə.

Yarpaq düşən kimi, quşlar
Xəzələ qosulub uçur.
Cünki payız gələn kimi
Onların sərrini açır.

SEHRLİ AÇAR

Şaxta buz qılinciyla
Suları qəfil vurdur.
Nəğməkar bulaqların
Dilinə qıfil vurdur.

Əsdi vədə yelləri,
Qış getdi, bahar oldu.
Günəşin şəfəqləri
Sehrli açar oldu.

Sevindi dağlar, düzler,
Hər yana nur saçıldı.
Nəğməkar bulaqların
Buz kılıdı açıldı.

«BEÇƏ VERƏN ARILAR»

Yerə ələnir
lopa-lopa qar.
Göyün nə gözəl
Mənzərəsi var.

Qar dənələri
Burulur necə?
Sanki arılar
Veriblər beçə.

YAYDA VƏ QIŞDA

Buludlu göylər
Sərinlik yayır.
Açıq səmanın
Sərt olur yayı.
Durub sakitcə
Göylərdən baxır –
Günəş adamı
Yandırır, yaxır.

Qar yağan zaman
Kefim saz olur.
Tutqun havada
Şaxta az olur.

Açıq olanda
Göylərin üzü,
Ayaz qılinctək
Doğrayır bizi.

PAYIZ LÖVHƏSİ

Havanın qanını
Qaraldıb payız.
Yaşıl yarpaqları
Saraldıb payız.

Yağışdan, küləkdən
Bezardı iydə.
Payıza üzünü
Bozardıb iydə.

PAYIZ SARI BOYAYIB

Bu ağacın üstündən
Yay götürək əlini,
Payız sarı boyayıb
Onun yaşıl telini.

QARAĞAC

Sevinclə qarşılıyır
İlk baharı hər ağac.
Dostlarının çoxundan
Gec oyanır qarağac.

Payız gəlib, xiyaban
Daha da gözəl olub.
O biri ağacların
Yarpağı xəzəl olub.

Qarağacın yarpağı.
Baxın, yaşıldır yenə.
İnanmaq istəmir o
Payızın gəldiyinə.

YARPAQ BOYU

Payız gəldi, xəzəl ilə
Doldu çöllər, yamaclar.
Bir-birindən yarpaq boyu
Uzaqlaşdı ağaclar.

Bahar gəldi, şən budaqlar
Oldu yenə qolboyun.
Yaxınlaşdı bir – birinə
Ağaclar yarpaq boyu.

ÇÖL SİÇANININ NƏGMƏSİ

Hey yedim qış uzunu,
Axır, qurtardı dənim.
Evdən çıxmadan başqa
Əlacım yoxdu mənim.

Çölə çıxıb nə gördüm,
Gördüm ki, əriyib qar.
Torpağı qarlı qışdan
Təhvil götürüb bahar.

Gözünə döndüyüm yay
Görən: gələcək haçan?
İşim çətin olacaq
Sünbüл don tutanacaн.

TEZ ELƏ ALMA GƏTİR

«Gəlib alma dərərsən
Payızacan gözlə bir!» –
Bağbana bax, bağbana
Alma vermir, söz vermir.

Neyləyərəm mən sözü
Dilimdədir söz elə.
Bağban əmi, di bəsdi,
Alma gətir, tez elə!

KOR DUMAN

Dərələrdən qalxaraq
Tutmuşam dağı, düzü.
Mən özüm kor deyiləm,
Kor eləmişəm sizi...

İŞIQ KÖRPÜSÜ

Babam baxıb bu körpüdən
Dedi mənə: — Bahar gəlir
Bu körpünün o üzündən
Bu üzünə yollar gəlir.
Böyük keçir bu körpüdən,
Uşaq keçir bu körpüdən.
Gözümüzün yarasığı
İşıq keçir bu körpüdən.

Şüşəsindən süzülən nur
Gözlərimin qarasında.
Gözlük - işiq körpüsüdü
Dünyayla göz arasında.

BİRİNCİ CÜMLƏ

Gözəl-gözəl fikirlərə
Yol açdı birinci cümə.
Suyun ağızından çəkilən
Ağacdı birinci cümə.

KÖK

Küləklərin əlində
Hər ağac sanki simdi.
Hamı gövdəyə baxır,
Hamı budağa baxır,
Kökləri görən kimdi.

Köklər gözə görünməz,
Yeri - yerin altındı.
Onlar da ağacların
İçi, içalatıdı.

QOY SOYUSUN HAVALAR

Qoy soyusun havalar,
Hey yağsın, çiçəkləsin.
Adamların üzündə
Təbəssüm çiçəkləsin.
Şaxta baba, dağları
Yenə qarla bəzə sən.
Saqqalından qartopu
Düzəldib at bizə sən.

CƏNUB QIŞI

Hayladım uşaqları
Yer ağarib, bu da qış.
Gecələr yağan qarı
Gündüz əritdi yağış.

ƏLDƏN CIXAN QAR PAYI

Asfaltın üzərində
Qanad çalan qara bax.
Əgər külək olmasa,
Yer olmuşdu ağappaq.
Əsir belədən-belə,
hay-haray qoparır o.
Torpağın qar payını
Dənizə aparır o.

QAR YORĞAN

Göydə qar lopaları
Bir-biriylə öpüsür
Elə bil paraşütə
Qış göydən yerə düşür.
Bilir ki, şaxta gəlir,
Qar macal vermir ona.
Tez zəminin üstündə
Dönür dümağ yorğana.

QIŞ SƏSIMİ EŞİTDİ

Qarasına danışdım,
Qış səsimi eşitdi.
Qarını ayaqladım,
O da məni üşüdü...

QAYANIN BUZ SAQQALI

Bu qocaman dünyanın
Yaşdı—bu qayalar.
Elə bil ki, dağların
Başdı bu qayalar.

Qışın oğlan çağında
Onlara saldım nəzər.
Nəhəng buz salxımları
Gümüş saqqala bənzər.
Bahar gələndə günəş
Üfüqlərə qalxacaq.
Nurlu qayçısı ilə
Buz saqqalı «qırxacaq».

QOŞQAR

Qoşqara bax, Qoşqara,
Gözlər ala, qaş qara.
Göylərə baxıb deyir
O qısqıra-qısqıra:
—Göndər qar payımızı,
Həsrətik bu qış qara.

QARLI GÜNDƏ

Sanarsan ki, toy-bayramdı
Qar yağanda bizim elə.
Tez çıxarıb əleyini
Qar götürdü qızım elə.
Top düzəldib atdı mənə,
Hey oynadı gülə-gülə.
Bir az keçdi, gözlərindən
Yaş süzüldü gilə-gilə.
Söylədi ki, barmaqlarım
Açıq qalıbdır, yiğışmır.
Ay ata, əllərim şışib,
Əlcəklərimə sığışmir.

SUMQAYITDA QIŞ

Şəhərə qar yağıdı bu gün,
Hara baxsan ağdı bu gün.
İstəyirəm küçəmizdə
Yığılı qar qalaq-qalaq.
Eh, nə deyim bu küləyə,
Qoyur ki, yerdə qar qala?

YAZ GƏLİR

Yaz gəlir, hava qızır,
Yaşıllaşır yamaclar.
Adamlar soyunanda,
Paltar geyir ağaclar.

Yaz gəldi, qar əridi,
Torpaqdan açıldı don.
Çiçəklədi ağaclar,
Cöllər geydi yaşıl don.
Təbicətin qoynuna
Açıldı bir pəncərə.
Quzular ota cumdu,
Uşaqlarsa pencərə.

GÖY ÇOBANI

Buludları sürü kimi
Qabağına qatıb külək.
Harasa qovur, əlində
Şaqqıldayır odlu şimşək.

Silkələyir qamçısını,
Qışqırır, haray qoparır.
Qara-qara qoyunları
Sanki sağına aparır.

PAYIZLA QIŞIN GÖRÜSÜ

Göy bulud ələyiylə
Ələyir dümağ qarı.
Hələ canı istidir,
Əridir torpaq qarı.
Bir şey başa düşmürəm,
Bu qar, yoxsa yağışdır?
Yerə baxıram payız,
Göyə baxıram qısdı...

YERƏ XƏZƏL DÖŞƏYİR Kİ...

Yenə çəkib payız qosun,
Elçisidi payız qışın.
İstəyir göydən düşəndə
Qış qorxudan üzülməsin.
Yerə xəzəl döşəyir ki,
Qar dənəsi əzilməsin...

Qış üstünə yorğan salıb,
Təpələrin, dərələrin.
Yel əsəndə qoz töküür
Yuxusuna dələlərin...

SƏMƏNİ

Yaşıl alovə döndüm,
Nəlbəkidən boylanıb.
Zəmi ola bilərdim
Mən vaxtında oyanıb.
Üç-dörd günün içində
Bir ovuc cəmən oldum.
Bu baharın, bu yazın
Qurbanlığı mən oldum.

YAZ NƏNƏ

Üşüyən yuvasız quşlar
Şaxtaya qarğış elədi.
Axşamdan səpilən qarı
Yaz nənə yağış elədi.

NOVRUZ TONQALLARI

Çatıb Novruz tonqalları
İlk baharı gözləyirik.
Biz günəşə ocaqlarla
Kömək etmək istəyirik.

DƏNİZ HARDA ÇİMİR

Bir dəfə cimərlikdə
Belə söylədi Samir:
—Biz dənizdə cimirik,
Bəs dəniz harda cimir?

Fikrə getdi atası,
Nə cavab versin axı?
Hava birdən qaraldı,
Yağış yağdı şidirgə.

Dənizə yağış yağır,
Oğlum, sulara bax bir!
—Ata, tapdım, dəniz də
Yağış yağanda cimir.

DƏNİZDƏ CİMƏN GÖZLƏR

—Bu soyuqda dənizdə
Çimmisənmi, ay qoçaq?
—Yox, özüm cimməmişəm,
Gözlərim cimibancaq.

—Bu necə olan işdi,
Dolamışan məni sən?
—Yox, sahildə dayanıb,
Hey baxmışam dənizə.

DƏNİZ ÇİÇƏKLƏYİB

Durub seyr edir Xəzəri,
Gülür oğlumun gözləri.
Ara vermir, külək əsir,
Suların yuxusu qaçıb.
Oğlum deyir: —Dənizə bax,
Elə bil ki, çiçək açıb.

MÖHÜR

Qələmiylə qol çəkir
Yoxdur başqa bir işi.
Sonra da kağızlara
Möhür vurur bu kişi.

Vərəqlərdə əlinin
Qapqara,izi qalır.
Elə bil kağızların
Belinə banka salır.

AN

—Çox qıсадı an sözü.
—Uzundumu an özü?
An deməmiş an keçir,
İnsan dünyadan köçür.

PƏNCƏRƏ ŞÜŞƏSİ

Dayanıb öündə küləyin
Başını birtəhər girləyər.
Soyuq bir üzündən,
İsti bir üzündən
Öpəndə,
Utanar, tərləyər.
Həmişə dursa da arada,
Heç kəsin gözünü bağlamaz.
Buraxmaz içəri yağışı,
Yol verər, işığı saxlamaz.
Hamıya, hamıya gərəkdi.
Təmizdi, şəffafdı, kövrəkdi.

GÖZLÜK

Gözə gözlükdən yaxın
Nə ola bilər axı?
Göz onun köməyiylə
Görür yaxın-uzağı.

Heç nə, heç nə gözlüyün
Yerini verə bilmir.
Göz çox şey görür, təkcə
Gözlüyü görə bilmir.

YUXARI QALXAN

ŞƏLALƏ

Qardaşım tonqal çatıb
Mənə də əl elədi.
Alovun dilimləri
Elə bil şəlalədi.

Canındakı istini
Odunlar nar tək sıxır.
Belə şəlalə olar,
Bu ki, yuxarı qalxır?!

SİZ MƏNƏ YARPAQ GÖSTƏRİN

Dünən budaqda yellənən
Yaşıl ümid xəzəl olur.
Yarpaqların açmağı da,
Solmağı da gözəl olur.

Payız gələndə güllərin
Çiçəklərin gözü dolur.
Budaqda titrəyən yarpaq
Fəsillərin sözü olur.

Onların açıb solması
Əbədidi, müddəsildi.
Siz mənə yarpaq göstərin,
Söyləyim hansı fəsildi.

YARPAQ MƏKTUBLAR

Məktub yazmışdı
Sevinclə bahar.
Qısa çatmadı
Yarpaq məktublar.

Saraldı, soldu,
Düşdü əllərə.
Payız onları
Verdi yellərə.

KÖLGƏ

Elə ki, günəş qalxıb
Göydən yerə od tökür,
Kolgə maqnitə dönüb,
Qoyun-quzunu çekir.

QARANQUŞUN DÖŞÜNDƏ

Yaz gələndə özüylə
İliq külək gətirir.
Qaranquş öz dösündə
Bizə çiçək gətirir.
Onun zərif köynəyi
Gör necə saralıbdır?
Günəşin işığından
Elə bil nur alıbdır.

Çiçəklərnn dalına
Budaqlara bar gəlir.
Qaranquşun dösündə
Yurduma bahar gəlir...

QOZALAR

Ağacların hamısı
Dönüb dolan buluda.
Payız qonaq gəlibdir
Dünyagörmüş palida.

Hey diqqətlə baxıram
Üstü dolu budağa.
Qozalar oxşayırlar
Üskük taxmış barmağa.

Bu balaca üsküklər
Qapağa da bənzəyir.
Qozaların başında
Papağa da bənzəyir.

Yel əsir, kömək yoxdur
Budaqda quruyana.
Papaq düşür bir yana,
Qoza düşür bir yana.
Qoca palid bu dərdi
Qəlbində daşıyacaq.
Papağı yerə düşən
Nə üzlə yaşayacaq?

OĞUZ QIŞI

Qar—
üstündə yorğan olub,
Yamacların, dərələrin.
Yel əsəndə qoz tökülür
Yuxusuna dələlərin...

QIŞ

Yenə gəlib qış baba
Səpilib hər yana qar.
Çöllər süd dənizidir,
Dağlar nəhəng dalğalar.

Qayalardan sallanan
Buzlar necə iridir.
Sanki buz salxımları
Qışın məmələridir.

UŞAQ SIZ EV, UŞAQ SIZ EL SUSUZ DƏYİRMANA BƏNZƏR

UŞAQ

Körpələri incidəndə
Xeyir-şər qarışq düşür.
Uşaq görəndə adamın
Çöhrəsinə işıq düşür.

Ağacların budağında
Açılan çiçək — körpədi.
Köksümüzdə gecə-gündüz
Döyünən ürək — körpədi.

Çocuq — sevginin bəhrəsi,
Çocuq — həyatın duzudu.
Çocuq — yolumuz üstündə
Parlayan dan ulduzudu.

Ömrümüzü, günümüzü
Uşaq təbəssümü bəzər.
Uşaqsız ev, uşaqsız el
Susuz dəyirmana bənzər...

ADAM BALACA OLANDA

Adam balaca olanda
Çiçəyin dilini bilir.
Kəpənəyin, qarışqanın,
Böcəyin dilini bilir.

Ağacı, otu, sünbüülü,
Dağı, daşı danışdırır.
Yerdə çəpişi, quzunu,
Göydə quşu danışdırır.

Adam balaca olanda
Uçmağa qanadı olur.
Adam böyüdükcə, həyat
Gözlərində adı olur.

AÇAR

Bapbalaca, xırda açar,
Yekə qapıları açar.
Hər qifilin öz açarı,
Hər ürəyin söz açarı...

BABA MƏKTƏBƏ GEDİR

Baba məktəbə gedir,
Uşaqlara qarışır.
Əlindəki xirdaca
Çanta ona yarasır.
Açıbdır yaxasını,
Elə bil istilənir.
Damağındakı qelyan
Arabir tüstülənir.
Uşaqlar arasında
Saqqallı uşaq gedir.
Dodağında təbəssüm,
Üzündə işıq gedir.
Məktəbin qapısından
Geriyə dönür ancaq.
Əlindəki çantanı
Alır kiçik bir uşaq.
Sağ ol deyib ayrılır,
Dostlarına qosulur.
Baba gülür, sevincdən
Bir qanadlı quş olur...

SÜD

Ən çıxılmaz dəqiqədə
Ürəyə bir ümid gəlir.
Balası doğulan kimi
Ana döşünə süd gəlir.

Qoyun xoşbəxtdir ki, onu
Əmib dirçəlir quzusu.
Bu dünyaya gələnlərlə
Ekizdir onun ruzusu...

ADAM KİÇİK OLANDA

Həyat boyu qayğılar
Çiynamzdə yük olur.
Adam kiçik olanda
Arzusu böyük olur.

Qızılı şimşəklərdən
Qamçı hörmək istəyir.
Ulduzları gül kimi
Bir-bir dərmək istəyir.

Həyatın sərt üzünü
Görüb çasır adamlar.
Boydükcə, torpağa
Yaxınlaşır adamlar.

CÜCƏLƏR VƏ UŞAQLAR

Cücələr yumurtadan
Çıxınca dil-dil ötür.
Körpələr dil açınca
Ay dolanar, il ötər.

Yumurtadan çıxantək
Yeriyə bilər cücə.
Uşaq ayaq tutunca
Ay dolanar, il keçər.

Cücə toyuq olanda
Uzağı qaqqıldayar.
Xorua dönsə əgər,
Banlayar, quqquldayar.

Uşaqsa danışmağı,
Gəzməyi gec öyrənər.
Ancaq elə-belə yox,
Öyrənər, güc öyrənər.

Dodağında nəgmələr,
Sözlər düzülər səfə.
Gəzəndə uzaq-uzaq
Ellərə edər səfər...

EVDƏ YOXDU

Yenə hardansa
Zəng elədilər.
Ta bunlar bizi
Dəng elədilər.
Qaçib dəstəyi
Götürdü Bağır.
— Alo.
— Ay oğul.

Atanı çağır.
— Kimdi danışan? —
Bağır şitəndi.
— Uzun danışma,
De ki, işdəndi.
Uşaq həm çasdı.
Həm də ki, qorxdu:
— Atam deyir ki,
O, evdə yoxdu...

BÖYÜK

Özünü böyük sayır
Bizim balaca Elman.
Ona uşaq deyəndə
Xətrinə dəyir yaman.

Xörək paylanan zaman
Cumur yekə qaşığa.
Anası danlayanda,
Deyir ki, mən uşağım.
Cizgi filmi görəndə,
Böyüklüyü «laxlayır».
Televizor sönəndə
Hönkür-hönkür ağlayır...

İKİ ÇAY, İKİ ŞƏHƏR

— Aqşın, bu Sumqayıtçaydı.
— Bıy, elə çay olar, dayı?
Sumqayıt özü böyükdü,
Niyə balacdı çayı?
— Bəs sizin çay nə boydadı?
— Dağa düşür hayharayı.
Qubadlı kiçik olsa da,
Böyükdü Bərgüşad çayı...

NƏRDİVAN

Tətildə atam məni
Rayona yola saldı
Avtobus tərpənəndə
Üzümü bulud aldı.
Qəribsədim, yanımda
Yox dostum, yox tanışım.
Bəs kiminlə dərdləşim,
Bəs kiminlə danışım?
Pəncərədən boylanıb,
Daldım şirin xəyala.
Birdən kimsə soruşdu:
— Hara gedirsən, bala?
— Rayona, nənəmgilə.
— Adın nədi, ay qoçaq?

— Samirdi.
— Samir bala, yola nərdivan qoyaq.
— Nərdivan hanı? — Sizi
Başa düşmədim, xala.
— Yolun da nərdivanı
Söhbətdi də, ay bala.
Bax beləcə danışdıq,
O yandan, gah bu yandan.
Bir də baxıb gördüm ki,
Rayondayam, rayonda...

YOX, KƏSMƏ

Bizim kiçik Samirə
Təzə köynək aldılar.
Geyindirib əyninə,
Xəyallara daldılar.
— Qolu bir az uzundur,
Tez çıxart kəsim, oğlum.
— Yox, kəsmə, bircə ilə
Uzanacaqdır qolum.

GÖZLƏ

Kəndimizdə darıxdı,
Üzünü bulud aldı:
— Məni evə göndərin.
— Samir hay-haray saldı.
Nənəm dedi: — Ay dəcəl,
Az haray-həşir qopar.
Gözlə alma yetişsin,
Anangilə pay apar...

YÜNGÜLLƏŞƏCƏK

Öz atasını Samir çağırıldı.

— Təzəsini al,

Paltom ağırdı.

— Döz, bu ağırlıq

Qorxulu deyil.

Yüngülləşəcək

Palton gələn il...

BELƏ OXUMAQ OLMUR

Uşaq tək nağıl sevir,

Oxumağından qalmır.

Xırdaca hərfləri

Nənəmin gözü almır.

Eynəyini taxır ki,

Kəlmələri böyütsün.

Sözləri birə-birə

Deyirman tək «üyütsün».

Bizim «Əlifba»ımızda

Çox böyükdü hərflər.

Ad günümədə dostlarım

Mənə kitab veriblər.

Yazılıları xırdadı,

Mənim gözüm də almır.

Nənə, eynəyini ver,

Belə oxumaq olmur...

AĞACLARIN İDMANI

Yellənən budağa baxıb,

Qardaşı deyir Süsənə:

— Ağaclar idman eləyir

Külək əsəndən əsənə...

QARĞA, KÜÇÜK, QUZU VƏ BALACA GÜLTƏKİN

Qarğıa deyil, qarıldayır,

Küçük deyil, mırıldayır.

Quzu deyil, mələyir o,

Əmiyə əl eləyir o.

Aylar, illər ötüşəcək,

Quzu qurbanı olacaq.

Adam dili öyrənəcək,

Böyüüb yaşa dolacaq.

Qarğıa keçəndə əlinə

Yolunacaq, lüt olacaq,

Böyüyəndə küçük onun

Qapısında it olacaq.

HƏLƏ ÖLMƏ

Nənə deyir ki, ölürem.

Nəvə salır haray-həşir:

Axı gəzmək istəyirəm.

Tez məni həyətə düşür.

Özünü bicliyə vurma.

Məni aldada bilərsən?

Hələ ölmə, qoy yekəlim,

Sonra rahatca ölürsən...

ROZANIN XAHİSİ

Balaca Roza əl edir,

Məni çağırır həyətdən.

— Şerini əzbər biliyəm,

İstəyirsən danışım mən.

Bir yol da şeir yazanda

Bu yellənən ağaca yaz.

Əzbərləmək çətin olur,

Şeiri bir az balaca yaz.

XATİRƏ

— Oğlum, nənən xatirəylə
Nəfəs alan bir nənədi.
Görürsan, xəyala dalıb?
— Atacan, xatirə nədi?

— Nənə qəlbini isidir
Ötən günün sönməz odu.
Xatirə yalnız adamın
Özü gördüyü kinodu...

OYUNCAQ ŞİR

Gursel bir vaxt oynatdığı
Oyuncağa nəzər salıb,
Deyir ki, mən böyümüşəm,
Şir elə o boyda qalıb.
Mən oxuyub yazan zaman,
Qəzəblə məni izləyir.
Şir oturub intizarla
Təzə bir uşaq gözləyir...

YUSİFİN TƏƏCCÜBÜ, YAXUD ŞİRİN ÇAY

Nənə deyir: — Qışqırmayın,
Dəyən yoxdu payınıza.
Ay uşaqlar, az qənd salın
Səhər-səhər çayınıza.

Çay qurtarıb, qalıb yaxma,
Yusif yeyə bilərmi heç?
Nənə rəhmə gəlir: — Bir az
Götür mənim çayımdan iç.

Nənənin çayından içib,
Salıb haray-həşir indi:
Yusif gülüb deyir: — Nənə,
Sənin çayın na şirindi?!

ANA SOXULCANIN CAVABI

Bala soxulcan gəzib
Güman gələn həp yanı,
Anasından soruşdu:
— Bəs mənim atam hanı?

Ana belə söylədi
Oğlunu sakit edib:
— Atan balıqçılarla
Balıq tutmağa gedib...

SİÇAN VƏ ÖKÜZ

Öküz sevirdi siçanı,
Başına oyun açanı.
Öz sevimli gözəlinə
Bir məktub da yazmışdı o:
«Dərdindən öküz olmuşam,
Siçan, inanmırınsa: — Mooo!!

AYGÜN

Baxıb kiçik Aygünə,
Belə deyir Ay Günə:
— Bu balaca qızə bax,
Elə bil ki, çıçəkdi.
Xalasından ağıllı,
Bibisindən qəşəngdi.

AYGÜNÜN BİBİSİ

Aygün bir ilahi qızdı,
Xəbəri yoxdu özündən.
«Bibimə şer» yaz» deyib, —
Çıxmaq olarmı sözündən?
Bibisi də nə bibidi,
Uşaq şerini bəyənmir.
Ürəyindən keçənləri
Mərdi-mərdanə deyəmmir.
Aygün bir gözəl baladı,
Heç nə almaz yad əlindən.
Xalasını tanımiram,
Bibisinin dad əlindən...

GÜL SATANIN NƏĞMƏSİ

Gülümə söz ola bilməz,
Sevmeyən gül ala bilməz.
Ucuz nədi, baha nədi? —
Almırsansa, bəhanədi...

DÜYƏ

İstədi ki, çəltik döyə,
Düyülüyə girdi düyə.
Dürrə onu görüb qaçıdı,
Yumruğunu döyə-döyə.
Gəlib düyəni çıxartdı,
Düyüldən döyə-döyə...

KÖKƏ

— Ya sacı as kökə sal,
Ya da mənə kökə al!
Kişmişli, ballı kökə,
Güncütlü, xallı kökə.

Nəvəyə qulaq asdı,
Nənəsi sacı asdı.
Bişirdi kökə, fətir,
Dörd yanı tutdu ətir.
Hazırkı fətir, kökə,
İsti-isti ye, kökəl.

CIRIRAM Kİ

Gursel danladı Gülünu:
Gör necə pis adətin var?
Ay yaramaz, bu nə işdi,
Adam heç kitabı cırar?

Sənin kimi dəcəl qızı
Gərək yaxın qoymayasan.
— Kitabını cırıram ki,
Sən mənimlə oynayasan...

PİLLƏKƏNDƏ KONSERT

Bir gün evə gələndə
Gördüm əcəb mənzərə:
Baxışlarım sataşdı
Təbəssümlü gözlərə.
Ay maşallah, blokdə
Gör nə qədər uşaq var.
Pillələrin üstündə
Əyləşmişdi uşاقlar.
Elə bil ki, pilləkən
Bir tamaşa zalıydı.
Heç bir uşaq dinmirdi.
Sanki onlar lal idi.
Müğənnilik edirdi
Aşağıda bir dəcəl.
Dedi mənə: — Ay əmi,

Utanma, konsertə gəl.
Bu balaca artistin
Nəğməsini xoşladıq.
Mahnı qurtaran kimi
Biz onu alqışladıq.

ŞOKALAD KAĞIZI

Gözəlsən, göz oxşayırsan,
Ay şokalad kağızı.
Şirin eləyə bilmirsən
Ancaq dili, ağızı.

ACI, ŞİRİN, TURŞ

— Hünərin var, ay Dilbər,
Bir acı söz de:
— Bibər.
— İndi isə sən, Bülənd,
Bir şirin söz de:
— Bal, qənd...
— Sağ ol.
İndi də Qonça,
Bir turş söz desin:
— Alça.

GÜLZARIN ANASINA DEDİKLƏRİ

«Məndən artıqsan?» — demə,
mən bir dan ulduzuyam.
Ana, məndən incimə,
Yaxşı olar kirisən.
Axı mən bir kişinin bircə dənə
qızıiyam,
Sən isə bir kişinin
üç qızından birisən.

ZÖHRƏ

Zöhrəyə bax, Zöhrəyə,
Gedib girib pöhrəyə.
Ağaclar tərs-tərs baxır,
Əlindəki dəhrəyə.
Zöhrəyə bax, Zöhrəyə,
Məhəl qoymur dəhrəyə.
Onu atıb kənara,
Sığal çekir pöhrəyə.

QUZUM

Quzum necə sevimli,
Quzum necə qəşəngdi.
Gözləri bir cüt ulduz,
Tükü sanki ipəkdi.

Razı olmaram onun
Ömründə oyun ola.
İstəmirəm ki, quzum
Böyüüb qoyun ola.

MƏN BAL DEYİLƏM

— Bal balanın yanağından
Dadlı bir öpüş alacam.
— Mən bal deyiləm, arıyam,
İndicə səni çalacam.—
Deyib gülür bu şeytan qız:
— Vız... Vız...

GÜLÜ VƏ GÜL

Gülü dedi ki, mənə
Dodaqlarını bütüb:
— Gülə su verməmişəm,
O da inciyib, küsüb.
Gülün qədrini bilin,
Gül incidi, gül dürrdü.
Gülü gülə su verdi,
Gülü gülü güldürdü...

AYNURLA SÖHBƏT

— Baba, Ay sanki kökədi,
— Nə deyirəm, Aynuş olsun.
— Baba, acmisan?
— Acmışam.
— Onda sənə Ay nuş olsun...

ACGÖZ

Bu uşaq yaman acgözdü,
Qarnı doyur, gözü doymur.
Qazanı çekir ortaya,
Özü yeyir, bizi qoymur.

Atasına, anasına
İsteyir ki, gəlsin kələk.
— Siz onsuz da yekəsiniz,
Qoyun biz yeyib yekələk.

DALIMCA GƏLİR

Samirə bax, Samirə bax,
Ayağı yalına gəlir.
Sevinə-sevinə deyir:
— Kəpənək dalimca gəlir.

SAMİRLƏ SÖHBƏT

— Qulağını çəkəcəyəm.
— Gedib anama deyəcəyəm.
— Başında turp əkəcəyəm.
— Mən də çıxardıb yeyəcəyəm.

ELƏ BİL SİMDİ

Elə bil simdi bu ciğır, «Çalmasan» qovrula bilər.
Ayaq mizrablar dəyməsə, Paslanıb qırıla bilər...

AY BULAĞA GEDƏN CIĞIR

Ay bulğa gedən ciğır,
Ətə-qana dolacaqsan. Getdiyin yer gözəldisə,
Böyüüb yol olacaqsan...

QULUN

Bu dağların mənzərəsi
Adamın könlünü açır. Meşəbəyi atı çapır,
Qulunsa yanına qaçır.

Dəcəl gah qalır arxaya,
Gah da ki, qabağa keçir.
Duyuram ki, ürəyindən
Köhlənlik arzusu keçir.

Duruşuya, baxışıyla,
Adamları heyran edir.
Sürücü atın belində,
Onunsa qəlbində gedir...

QUZULAR ƏMİŞƏNDƏ

Dağları ot bürüməsə
Örüşün nə ləzzəti var?
Əgər ayrılıq olmasa,
Görüşün nə ləzzəti var?

Yamacın daşı, çinqılı
Tərpənər, quzular gələr.
O yaldan qoyun sürüsü,
Bu yaldan quzular gələr.

Heç biri dəyişik düşməz,
Duy bu eşqin mənasını.
Hər kəs tapar balasını,
Hər kəs tapar anasını.

Həzin mələrti səsləri
Sevinc verər dağa, daşa.
Quzuların əmişməsi —
Könül açan bir tamaşa.

Məmələri dolu gələn
Qoyun quzuya süd verər.
Kənardı ixtiyar çoban
Quzuçuya öyünd verər...

TƏKƏRLİ BEŞİK

Təkərlərin üstündə
Gəzən beşiyə baxın.
Beşiyin içindəki
Körpə kişiyyə baxın.

Hələlik qulaq asmır
O, heç kimin sözünə.
Gözləri dikilibdir
Uzağa, göy üzünə.

Karvan tutub yeriyir
Buludlar ağır-ağır.
Körpə gülür, ananın
Üz-gözünə nur yağır.

Təkərlər hey fırlanır
Bu gündən gələcəyə.
— Ey, yolumu gözləyin,
Mən mütləq gələcəyəm.

Elə bil qanadlanıb
Süzür bu arabacıq.
Nağıllar dünyasında
Üzür bu arabacıq.

KOMPOT

İçində dadlı kompot
Neçə banka bağladıq.
Yayın meyvə payından
Qışa sovqat saxladıq.

Ancaq bir az keçməmiş
Əməyimiz puç oldu.
Bankaların bəzisi
Öz-özünə açıldı.

Hər qapaq bir güllə tək
Tappatapla atıldı.
Bizim üzümüz güldü,
Anam narahat oldu.

Dedik: — Canın sağ olsun,
Açıqlısan niyə sən?
Tez içilmək istəyir
Bu kompotlar deyəsən...

QUYUYA QARPIZ ATDIM

Səpsərin olsun deyə,
Quyuya qarpız atdım.
Qaldı suyun üzündə,
Elə bilmə ki, batdı.

Quyudan su çıxarıb
Onu ləzzətlə içdim.
Su elə bil kompotdu,
Bu necə olan işdi?

Darıxmayın, hər şeyi
Başa salım indi mən.
Qarpız əzilib, suya
Qarışıbmış sən demə...

EVCİYİM BÖYÜMƏDİ

Ömrün ötən günləri
Yadına düşür hərdən.
Qəşəng evcik tikmişdim
Balaca olanda mən.

Heyf, uşaqlığımdan
Bir nişanə qalmadı.
Mən böyüdüm, evciyim
Böyüüb ev olmadı.

O balaca evciyin
Kiçik pəncərəsindən
Boylanın uşaqlığa
Həsrətlə baxıram mən.

ÜRƏYİMİN İÇİNDƏ

Qulağını sinəmə
Söykəyib asır qulaq.
Ürəyim çırpındıqca
Mənə qısılır uşaq.

Sonra qalxıb söyləyir,
O, əl-qol ata-atə.
Ürəyinin içində
Göyərgin var, ay ata!

YEDDİNCİYƏ KEÇƏN ÇANTA

Qardaşım çantamızı
Bu gün dəyişik salıb.
Açanda kitabları
Duruxub, çəşib qalıb.
Gülüşüblər,
Deyiblər:
Daha iş-işdən keçib.
Qardaşımın çantası
Dördüncüdən birbaşa
Yeddinci sinfə keçib.

TƏƏCCÜB

Heç belə də şey olar,
Bu işə qalmışam mat?
Buztək soyuq su içdim,
İstim qalxdı o saat.

Mıx vuranda taxtaya
Çəkic dəydi əlimə.
Heç bilmirəm nə olub
Gözlərimə, dilimə?

Ağzım hey ufuldayır,
Sızıldayır sözlərim.
Ağrıyan əllərimdi,
Ağlayansa gözlərim.

YARPAQ ARASINDA BAŞ

Ayaz birdən qışqırdı
Söz əsdi dodağında:
—Adam başı bitibdir
Bu tutun budağında.

Gülüşdülər uşaqlar:
—Görünmeyib belə iş!
Sən demə ağacdakı
Qonşunun oğlu imiş.

Çıxbmış ki, tut yeyə,
Ayaza o da güldü.
Ağacdan yerə düşüb
Düz yanımıza gəldi.

Əl uzatdı dostuma:
Dedi: — Tanış olaq gəl,
Aqşingillə qonşuyuq
Sən bizə də qonaq gəl.

QİYMƏT

Altında tarix qoydum
Yazdığını təzə şerin.
5 iyun...
Tural baxıb
Dişin ağartdı xeyli.
Bir də baxdı kağıza,
İnanmadı gözünə.
Gülüb dedi: «5» yazıb
Əmim özü-özünə.

VURAĞAN QOÇ

Cumub gəldi üstümə,
Vurdum vurağan qoçu.
Gözünü qorxutmuşam,
İndi o, məndən qaçır.

Hədələyib demişəm:
Gəl uşaqları az vur.
Sən qoçsan, mən qoçuyam
Yerində farağat dur!

İKİ QARDAS

Dalaşdırılar, özündən
Çıxdı balaça qardaş.
Güləşdilər, böyüyü
Yıxdı balaca qardaş.

Rəqibinin üstündə
Başladı ağlamağa.
Soruşduq ki, nə üçün
Ağlayırsan, ay qağı?

Sən ki, yixilmamışan
Bəs nədir bu göz yaşı?
Dedi: —Duranda məni
Öldürəcək qardaşım.

TƏNƏFFÜS

Zəng çölə vurulubdur,
Sinifdə hay-küyə bax.
Elə bil ciynimizdən
Götürülüb ağır dağ.

Qaçırıq, oynayırıq,
Yorğunluq düşmür yada.
Fasiləni sevmeyən
Uşaq varmı dünyada?

Heyf ki, tənəffüsler
Qısa olur yamanca.
Zəng içəri vurulur
Biz göz açıb yumunca.

İTMİŞ PALTLARLAR

Çayda cimib o ki var
Tural yorulub daha.
İstəyir ki, geyinsin,
Paltarı çıxıb yoxa.

—Bax burda soyunmuşdum
Tural eləyir israr.
Hamı çəşib qalıbdır,
Bəs onda hani paltar?

Qaçır o baş, bu başa
O, hay-haray qoparib.
Deyir ki, paltarımı
Yəqin ki, çay aparib.
Gedirik çay aşağı,
Gedirik çay yuxarı.
Tapılmır ki, tapılmır
Dostumun paltarları.

Xahiş eləyir bizdən,
Gözləyək, düşsün gecə.
Küçə ilə paltarsız
Evə qayıdım necə?

Çayaşağı yükürüb
Birdən qışqırır Aqşin:
—Paltarını tapmışam,
Tural, düzəldi işin.

Muştuluğu hazırla!
Haminin gülür üzü.
Sevinçdən parıldayır
Turalın yaşılı gözü.

PARA ÇÖRƏK

Oğlumdan soruşdum ki,
Çörək ala bilərsən?
—Niyə almırəm, ata?!
—Bax, onda tez gələrsən.

Məndən pul alıb getdi,
Mağazaya sevincək.
Bir azdan geri döndü
Əlində para çörək.

Dedim: — Bu nədir belə? —
O, uddu sarısını.
Demə yolda yeyibmiş
Çörəyin yarısını.

AHA, QORXMA

Deyirlər əldən yerə
Düşərsə çəngəl, bıçaq,
Demək, həmin gün mütləq
Evə gələcək qonaq.

Çəngəl düşəndə tutub
Bic-bic gülür bu uşaq.
Deyir ki, ana, qorxma,
Geri qayıtdı qonaq.

SU İÇMƏYİ SEVİRLƏR

Qara bax, süd tək ağdı,
Əriyib su tək axdı.
Oğlum bir dönüb qara,
Bir də ki, mənə baxdı.

Dedim ona: — Fikirləş,
Sənə bir sualım var.
Əriyəndə nə üçün
Rəngini dəyişir qar?
Mənə belə söylədi
O, düşünüb bir qədər:
—Çünki ağaclar süd yox,
Su içməyi sevirlər.

HƏYƏT QƏDƏR

Palçıq ilə oynayıb,
Gursel sözə baxmayıb.
Ana hirsənib, onu
Həyətə buraxmayıb.

Oxşayır anasını,
Oğlani boğur qəhər.
Deyir ki, mən anamı
Sevirəm həyət qədər.

Ana gülür, dünyanı
Bağışlayır uşağa.
Ana gülür, bu gülüş
Dönür yaşıl işığa.

Gurselin yanağında
Təbəssüm çiçək açır.
O, sevinə-sevinə
Durub həyətə qaçır.

SARI BADIMCAN

Səsini kəsmir
Balaca Aytən:
—Sarı badımcan
İstəyirəm mən.

Babası onu
Tez başa düşür.
Dediyi sözü
Düz başa düşür.

Deyir: —Ağlama,
Sakit ol bir az.

Bilmirsən sarı
Badımcan olmaz?

İstədiyini
Anan gətirir.
Sənə ətirli
Banan gətirir.

DİNLƏYƏN YOXSA

Sən bu sinifdə
Hay-həşirə bax.
Ağız deyəni
Eşitmır qulaq.

Hamı qışqırır,
Danışan çoxdu.
Ancaq heç kəsi
Eşidən yoxdu.

Bu nə səs-küydür,
Axı, ay uşaq?
Dinləyən yoxsa,
Niyə danışaq?

YUXUDA GÖRMÜŞƏM Kİ

Gündüzdən əl götürmür,
Gursel lap gerçəkləyib.
—Yuxumda görmüşəm ki,
Biğ yerin çiçəkləyib...

TƏLƏSİK SUALA TƏLƏSİK CAVAB

Qardaşım qızı qaçıb
Gəldi qonşu həyətdən.
Onun qara gözləri
Bərəlmişdi heyrətdən.

Soruşdum ki, nə olub,
Qız bir azca toxdadı.
—Orda bir eşşək gördüm,
Bilirsən nə boydadı?
—Belə de, nə boydadı,
Səncən olarmı, Gülzar?
—Yox, məndən çox yekədi,
Əmi, sən boyda olar...

SALATIN ULDUZU

Xiyardan, pomidordan
Anam salat düzəldib.
Bir cüt göz gərək baxa,
Görün necə gözəldi.

Pomidor dilimləri
Ulduz kimi sayrışır.
Balaca qardaşlarım
Bir-biriylə yarışır.

Dilimləri duzlayıb,
Biz ləzzətlə yeyirik.
Bir ağızdan anama
Sağ ol, sağ ol deyirik.

Sonuncu pomidoru
Niyə götürmür heç kəs?
Atam mənə göz vurdu:
—Gülzar, dayanma, tələs!

Götürdüm pomidoru
Gursel bizi güldürdü.
Dedi: —Bacım salatın
Ulduzunu söndürdü.

TƏLƏSMƏ

Kökə tutub əlində
Sevinir, bir ona bax.
Çağırıram Ayseli,
Yaxına gəlmir ancaq.
— Əmi, sənə nə olub,
Tələsirsən deyəsən?
Qoy mən kökəni yeyim,
Sən də məni yeyərsən...

QARA QARĞA

Oğlum soruşdu: —Ata,
Qara qarğı zəncidi?
Güldüm onun sözünə,
Məndən küsdü, incidi...

DÜNYANIN YÜZ CÜR İŞİ VAR

Dünyanın yüz cür işi var,
Suyu ruziyə döndərir.
Daşı yonub qum eləyir,
Qurdu quzuya döndərir.

AĞ QÖNÇƏ, SARI ÇIÇƏK

Qırt toyuğun altında
Yumurta qönçə-qönçə.
Bıy, qönçə pardaxlandı,
Açıldı sarı çiçək—
Xoş gördük, sarı cücə.

TOZ

Toz buraxıb arxada
Maşın sürətlə getdi.
Yoxuşa dırmənanda
Toz gəlib bizi ötdü.
Sürükümüz tələsik
Pəncərələri örtdü.

«NƏM-NƏM», «ÇAY-ÇAY», «BAY-BAY»

Üçcə söz bilir
Balaca Gültəm.
Yemək görəndə
Qışqırır: —Nəm-nəm.
Yeyib qurtarır,
Çay-çay istəyir,
Yorulan kimi
Bay-bay istəyir.

«MAÇ»

Yayılsa da dörd yana
Öpüşünün «gur səsi»,
Nə qədər eləsən də
Zaur öpməz heç kəsi.

Yalvarsan ki, öp məni,
O, bir əlac eləyər;
Dodağını uzadıb
Yalandan «maç» eləyər.

DIRMIĞIN YUMRUĞU

Bostanın qapısında
Dırmıq çıxdı qarşıma.
Ayaqladım, çevrilib
Sapı dəydi başıma.

Qəfil, güclü zərbəsi
Salıbdır oda məni.
Mən onu tapdamasam,
Vurmazdı o da məni.

BELƏ GETSƏ

Uzanır hər gün boyum,
Ucalıram mən göyə.
Ancaq bilmirəm kuklam
Niyə böyümür, niyə?

Elə bil ki, bəbədi
Sən bunun boyuna bax.
Belə getsə, onunla
Sözümüz tutmayacaq...

QARDAŞIMIN KƏŞFİ

Çay içmək istəyirdim
Alışdırırdım qazı mən.
Su qaynadı, çaydanın
Buğ çıxdı lüləyindən.

Qardaşım baxıb dedi:
—Əsl möcüzədir bu.
Dönüb buxara, uçur
İstiyə dözməyən su.

AĞZIM

Ürəyin nə istədi
Budaqdan dərdim, yedin.
Xatalı olmadı ha
Yanında alça dedim.

Ağzım, bəsdi sulandın,
Korlayarsan işləri.
Sakit duran deyilsən,
Qamaşmasa dişlərim.

HAVAYA UYĞUN

Gileylənmə ki,
Hava soyuqdu.
Pis paltar olur,
Pis hava yoxdu.

Geyim, əslində
İsitmır bizi.
İtməyə qoymur
Öz istimizi.

Geyinsən əgər
Havaya uyğun,
Heç bir qorxusu
Olma soyuğun.

TOP

Futbol oynamamaq gəlir
Hamımızın xoşuna.
Bir top
Bir top uşağı
Toplayıbdır başına.

İLK OV

Bərgüşadın sahili,
O yan çay, bu yan çəmən.
Şəfa tapır,- deyirlər,—
Şəffaf sularda çımən.

Heç bilirsən bu çayda
Neçə cürə balıq var?
Ancaq tutmaq çətindi,
Çoxbilmişdi balıqlar.
Tilovu tez-tez atıb
Çəkirəm birnəfəsə.
Balıq düşmür ki, düşmür
Qarmağıma nədənsə.

Soxulcanmı arıqdı,
Tilovummu gödəkdi?!
Əmim dedi: —Tələsmə,
Ovda səbr gərəkdir.

Suya baxdım, tilovu
Bərk-bərk tutub ovcumda.
Sanki ürək döyündü
Qarmağımın ucunda.

Ovu sahilə çəkib
Haray saldım sevincək:
Köksündə ürəyim də
Çırpinirdi balıq tək.

GURSELİN KAĞIZLARI

Kağızlarına əl vursaq,
Yamanca hirslenir ata.
Ona görə ayırmışq
Biz ona ayrıca otaq.

Gurselin kağız-kuğuzu
Heç nəyi almır vecinə,
Gedib qarışır atanın
Kağızlarının içinə.

TƏTİL

Biz tətilə çıxmışiq,
Dincəlmək vaxtı
Çatıb.
Ancaq televizorun
İşi yamanca
Artıb...

KRESLONUN ÜSTÜNDƏ

Oğlum məktəbdən gəldi.
Dedim: —Yat, dincəl bir az.
Dedi: — Dərs öyrənməmiş
Gözümə yuxu dolmaz.

Bir də baxıb gördüm ki,
Dərs oxuya-oxuya,
Kreslonun üstündə
Gedib şirin yuxuya.

Əyilib öpən zaman
Onun pırpız telindən,
Gördüm nağıl kitabı
Yerə düşüb əlindən.

Səhifələr titrəyir,
Vərəqlər açıq qalıb.
Sonacan oxumayıb,
Nağıl yarımcıq qalıb.

Arabir sayıqlayır,
Qıvrılır, dartınır o.
Yuxuda görür yəqin
Nağılin ardını o.

YAŞIL DON

Çıxart yaşıl donunu,
Biçənəkdən keçəndə,
Ana, birdən itərsən
Yaşıl otun içində.

Maşınınımız getdikə
Yollara baxıram mən.
Sel-suyun içindədi
Dərə-təpə, çöl-bayır.
Bu şidirgə yağışdan
Narazıdır deyəsən,
Şüşəsilən səhərdən
Hey başını bulayır.

MƏN

Heç bacımın əlindən
Gəlinciyi almıram.
Tapançamı götürür,
Haray-həşir salmıram,
Mən yaxşı oğlanam e...

Pişıyin quyuğuna
Daha ip bağlamıram.
Həyatə düşənlərin
Dalınca ağlamıram —
Mən yaxşı oğlanam e...

Stəkan-nəlbəkini
Sındırmıram, qırmıram.
Divarları cızmıram,
Kitabları cırmıram—
Mən yaxşı oğlanam e...

Bos-boş şeyin üstündə
Ta salmıram qalmaqla.
Ata, axı, nə olar,
Get mənə dondurma al—
Mən yaxşı oğlanam e...

NECƏ YEYİM?

Gurselə bax, Gurselə,
Budaqdan meyvə dərir.
Ancaq yemir, onunçün
Bir sümükdü, bir dəri.
Bağçada xörək gəlir,
Deyir evdə yemişəm.
Evdə deyir bağçada
Möhkəm yeyib gəlmışəm.
Bu gün istirahətdi,
Bu gün bağça bağlıdı.
Xörək verdik, yemədi,
Açıqlandıq, ağladı.
— Bilmirəm məni niyə
Danlayırsız həmişə?
Toxam, axı yuxuda
Cucə-plov yemişəm.

SƏN DEMƏ

«Kim aparsın bağçaya
Səhər-səhər Gurseli?»
— Gülzar deyir sən apar,
Gündüz deyir sən apar,
Boğur qəhər Gurseli.
Dolur balamın gözü,
Deyir: — Gedərəm özüm.
Yenə Gülzarla Gündüz
Evdə haray qoparib.
Cupbulunu bağçaya
O deyir mən aparım,
Bu deyir mən aparım.
«Bunlardan çıxmayan iş?» —
Təəccüblənir ana,
Pəncərədən baxanda
İş aydın olur ona.
Sən demə qar yağışmış,
Özü də birinci qar.
Qartopu oynamamaqçın
Tələsirmiş uşaqlar...

LİFTİN QAPISI AĞZINDA QALAN ÇƏKMƏLƏR

Atasıyla şəhərə
Qonaq gəlib Nəriman.
Bu vaxtacan o, liftə
Minməyibmiş heç zaman.
Ata düyməni basacaq,
Uşaq maraqla baxdı.
Qapısı bağlanan tək
Sehrli qutu qalxdı.
Beşinci mərtəbədə
Biz liftdən çıxan zaman

Təəccüblə soruşdum:

— Çəkmən hanı, Nəriman?
Gülümsündü balaca,
Süzdü sevincək məni:
— Qapınızın ağızında
Çıxartmışam çəkməmi.
Dayım oğluna baxdı,
Belə söylədi gülüb:
— O, liftin qapısını
Evin qapısı bilib.
Məni də gülmək tutdu,
İşdən halı olunca.
Onlar bizə qalxdılar,
Mən endim Nərimanın
Çəkməsinin dalınca...

AYSEL SÜD İSTƏYİR

Aysel dedi səhər-səhər,
Nənəsinə gəlib yaxın:
— Mənə süd sağ.
— İnəyə de, qoysun, sağım.
— İnək, süd ver.
— Ot yeməsəm, olmaz südüm.
— Ot, dizə çıx.
— Yağışa de, yağsın, bitim.
— Yağışım, yağ.
— Buluda de, dolsun, yağım.
— Buludum, dol.
— Sözlərinə gərək baxım,
Sənin tək yaxşı uşağın...
Dolubdu qara buludlar,
Ta başqa nə sözünüz var.
Hirsli-hirsli
dindi uşaq:
— Yağış, di yağ.
Ay ot, di bit.

İnək, di ye.
Nənə, di sağ.
Bəsdirin, nə qədər
Susaq?

GÜL ƏKƏRSƏN

Hər kəlmədən inciyən,
Hər sözdən küsən balam.
Gedək saçını qırxım,
Ay mənim Süsən balam.
Telin qəşəng bitəcək,
Razı olsan əgər sən.
— Ata saçımı qırxbı,
Yerində gül əkərsən.

KARANDAŞ

— Karandaş verin mənə,
— Qələmin yoxdu, Baxşı?
— Qələmim olsa idi,
Neynirdim karandaşı?

BULUD GÖYDƏ OLAR

Könül boylanib baxır
Təyyarədən aşağı.
Buludları görəndə
Heyrət alır usağı.
— Bunlar nədir, atacan,
— Görmürsənmi, buluddu.
— Heç belə bulud olar? —
Könülü gülmək tutdu.
Buluda bax, buluda,
Elə bil ki, pərdədi.
Buludlar göydə olar,
Bunlar niyə yerdədi?

UY.. UY...

Nigar yeriyir, ancaq
Danışa bilmir hələ.
Bu gün evdə qalıb o,
Bacısı Sevinc ilə.
Nəsə demək istəyir,
Sevinc qalıb nigaran.
Ufuldayır, görəsən
Nə olubdur Nigara?
Əlin qoyub qarnına,
Xısın-xısın ağlayır.
— Seva, uy, uy... eləyir,
Yəni buram ağrıyır...

MAŞININ BAŞI VARMİ?

Deyirsən ki, mühərrik
Maşının ürəyidi.
Maşının başı varmı
Bizə de görək indi?
Fikirləş yaxşı-yaxşı,
— Maşının yoxdur başı.
Sürücünün başıyla
İşləyir axı maşın...

OXŞADI

Atam bağa enincə
Süzdüyüm məxməri çay
Soyumasa yaxşdı.
Nəlbəkini çevirdim
Stəkanın ağızına,
Göbələyə oxşadı...

STƏKAN

Sakitcə dur yerində,
Stəkan, olma dəcəl.
Əlimdən yerə düşdün,
Qırıldın, indi dincəl...

TELEVİZORUN YARATDIĞI DOĞMALIQ

Keçi tək dirmansam da,
Burda dağa, yamacə,
Qonaq getmişəm, kənddə
Utanıram yamanca.
Özgə evə uyuşmaq
Elə bilmə asandı.
Televizora baxdım,
Həp şey yadımdan çıxdı,
Özümü evdə sandım...

ÇƏYIRDƏK

Gülsabah girəndə bağa,
Tapdı bir çanaqlı bağa.
Dedi: — Bu ki, çeyirdəkdi,
Böyüklüyüünə bir bax ha!

Tısbağı qınddan çıxanda
Təəccübləndi Gülsabah.
Güldü: — Çeyirdək cúcərir,
Böyüyəcək bu gün-sabah.

Konulu güləşər vülfətənər
Rəbdə, bəz, bəzədənər
Mə hər nə, pərdələr ibarət
Mələklər vəyərənər
Wəslər vəyərənər

AT, MAŞIN

—Yaxın getdin, ya uzaq,
Mindin, minmədin atı,
— Gərək əskik olmasın
Onun arpası, otu.
Maşınsa ayrı şeydi,
Unutmayasan gərək
O, benzini işlədir,
Getdiyi yola görə.

OCAQ

Közərir ocaq,
Alova bir bax.
Yanmasa özü,
İsitməz bizi.

BƏDƏN

Bədən — «vətən torpağı», —
İnsan üçün əzizdi.
Damarlar dağ çayları,
Ürəklərsə dənizdi.

QAN

Bədəndəki qıpqırmızı
Qızıl qan,
İnsan üçün qiymətlidi
Qızıldan.

YASTIQ

Qucaqlayıb yatıram
Mən gecələr balışı.
Yastığım səhərəcən
Mənə nağıl danışır.

Ha yandan yağır
Bu od, bu atəş? —
Yaman istidi,
Yandıq, ay nənə.
Od qılincını
Siyirdi günəş,
Pərdə qalxanı
Tutduq öünü...
—

ŞİRİN ÇAYIN XƏTRİNƏ

Dedim ki, ana, çay ver,
Toxam, gətirmə çörək —
Tərs-tərs üzümə baxdı.

Şirin çayın xətrinə
Yaxma yeyəsən gərək,
Ayrı əlacın yoxdu...

ANA HİRSLƏNƏR AXI

Gurseldən çıxmayan iş
Qaçmır o baş, bu başa,
Həminki uşaq deyil,
Elə bil heç bu uşaq.
Axtarsa da, tapmayıb,
Başmağının tayıni.
Xalçanın bir küncündə
Xoflu-xoflu düz yola gətir.
Öndə qar var, dolu var.
Hər işin öz yolu var...

GURSEL NIYƏ GİZLƏNİB

— Oğlum, mən mağazadan
Alıb gəlincə çörək,
De görüm, evimizdə
Qala bilərsənmi tək?
— Qalaram.
— Qoçaq balam,
İstəyirsən uzan yat.
Ya da oyna, şəkil çək,
Qayıdırıram bu sacat.
Ana geri dönəndə
Harayladı oğlunu.
Gurseldən səs çıxmadı,
Qorxu bürüdü onu.
— Ana, qorxma, burdayam.
— Ha yandan gəlir səsin?
— Ana, gizlənmişəm ki,
Oğru məni görməsin.
Arxayın ol, burdadi
Tapançam, avtomatım.
Gözləyirəm ki, gəlsə,
Oğruya güllə atım.

ÇƏKMƏ

Çəkməmin burnu qopub,
Çəkməm ağızını açıb.
Gülüşürlər uşaqlar,
Deyirlər: — Çəkmən acıb...

NİYƏ XƏSTƏLƏNMİŞƏN

— Söylə nə olub sənə,
Dəcəl oğlum, Büləndim.
— Mənə konfet vermədin,
Onunçün xəstələndim.

SƏN QIŞQIRANDA

— Gündüz, insafın olsun,
Dəcəlliyyi eylə tərk.
Sən qışqıranda mənim
Boğazım ağrıyır bərk.

QORXURAM YAĞIŞ YAĞA

— Əziyyətlə yumusan,
Paltarları sər indi.
— Sərməyinə sərərəm,
Ancaq hava sərindi.
Mən bunları yuyunca
Az əziyyət çəkmədim.
Qorxuram yağış yağa,
Hədər gedə zəhmətim.

YERİN DİŞİ

Nə üçün mən sənin
Gözündə yaş görüm?
Kişisən, ağlama,
Di durub qaç görüm.
— Yıxıldım üstünə,
Dişlədi dizimi,
Ay ata, elə bil
Dişidir daş yerin.

QAR MƏNƏ ÇATMAZ

Həyətdə qara bax,
Lap çıxır o dizə.
Sopsoyuq, ağappaq,
Tərr aza,
Qanad açsıń alapaça.
Yavaş-yavaş yorǵalansın,
Yüyrük kimi yırǵalansın.
Güllübicənəkdən çap keç.
Pöhrəlikdə əyil, çəp keç.
Gəl-gəl deyir yaşıl orman,
Meşəni öt, dağa dırman.
Çap get ulu nağıllara,
Qoşul igid oğullara.
Elə et ki, səndən olsun
Ellərin söhbəti, sözü.
Altında köhlənə dönsün
Yaşadığın dünya özü...

ƏGƏR BALACAYAMSA

Gülzarın çantası var,
Gündüz töküb qaş-qabaq.
Deyir: — Məktəbə gedir
O niyə məndən qabaq?
İncimişəm babadan,
İncimişəm nənədən.
Yekə oğlan olmuşam,
Çanta alın mənə də.
Ana deyir: — Gündüzüm,
Ay mənim canım, gözüm.
Balacasan sən hələ,
Nə qalıb gələn ilə?
O vaxtacan böyüüb,
Boy atarsan, Gündüzüm.
Onda səni məktəbə

Apararam mən özüm.
Qaş-qabağı tökülü
Dönüb Gülzara baxır.
Deyir: — Balacayamsa,
Bu niyə məndən qorxur?

SÖZÜ SƏHV YAZANDA

Təzə mövzu tapdım bu gün,
Kağız üstə qələm çəkdi.
Bəyənmədim yazdığını, —
Üstündən bir qələm çəkdir.
Gündüz gəldi mənə yaxın,
Əl-qolunu ata-ata.
Dedi: — Niyə qaraladın,
Yazdığınında səhv var, ata?
Gülüb tərpətdim başımı,
Üzümə dikdi gözünü.
— Ata, səhvin varsa əgər
Niyə döymürsən özünü?
— Bu nə, deməkdir, ay oğul,
Danış görüm nə deyirsən?
— Bacım sözü səhv yazanda
Bəs onu niyə döyürsən?

BAĞÇA YAXŞIDI

Gündüz dərs oxuyanda
Gursel həsədlə baxır.
Deyir: — Ata mənə də
Öyrət dərs oxumağı,
— Oğlum, bu «A» hərfidi,
Yadında saxla onu.
Fərəhlənir, üzünə
Xərif təbəssüm qonur.
Gülümşəyib deyir ki,
Tanıyıram «A»nı mən.

— Yaxşı, onu seç görüm
Hərflərin içindən.
Göz gəzdirir kitabə
Gursel gözündə maraq,
«U» hərfini göstərib,
Deyir ki, «A» budur, bax.
— Düz tapmadın...
Xətrinə
Deyir mənim sözlərim.
Qulağını dartıram,
Dolur qara gözləri.
«Əlifba»nı tullayıb,
Hirslə qalxır yerindən.
Deyir: — Bağça yaxşdı,
Getməyəcəm dərsə mən...

AĞAC HƏKİMİ

Gursel deyir: — Ay bacı,
Mən sağaldım ağaçı.
Soyulmuşdu qabığı,
Gəlib qorudum onu.
Yarasına yaş torpaq
Qoyub, sarıdım onu.

GÜNDÜZ DEYİR

Nənəm demiş, o baxmır
Heç ağına, bozuna.
Döşəmədə nə tapsa
Alıb qoyur ağızına.
Qarayçıdır, əlindən
Şey almaq mümkün deyil.
Gündüz deyir ki, Gursel
Tozsorandır elə bil.

GÜNDÜZÜN CAVABI

Onu danışdırmaqçun
Atayla ana hərdən
Deyirlər: — Gündüz bala,
Kimi çox istəyirsən?
Elə cavab verir ki,
İnciməsin heç hansı:
— Mən atamın oğluyam,
Anamınsa balası.

KAMANÇA

Xoşuna gəlir
Onun yamanca,
Bir qara zurna,
Bir də kamança.
Televizorda
Kaman inləyir.
Gursel diqqətlə
Baxır, dinləyir.
Dodaqlarına
Təbbəssüm qonur:
— Əmi versəydi,
Çalardım onu...

NƏNƏ — BALA

Nəvə dedi nənəyə
Baş qoyanda balınca:
— Mənimlə bağçaya get
Sən evdə tək qalınca.
Oturub gözləyirsən
Düşəcək axşam haçan?
Neynirsən tək-təkana
Səhərdən axşamacan?
Darıxmazsan mənimlə

Birgə getsən əgər sən.

Yığaram uşaqları
Bizə nağıl deyərsən.
Dinlədikcə onları
Şənlənərik, gülərik.
Axşam da nənə-bala
Evimizə gələrik

ƏLVİDA, GƏLİNCİYİM

Gəlinciyim, gəlinciyim,
Ayrılırıq, gəl görüşək.
Mən yekə bir qız olmuşam,
Sən qalmışan əzəlki tək.
Darıxma, yenə kiminsə
Sevimlisi olacaqsan.
Mən məktəbə gedəcəyəm,
Sən bağçada qalacaqsan.

SEVİNİR GÜNDÜZ BALA

Sevib televizoru
Lap balaca çağından.
Gündüz uzaq getməyir
Ekranın qabağından.
Onu günorta üstü
Yatırı bilməzsən sən,
«Gündüz verilişlərimiz
Qurtardı» — deyilməsə.
— Gündüz, verilişlərimiz
Qurtardı» — deyir xala.
Qanadı yoxdur uçsun,
Sevinir Gündüz bala.
Üzümə baxıb gülür.
Deyir: — Bu xala mənim
Adımı hardan bilir?

QƏRİBƏ SUAL

Toya apardım
Bir gün Gündüzü,
Bərk sevinirdi,
Gülürdü üzü.
Birdən o mənə
Dedi: — Atacan,
Bəs sənin toyun
Olacaq haçan?

«APPA», «OPPA»

Yeməyə «appa» deyir,
Gəzməyə «oppa» deyir.
«Appa» istəmir,
«Oppa» istəyir.
Kim yeməsə «appa»,
Olmaz ona «oppa».

MÜTƏKKƏ

Gursel yenə haray salıb,
Bax bunda hirsə, hikkəyə.
Qoymayırlı ki, dirsəklənim
Nənə salan mütəkkəyə.
Deyir: — Nə olar, ay ata,
Sənə ayrı yastıq tapım.
Axı bu mənim atımdı,
Tez onu ver, minib çapım.

QIZIL QUM

Günəş nurunda
Çimir qızıl qum
Göydən od yağır,
Yerdə qızır qum.
Oğlum sahildə

Quma uzanıb.
Belə söyləyir:
— Torpağın beli
Nə qəşəng yanıb?.

XOKKEYÇİ PAPAĞI

Atasına yalvarır
Bizim balaca Vüsəl:
— Ata, nə olar, mənə
Xokkeyçi papağı al.
— Neyləyirsən onu sən?
— Qoymasam o papağı
Həyətdə yıxılanda
Başım yarılar axı.

«ÖPDÜM QARA TORPAĞI»

Gündüz şeir oxuyur:
«Öpdüm qara torpağı»...
Gursel baxır üzümə,
Azca qaçı dodağı.
Söyləyir ki, ay ata,
Heç öpərlər torpağı?
Adamın dodaqları
Palçığa batar axı!?

OĞLUMUN SUALI

Rəngli televizorda
Rəngsiz verilişə baxdı,
Dedi ki, yaşıl deyil,
Eh, bu necə yarpaqdı?
Baxmağım da gəlmir heç,
Rəngsiz çiçəyə, ota.
Bəlkə televizorun
Rəngi qurtarıb, ata?

AHA, HİRLƏNMƏ

Ana danlayır, qızı
Çıxarmır da səsini.
Ana qışqırır, oğlu
Kəsir onun sözünü.
Deyir: — Ana, hirslənmə,
Axı bacı, qəşəngdi.
Eşitmır, qulağını
Təmizləmək gərəkdi...

PARAVOZ

Hava yaman soyuqdu,
Elə bilmə üşüyür.
Qaçır o yan, bu yana,
Gursel yenə töyüyür.
Ağzından buxar çıxır,
Gülüb üzümə baxır.
Deyir: — Mən paravozam,
Ata, görürsən məni?
Tez ol tut pencəyimdən,
Çəkib aparım səni.

QƏND YEMİRƏM Kİ

Gizlincə qənd götürüb,
Baxın bizim Gurselə. — Ağriyacaq
dişlərin,
Qənd yeyərlər bir belə?
Sənə qaravul çəkim,
Gərək atıb işimi.
— Ana, qənd yemirəm ki.
— Nə yeyirssən?
— Dişimi...

GURSELİN CAVABI

Deyirəm: — Yuxudan durmusan?
Xoşuna gəlməyir sözlərim.
Deyir ki, ay ata, görmürsən
Açıqdı gözlərim?.

GURSEL KƏNDDƏN QAYIDIB

Nənəsinin yanında
İki ay qalıb gəlib.
Gedəndə balacaydı,
Bir igid olub gəlib.
Boyu bir az uzanıb,
Rəngi bir az qaralıb.
Əyninə böyük gələn
Köynək indi dar olub.
Bu oğlanın anası
Bağçamızda həkimdir.
İşdən qayıdır deyir:
Görən bu oğlan kimdir?
Ayaqları uzanıb,
İriləşib addımı.
Gursel gülür: — Ay ana,
Unutmusan addımı?
Mənə oğlan deyirsən,
Oğlunu tanımadın?
Ana gülür: — Yadımdan
Çıxarmı sənin adın?

MƏNƏ AİD OLMAYANDA

Açıqlanıb öz oğluna
Ana deyir:
— Oğlum, dur yat.
Sənə aid kino deyil.
Eşitmirsən sözlərimi?
— Mənə aid olmayanda
Yumacağam gözlərimi...

GECƏ NƏNƏ

— Laylay, mənim gözəl nəvəm, —
Nənə dinir, səs ucalır.
— Ay nənə, bəs nənələrə
Yatanda kim laylay çalır?
Böyüklerin hamısına
Gecə nənə çalır laylay.
Adamların üzündəki
Yorğunluğu yuyur lay-lay.

Gecə nənə, gecə nənə,
Sən nənələr nənəsisən.
Bir laylay çal, nənəm yatsın,
Bəs sən na vaxt dinəsisən?!

AY PALΤAR SƏRİR

Göylərə bax, aydınlıqdı,
Ulduza bax, halay-halay.
Zivədəki paltarları
Ziyasına qərq edib ay.

Pəncərədən göyə baxıb,
Belə deyir bizim Pəri:
— Ata, bir bax, Ay balkonda
Ana kimi paltar sərir.

GECƏ LÖVHƏSİ

Yel əsir yavaş-yavaş
Titrədir budaqları.
Ay nurunda yer çimir.
İşıq düşür, ağarır
Qovağın yarpaqları
Balığın qarnı kimi.

QAR BULUDU

Gursel göyə baxıb deyir
Böyük qardaşı Gündüzə:
— Qara-qara buluda bax,
Qar gətirib yəqin bizə.
— Bu buludda qar nə gəzir,
Gözü yağışla doludu.
Qaqaş, qar gətirən bulud
Anasıdı bu buludun.
Gursel üz tutur göylərə,
Başı üstdən bulud keçir.
Deyir: — Bulud, anana de,
Qar gətirsin bizim üçün.

GÜNƏBAXAN TOXUMU

Gursel xahiş eləyir:
— Mənə mizrab al, ata.
— Mizrabi neyləyirsən,
Oğlum, əgər yoxsa tar?
— Onu kağızın üstə
Qoyub, əlimdə qələm,
Ay ata, günəbaxan
Toxumu çəkəcəyəm.

SÖZƏ BAXSAYDIN

Qəfəsdəki pələngə
Belə deyir Maisə: —
Sözə baxsaydın, səni
Salmazdilar qəfəsə.

ƏGƏR

Baxıb qurumuş ağaca
Dilə gəlir, oğlum deyir:
—Ata, ağaç ölsə əgər,
Ona qəbir lazımq deyil.

BOY ARTIMI

Nə payızda, nə də qışda
Ağacların boyu artmır.
Gecə-gündüz boy atsam da,
Ağaclarla boyum çatmır.

GURSELİN ALMASI

Gurselin bir alması var,
Deyir; —Alma, döyüm səni?
Sən quzu ol, mən canavar,
Parçalayıb yeyim səni.

XƏYYAM

İt hürəndə deyir Xəyyam:
— Ana, qorxma, yanındayam!

QARAĞAT

Hələ kaldı qarağat,
Yerində dur farağat.
Yetişəndə gələrsən,
Səbət-səbət dərərsən.

DADLI YUXU

—Ay ana, bacı hanı?
—Bacı yuxu bişirir.
Elçin bunu eşitcək,
Harayladı Bəşiri.
Qaçdı təzə xəbəri
Qardaşına deməyə:
— Bəşir, Bəşir, tez elə,
Gedək yuxu yeməyə.
Anam deyir ki, bacı
Dadlı yuxu bişirir.
Eşidəndə bu sözü,
Gülmək tutdu Bəşiri.

YAY YUXUSU

Ata yuxudan durcaq
Söylədi: —Ay uşaqlar,
Yuxumda görmüşəm ki,
Hər tərəfə yağıb qar.
Qar sözünü eşitcək,
Dilləndi kiçik Aydın:
—Ata, gərək məni də
Həyətə aparaydın.

YASTIĞA DE

Ata deyir anaya:
—Çox pis yuxu görmüşəm.
Carpayının yanına
Gəlib balaca Rövşən
Söyləyir ki, ay ata,
Gecə qorxarsan axı?!
Yastığa de, səninçün
Danışsın yaxşı yuxu.

DİŞ NİYƏ BITMİR

Düşən dişini
Atıb siçana,
Qız gülə-gülə
Söylədi ona:
«Balta dişimi
Verirəm sənə,
Qızıl dişini
Verərsən mənə».
Keçdi neçə gün
Bu qayda ilə.
Niyə bitməyib,
Qızıl diş hələ?
Gülzar tələsir,
Gülzar darıxır.
Gündə neçə yol
Güzgүyə baxır.
Deyir: — Bəs dişim:
Bitəcək haçan?
Yəqin qızıl diş
Tapmayıb siçan.

İŞİQLI GÜLLƏR

Gülzar necə göyə baxır
Gözlərində sevinc, maraq.
Ulduzları göstərərək
Deyir: —Gündüz, güllərə bax.
İstəyirsən dərim sənə,
Hamisini verim sənə.
Gündüz gülür: —heç bilirsən
Necə uzaqdı ulduzlar?
Göydə güllər açılsa da,
Dərə bilməz onu qızlar.

NARINC

Təzəcə iməkləyir,
Narınca bax, Narınca.
Carpayının altına
Girib topun dalınca.
Başı dəyir taxtaya,
Dikəlir, qalxa bilmir.
Topu götürüb, ancaq
Geriyə çıxa bilmir.

BAŞMAQDAN ŞİKAYƏT

Hey axtardı sağı, solu,
Gileyləndi yenə Süsən.
—Mən tapıram, o tapılmır,
Ata, başlığı görürsən?!

SİZƏ MEYVƏ DƏRƏRDİM

Uşaqları yiğdi bizə,
Belə dedi bizim Ağa.
Dərərdim hamınız üçün
Alma, armud, gilas, alça.
Ancaq küsün bəxtinizdən,
Çıxa bilmirəm ağaca...

OYUNCAQ

Gursel hələ düşməyib
Oyuncaq həvəsinə.
Ayağını oynadır
Oyuncaq əvəzinə.

AYI BALASI

Arzu qışqırdı:
—Ayı balası, ayı balası.
Səsə tökülüb
Gəldi anası, gəldi xalası.
Dedilər, söylə,
Bəs ayı hanı?
Arzu göstərdi
Bir qurbağanı.
Qurbağa qorxub,
Atıldı suya
Hamı gülüşdü
Kiçik Arzuya.

ALMA ALMAYA BƏNZƏR

Belə söyləyirlər ki,
Alma almaya bənzər.
Əlindəkini alıb,
Ayrısını verəndə
Niyə almadı Mənzər

AĞACIN TƏŞƏKKÜRÜ

Mən ağacı sulayanda,
Ağac mənə baş əyirdi.
Sanki yarpaq dilləriylə
O, mənə sağ ol deyirdi.

PALID YUMURTASI

Gursel alıb əlinə
Qozaya baxır, baxır.
Deyir: — Ata, bu yəqin
Palid yumurtasıdı,
İçindən palid çıxır.

BAĞÇAYA GEDƏNDƏ

Qardaşımı bağçaya
Aparıram mən özüm.
Qardaşımın yanında
İki olmaz bir sözüm.
Get deyəndə gedər o,
Dayan desəm, dayanar.
Əlini ver əlimə,
Yolu keçək, ay Anar.

Tez elə, yolumuzda
Yaşıl işiq da yandı.
Küçədən keçək deyə,
Bax, maşınlar dayandı.

SAMOKAT

Fırkıra bağlamışam
Samokatın öünüə.
Təkərlər hərləndikcə,
O, fırlanır, ay nənə.
İstəyir qanad açsın
Mənim bu taxta atım.
Təyyarə tək havaya
Qalxacaq samokatım...

ƏMI ÜZÜNÜ QIRXANDA

Qırxmaq istəyir əmim,
Sabunlayır üzünü.
Bacım onun əlinə
Zilləyibdir gözünü.
Elə diqqətlə baxır,
Gülzar çəşib qalıbdır.
Deyir: —Əmimə baxın,
Şaxta baba olubdur...

PARAYA DƏYMƏ, BÜTÖVÜ KƏSMƏ

—Doğra doyunca, ye görüm, Əsmər,—
Paraya dəymə, bütövü kəsmə.
—Necə eləyim, atacan, bəs mən?
—Qızım, çobanın nağılını sən,
Eşitməmisən, axı, deyəsən?

Vermək istəmir bəy çörək ona.
«Paraya dəymə, bütövü kəsmə»
Deyir çobana.
Çoban düşünür, çoban tələsmir,
Paraya dəymir, bütövü kəsmir,
Ortalarını ovur çörəyin,
Qıraqlarına toxunmurancaq.
Üzünə baxıb, o xəsis bəyin,
Dadlı doğramac yeyir doyunca.

GÜNDÜZ VƏ MƏSTAN

Gündüz gələndən
Məstan həsrətdir
Evə, eşiyyə.
Bu dəcəl oğlan
«Ham-ham» eləyib,
cumur pişiyə.

TÜLKÜ, QAZLAR VƏ QIZLAR

Tülkü maskası geydi,
Tərlan özünü öydü.
Vaqqıldayıb tülkü tək
O, qorxutdu qızları.
Dedi ki, mən bu sacat
Yeyəcəyəm qazları.
Hinə sarı yüyürcək,
Tərlana cumdu qazlar.
Tərlan qışqırıb qaçıdı,
Gülüştü ona qızlar.

İLQAR VƏ QAZLAR

Çiynində avtomatı
cumdu qazlara sarı:

—Ta, ta, ta...

Qazlar «siss» eləyərək

Qovaladı İlqarı:

—Qa, qa, qa...

Qorxudan yerə atdı

İlqar avtomatını.

Qazlardan uzaqlaşdı,

Çapıb qarğı atını.

ALMA

Allanıbdır yanaqları,

Yetişibdir alma, ata.

Əlimdəki bu daşları

Sən əlimdən alma, ata.

Mən ağaca daş atıram,

Ağac mənə alma ata.

ELSEVƏR

Bizim dəcəl Elsevər,

Külək sevər, yel sevər.

Niyə sevir küləyi?

— Deyim, birlikdə gülək.

Onun fırıldasını

Fırladan nədir? —

Külək.

FƏRQ

Ağacın üstündə

Alma var, alma var.

Hərəsi bir dadda,

Alma var, alma var...

ALÇA

Bu nə kiçik alçadır,
Budağına əl çatır.

Sırğa-sırğa sallanar
Budağından alçalar.

Budaq budağı əyər,
Budaq yerə alçalar.

Yarpaqların üstündən
Üstümüzə şəh yağar.

Budaq budağı saxlar,

Uşaqlar alça yiğar...

MƏN OLMASAM

Nənəsinə deyir ki,

Bizim balaca Gülgəz:

—Mən olmasam, sən kimin

Nənəsi olarsan bəs?

DÜRDANƏ

Göydə Ayı göstərib,
Haray salır Dürdanə.

Ağlayır ki, o topu
Gedib gətirin mənə.

KONFET

Ondan konfet istədim,

Əlində biri vardı,

Qoydu ağızına, dedi:

—Yoxdu, pişik apardı...

KOR BIÇAQ

Mətbəxdəki bıçaqlara,
Ay uşaqlar, siz də baxın.
Bacım deyir bıçaq kordur,
Gözü olar, heç bıçağın?

MEYVƏNİN SÖZÜ

Cavanlığım indikindən
Təravətli, göycək olub.
Ətirliyəm, çünki mənim
Uşaqlığım çiçək olub.

GÜL

İnsanlar ürəyimdən
Keçənləri duyublar.
Həmişə güldüyümdən,
Adımı gül qoyublar.

SAÇI UZANSIN DEYƏ

Qırxdırmışıq saçını,
Cırnadırıq bacını.
Çırtma vurub deyirik,
Qarpız yetişib görək?
Ağlayır, yanağında
Göz yaşı çiçək-ciçək.
«Suvarsan, ot tez bitər»,
Ona görə Nuriyyə,
Başını tez-tez yuyur,
Saçı uzansın deyə.

KOR BIÇAQ

«Mən hamidan qoçağam»—
Lovğalanır bu çağ'a.
Sən onun əlindəki
Bıçağa bax, bıçağa.
Birdən əlini kəsər,
Başla bu boş həvəsi.
—Kəssin, elə kəsməkdə
Bıçağın vəzifəsi.
İstehzayla bıçağı
Mənə göstərib Qoşqar,
Deyir: — Kəsməkdən başqa
Bu, hər şeyə yarayar.

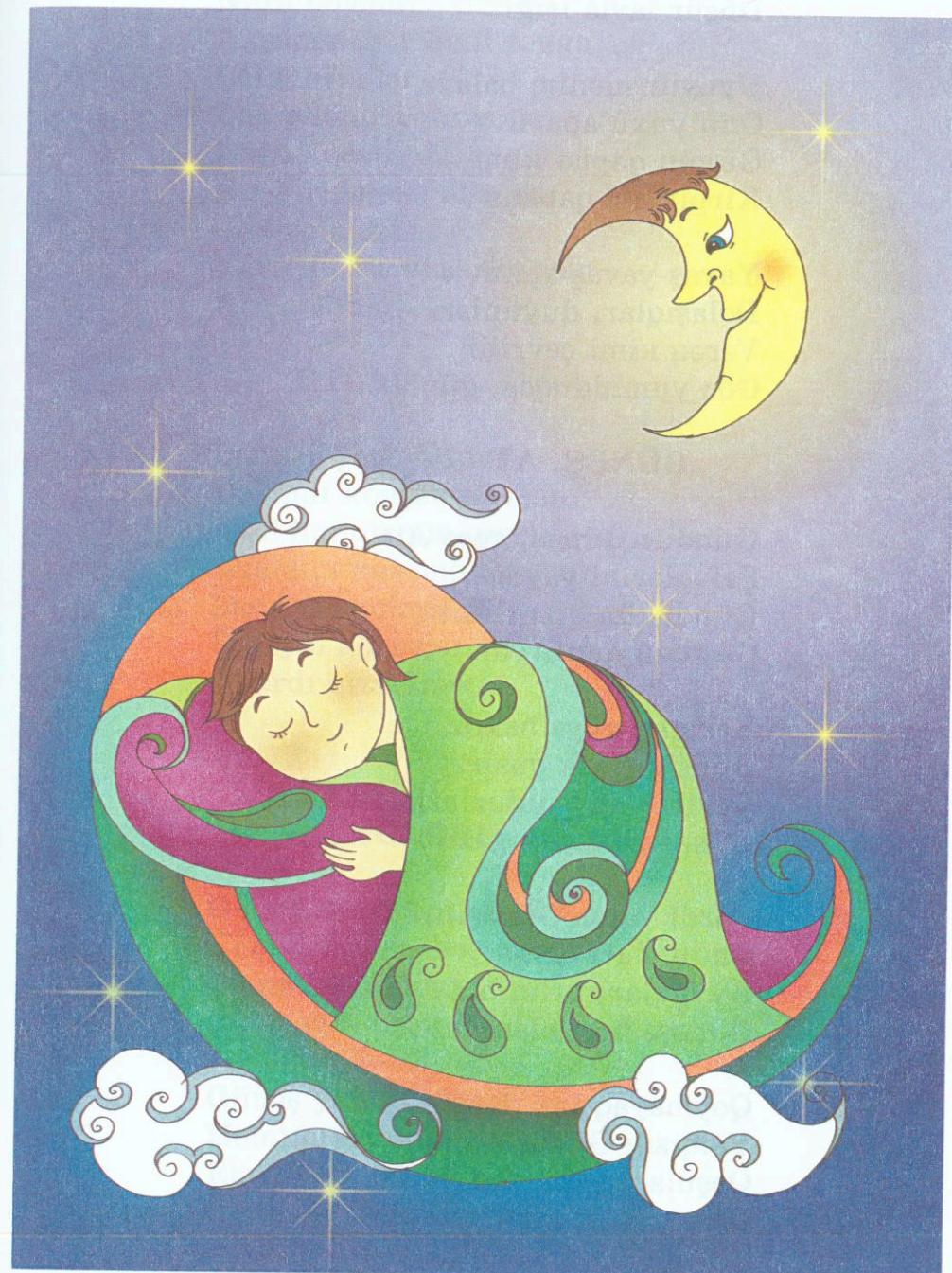
PƏNCƏRƏNİ AÇMAYIN

Duman gəlibdir dağa,
Duman gəlibdir bağa.
Pəncərəni açmağa
İcazə vermir Ağa:
Deyir: Birdən açarsan,
Duman dolar otağa.
Pəncərədən içəri
Buraxmayın dumani.
İtirərəm Məstanı,
İtirərəm Toplanı.

İKİ BABANIN BİR NƏVƏSİ

Bu nəvənin iki evdə
Yeri ucadı,
Bu nəvənin özü körpə,
Adı «qoca»dı.
Bir babası Cəbrayıldı,
Biri Ağəddin, ..
Bu nəvəyə söz deyənlər
Aşmasın həddin.
Doğulanda, xoşbəxt-xoşbəxt
Babalar gülüb,
Körpə Mansur Sumqayıta
Qodmandan gəlib.
Bu həyətə, bu bağçaya
Bil, yiye dir o.
Babasına ad günündə
Hədiyyədir o.
Mansur, boy at, babaların
Boyunu görsün,
Arzum budur onlar sənin
Toyunu görsün!

PƏNCƏRƏSİZ YAŞAMAQ
BİL Kİ, ƏFSANƏ SÖZDÜ.
ÜRƏYİN PƏNCƏRƏSİ
BİR CÜT İŞIQLI GÖZDÜ.

LAYLALI AXŞAMLAR

Otağa yaz gətirir
Anamın danışığı.
Körpəmin gül üzünə
Düşür layla işığı.

Uyuyur mənim balam,
Onu yuxu aparır.
Günün qapısı kimi
Kirpikləri qapanır.

Yavaş-yavaş açılır
Dolaşıqlar, düyünlər.
Vərəq kimi çevrilir
Göz yumulduqca, günlər...

GÜNƏŞ, AY

Gündüz Günəş, gecə Ay
Şəfəqlərini yaydı.
Gündüzün qızı Günəş,
Gecənin qızı Aydı.

Yer qızı göyə baxıb,
Əlimdə çiçək gəzir.
Deyir: —Ay ulduzlarla,
Günəş nəsə tək gəzir.

Dərdi varsa Günəşin,
Onun əlacı olaq.
Ay qızlar, gəlin biz də
Günəşə bacı olaq.

Qoymayaq tək darıxsın,
Yalqızdı Günəş bacı.
Qoşularaq biz ona
Gəzək çölü, yamacı...

AXŞAM, SƏHƏR

Səhər Şərqdən, axşam Qərbədən
Günəş boylanır.
Dağlar, düzlər xumarlanır,
Nura boyanır.
Axşam-səhər qızıl rəngə
Çalır üfüqlər,
Qan çilənir çöhrəsinə
Dağda qarın da.
Bir-birinə əks olsa da,
Axşamla səhər,
Yenə də bir oxşarlıq var
Aralarında...

OTLAQ

İnəklər yem dalınca
Dolandı kövşən-kövşən.
Azaldım qırpım-qırpım,
Azaldım kövşək-kövşək.
Məni məmələrində
Daşıyb körpələrə
Apardı qızıl inək.

GÜNƏŞ SANKİ OCAQDI

Günəş sanki ocaqdı,
Yanmayırlı boş-boşuna
Planetlər fırlanır
Bu ocağın başına.

Günəş yanır, oduna
Hamımızı isidir.
Elə bil ki, buludlar
Günəşin tüstüsüdür.

BULUDLARA TOP ATIRAM

Buludlara top atıram,
Caynağından qopardıram
yağışısı.
Sevindirir çölü, düzü,
Bu yağışın yağışısı.
Lalələrin, nərgizlərin
Rəngi gəlmir üstünə,
Sağ ol deyir qüdrətinə
Çiçəklərin baxışı.

BULUDA BAX, BULUDA

Buluda bax, buluda,
Elə bil ki, yumaqdı.
Çözələnib töküldü,
Yağış ilmələr axdı.
Bir azca bundan əvvəl
Bu gözəllik yoxudu.
Bulud yağış əliylə
Xalça — çəmən toxudu...

ULDUZLARIN BAXIŞI

Ulduzların hərəsi
Elə bil ki, bir gözdü.
Ulduzların hərəsi
Sanki bir həsrət gözdü.

Yuxu dünyamıza
Baxmaq isteyir onlar.
Ancaq Dünya xanımın

Əynində zülmət rəngli
Bir gecə köynəyi var.
O gözlərdən ələnir
Odlu həsrət yağışı.
Gecənin köynəyini
Dəlmədeşik eyləyib
Ulduzların baxışı.

HƏR GÖZÜN ÖZ YUXUSU

Gözümə bax, gözlərin
Səssiz mahnı oxusun.
Hər gözün öz işığı,
Hər gözün öz yuxusu.

Yuxu səni düşürər
Yorğunluğun atından.
Yuxu gəldimi, hər şey
Çıxar sənin yadından.

Gözlər yorulan kimi
Harayına yetər o.
Gecə qayıdır gələr,
Gündüz uçub gedər o.

Gözünü yum, gül bala,
Yatmaq vaxtıdır axı!
Hava kimi, su kimi
Gərəkdir bizə yuxu.

AY ARIQLAYIB

Ay haray, ay haray,
Ariqlayıb göydə Ay.
İncəlib, dönüb çöpə,

Bənzəyir nazik ipə.
İşığı azalıb lap,
Olacaq iynəyə sap.
Amandır, Günəş ana,
Nurundan pay ver ona.
İşiq əmib yekəlsin,
Cana gəlib, kökəlsin!

YUXU

Dolur bəbəklərimə
Yorğunluq duman kimi.
Yuxu məni aparır
Gözümü yuman kimi.

Gah dağları görürəm,
Gah bağları görürəm.
Çəmənlikdə oynayan
Uşaqları görürəm.

Səhərəcən yuxuma
Nə qədər adam girir.
Gah əmim, gah qardaşım,
Gah da ki, xalam girir.

Yuxuda sifətimi,
Üzümü görəmmirəm.
Mən hamını görürəm,
Özümü görəmmirəm.

BİZİM QAPININ ZƏNGİ

Susuz bir dəyirmandır
Qonaqsız ev, deyirlər.
Nə yaxşı qapımızı
Səhər-axşam döyürlər.

Evə qonaq gələndə
Sankı olur sevincək—
Bizim qapının zəngi
Cəh-cəh vurur bülbültək.

SƏS ŞLAQBAUMU

Sanki asma körpüdü
Telefonun dəstəyi.
Səslər onun üstündən
Hara keçmək isteyir?

Yox, o, şlaqbaumdu—
Yolbağlayandı, Püstə.
Dayanır gecə-gündüz
Səsin yolunun üstə.

Zəng çalınır dalbadal,
Götür dəstəyi, tələs.
«Şlaqbaum» qalxmasa,
Səs keçib gələ bilməz.

ÇAXMAQ DAŞI

Çaxmaq daşım,
Çaxıl, çaxıl!
Qov alışsın,
Bir ocaq ol!

Sən lap qədim zamanlardan
İnsanların ümidiydün.
Üşüyənin əllərində
Balaca od buluduydu.

Çaxmaq daşı, çaxıldığın
Yerdə bir zərrə günəş var.
Özün buz kimi soyuqsan,
İçində od var, atəş var.

HAMAR DƏNİZ

Kater üzüb getdikcə
Qabarır suyun üzü.
Elə bil koton salıb
Şumlayırlar dənizi.

Ancaq dəryanı əkmək
Cəhdi hədərdir, hədər.
Haphamar olur dəniz.
Şumlansa da nə qədər.

DANIŞAN BUTULKALAR

Butulkalara baxın,
Yamanca sərbəstdilər.
Atam maşını sürçək,
Titrədilər, əsdilər.
Bir-biriylə söhbətə,
Höcətə tələsdilər.
Mən onları ayırdım,
Səslərini kəsdilər.
Kiridilər, susdular,
Yəqin məndən küsdülər

GECƏLƏR İTLƏR HÜRÜR

Quzular yuxusunda
Yamyasıl xəsil görür.
Hamı gedib mürgüyə,
Arabir itlər hürür.

Cırdan, qorxma köpəkdən,
İşlərin olar asan,
Getsən it hürən yerə,
Mütləq xeyir taparsan.

İnsanın yaxın dostu
Gecələr oyaq olur.
Səsi oğruya zərbə,
Doğruya dayaq olur.

O səs tikənlə məftil,
Ondan qorxur yalquzaq —
Acliqdan üzülsə də,
Dolanır kənddən uzaq.

Qaranlıqda köpəyin
Hürməyi deyil əbəs;
Gecələr keşik çəkir
Uyuyan kəndə o səs.

EHTİYAT AÇARIN NƏĞMƏSİ

Açaram mən, açaram mən,
Bağlı qapı açaram mən.
Unuduldum,
Yada düşsəm,
Sevincimdən uçaram mən.
Siyirmənin bir küncündə
Ağlayıram acı-acı.
Qıfıla girməkdon ötrü
Göynəyir burnumun ucu.
Açaram mən, açaram mən,
Bağlı qapı açaram mən...

SINAQ

At oynayar
Oyur-oyur,
Əlləriylə
Yeri oyur.
Könlünə nəmər düşübsə,

Tut cilovu, dostum, buyur.
Al qamçını,
Qalx yəhərə,
Atı yolda
Sınayarlar.
Atdan gen qaçan
İgidi,
Huylayarlar,
Qınayalar.
Niyə duruxdun?
Köhlənin belinə
Atıl.
At səni
Sınağa çəksin,
Sən də
Atı...

İŞIQ VƏ DOVŞAN

Düşüb işiq cığırına
Dovşan qaçıır, dovşan qaçıır.
Təpəsindən, kürəyindən
Tər süzülür puçur-puçur.

Elə bil ki, sehrlənib,
Çıxmır işiq zolağından.
Hey qaçsa da, uzaqlaşmır
Motor səsi qulağından.

Yazılıq dovşan, bilmirsənmi
Nə deməkdi maşın, təkər?
Yoldan çıx, yoxsa gözüñə
Həmişəlik zülmət çökər.

KİŞNƏRTİ ƏVƏZİNƏ

Sahibini yürüktək
Yırğalayardı atlar,
Çəkilməmiş yollarla
Yorğalayardı atlar.

At igidin şərəfi,
At igidin qanadı.
Atı sevməyən kəsi
Dost-tanışı qınadı.

Adamlar köhlənləri
Tamam unudub indi.
O atların yerini
Maşınlar tutub indi.

Yadımdadır, bir zaman
Atlar necə kişnərdi.
Tarixdən gələn səsdi
Mənimçün hər kişnərti.

İndi düşməyən yoxdu
Dəmir at həvəsinə.
Sığnallar haray salır,
Kişnərti əvəzinə.

YASTIQ

Başımla üstdən basdım,
Balışım oldu yastı.
Yəqin ki, buna görə
Ona deyirlər yastıq.

TƏK OLANDA

Tək olanda ilham coşur,
Qələmimdən sözlər axır.
Hər kəlmə bir qaranquştək
Qənşərimdə durub baxır.

Üstünə fərli söz qonsa,
Kağız sevinir, şadlanır.
Bir misra babat alınsa,
Yazan quş tək qanadlanır.

Elə ki, adamlar gəlir,
Hərəsi bir söhbət açır.
Hay-küy qopdumu mövzular
Otaqdan perikib qaçıır.

AVTOBUS SÜRÜCÜSÜ

O, ömrünün çoxunu
Bu yollarda yaşıyır.
Bütün günü hamını
Ora-bura daşıyır.

Sürür, öz maşınınında
Hər gün gəzdirir bizi.
Evə piyada dönür
Qarajdan onun özü.

KÜNCÜTLÜ KÖKƏ

Anam mənə dükandan
Kökə alıb, xala bax!
Sən bir bunun üstünə
Səpələnmiş xala bax!

Adama gəl-gəl deyir
Kökənin hər küncütü.
Anaq qoymur ki, yeyəm
Bacı məni incidir.

Deyir: — Bölək, kökədən
Mənə də pay yetəcək.
Sən onu təkcə yesən
Üzündə xal bitəcək.

CƏRƏYAN

Qoxusu yox, dadı yox,
Heç vaxt görünməz gözə.
Ancaq təbəssümüylə
Sevinc bəxş edər bizə.

Xasiyyəti belədir,
Yandırmasan, alışmaz.
Durar səssiz-səmirsiz,
Dindirməsən, danışmaz.

Qışın qarlı çağında
İstəsən, olar ocaq.
Dilini bilsən əgər
Dönüb qulun olacaq.

Nə yemək soruşacaq,
Nə içmək, nə də geymək.
Haçan könlün istəsə
Sənə edəcək kömək.

Neçə filin gücü var
Nazik biləklərində.
Sehrli nur gizlənib
Onun bəbəklərində.

SƏS

Bulaq kimi çağlayar,
Ha qışqırsan, tükənməz.
Qopub dodağımızdan
Quştək qanad açar səs.
Neçə bağlı qapının
Qıflını açar səs.
Gözə görünməsə də,
Ürəyə nur saçar səs.
Sərhədləri adlayar,
Ölkələrə uçar səs.

QUŞ YUVASI TİKMİŞƏM

Qayçı ilə saçının
Bir topasını qırxbı.
Bilir ki, danlanacaq,
Oğlum yamanca qorxub.
Deyir: — Qayçı kor idi,
Xeyli zəhmət çəkmışəm.
Ata, mən öz başımda
Quş yuvası tikmişəm.

ÇİÇƏK AÇAN İŞİQLAR

Seyr edirəm, şəhərdə
Gör nə qədər işiq var.
Axşam pəncərələrdə
Çiçəkləyir işıqlar.
Ulduzlara baxın bir,
Yox, onlar ulduz deyil.
Göydəki adamların
Evinin işığıdı
Bu ulduzlar elə bil.

BU ƏMİNİN SAÇLARI

Bu əminin başında
Gur saçə bax, gur saçə.
O qədər dümağdı ki,
Az qalır ki, nur saçə.
Bu əminin başına
Baxıb söyləyir Emil:
— Bu əminin saçları
Pambıqdandı elə bil.

QOCALAR DA UŞAQDI

— Qoy əsgərliyə gedim,
Böyümişəm mən axı!
— Ay bala, əsgərliyə
Aparmırlar uşağı.
— Onda qoy baba getsin.
— Babanın saçı ağıdı,
Qocadan əsgər olmaz.
— Qocalar da uşaqdı?!

KÖNÜL ŞEİR DEYƏCƏK

Hamı Könülə baxır,
Könül şeir deyəcək.
Lalə kimi qızarıb,
Könül əlində ciçək.
Bilmir ki, heç neyləsin,
İtiribdir özünü.
Dörd tərəfi adamdı,
Hara tutsun üzünü?

PİŞİYİN GÖZLƏRİ

Zülmətə dönüb
Həyət, sv-eşnək
Zil qaranlıqda
Zil qara pişik
Dolanır, gəzir
Bağı, bostanı.
İndi tap görüm
Sən bu Məstanı?
Görünməsə də
Pişiyin özü,
Fənər tək yanır
Bərəlmiş gözü.
Kəpənək kimi
Uçur o gözlər.
Yamyaşıl işiq
Saçır o gözlər...

QIN VƏ GÖZLÜK

Əgər ürək yanmasa,
Gözün yaşı quruyar.
Qılınıcı qın saxlayar,
Gözü gözlük qoruyar.
Qılınıcı qıdan sıyrılmasa,
Ora-bura dürtülər.
Qın qılınıcı korşaldar.
Gözlük gözü itilər....

DAŞ VƏ TORPAQ

Yaşıl olsalar da, sanki
Daş qoca, torpaq uşaqdı.
Bu dünyaya gələn gündən
Daş bərkdi, torpaq yumşaqdı.

Yerin qəlbə çox kövrəkdi,
Ovunur çiçəklə, güllə.
Torpağa gircək səngiyir,
Daşı dəlib keçən güllə.

CANLI PARAVOZ

Gözlərində şimşək gəlib,
Cilov gəmirir, gövsəyir.
Uzaqlardan çapıb gəlib,
Bərk yorulub, at tövşəyir.

Tər süzülür kürəyindən,
Ocaqmı yanır qarnında?
Sanki canlı paravozdu,
Hey buxar çıxır burnundan.

KƏSİLMƏYƏN ŞÜŞƏ

Yağış yağır, maşınlar
Ötür belədən-belə.
Dayanıb pəncərədon
Baxıram diqqət ilə.

Hamı, hamı tələsir,
Maşınlar süzüb keçir.
Cızıldayan təkərlər
İri şüşəkəsəntək
Asfaltı çizib keçir.

Yollardan gedиш-gelish
Əskilmir ki, əskilmir.
Aynatək dümdüz küçə
Kəsilmir ki, kəsilmir.

İŞIQ SEVGİSİ

Gecə sahilə gedib
Sən çaya tutsan fənər,
Balıqların hamısı
İşığa üzüb gələr.
Tez tilovu atıb çək,
Mütləq balıq düşəcək.
Sevinirsən yamanca,
Sənin on torban dolur.
Balığı işə salan,
İşiq sevgisi olur.

QAÇAN AĞ TURP

«Möcüzədir, möcüzə,
Gör bir nə pəstah açır:
Ağ turp torpaqdan çıxıb
Hey ora-bura qaçıր.

Gah açılır, gah da ki,
Yumulur yumruq kimi.
Uzun zoğu sürünür
Arxada quyruq kimi»...

İnandım bu sözlərə,
Mən aldandım, uduzdum.
Baxdım ki, turp sandığım
Ağ dərili qunduzdur.

YUXUDA GÖRDÜYÜM NAĞIL

Yatağıma girən kimi,
Kirpiyimi yuman kimi,
Şirinə bir yuxu çökür
Gözlərimə duman kimi.

Ürəyim bal istəyəndə
Yuxuma ac arı girər.
Deyirlər ki, ac toyuğun
Yuxusuna dari girər.

Bu gördüyüüm əhvalatlar
Gözümdən asılı deyil.
Yuxumun yaxşısı, pisi
Özümdən asılı deyil.

Gah qorxulu qurd, əjdaha,
Gah körpə quzu görürəm.
Gah dağları, yamacları,
Gah çölü, düzü görürəm.

Ağlıma gəlməyən işlər
Yuxumun qonağı olur.
Gecə gördükərim, səhər
Çevrilib bir nağıl olur.

Çağırıram, nənəm gəlir,
Danışıram aram-aram.
Axşam dediyi nağılın
Əvəzini qaytarıram.

QAZAYAĞI

Qazayağı o qədərdi,
Zəmini başına alıb
Qazlar özləri gediblər,
Ayaqları burda qalıb.

QƏRİB DAYANACAQLAR

Qonağı olmayanda
Olur dünya dar ona.
Sanki təskinlik verir
Gələn adamlar ona.

Nə yaxşı ki, qalmayırlar
Tənha dayanacaqlar.
Həmdəmi olmayanlar
Tənha dayanacaqlar.

Üstümüzə qəriblik
Qanadını səribdi.
Qərib dayanacaqda
Elə hamı qəribdi.

Bir mehriban danışıq
Sanki ərşə çəkilib.
İntizarlı baxışlar
Uzaqlara dikilib.

Avtobus gecikəndə
Üzə dumancən gəlir.
Tanış maşın gələndə
Elə bil vətən gəlir...

OD

Odsuz, ocaqsız heç nəyik,
Od xeyirdi, bərəkətdi.
İnsan odsuz yaşayammaz
Od həyatdı, hərəkətdi.

Benzin alışib yanmasa,
Mühərrrik haray qoparmaz.
İçində alov olmasa,
Maşın da bizi aparmaz.

ÖZ QƏFƏSİ

Həyətlərdə oynasaq da,
Böyükər izləyir bizi.
Üstümzdən əskik olmur
Ata-anamızın gözü.

Yəqin ki, yekələn zaman
Azad bir həyat başlayır.
Uşaq böyük olanadək
Göz qəfəsində yaşayır.

QAVAL

Muğamat dilə gəldi.
Səs bulaqtak qaynadı.
Xanəndənin əlində
Qaval sanki aynadı.

Bu aynanın üstündə
Bir körpə çiçək dərər.
Bu aynanın üstündə
Xanəndə yollar görər.

Bu aynanın üstündə
Tumurcuqlar, xəzəllər...
Bu aynanın üstündə
Güzgülənər gözəllər.

Zəngulə vurulduqca
Çağlayar, daşar sular.
O ayna aya dönüb
Üzümüzə nur salar.

ÇAY VƏ BULAQ

Bulaq dedi ki, çaya
Biz ki, qohum-qardaşıq.
Bu dünya yaranandan
Bir ayrılmaz sirdaşıq.
Gəlib tez-tez yoluxur
Hər yoldan ötən məni.
İtirib-axtarmırsan

Ancaq heç vaxt sən məni.
Bir gün də bizi yad et,
Sevindir dost-tanışı.
Qonaq gəlsən düşməz ki,
Dost, xəncərinin qası?
Çay güldü, uğuldadı,
Qucaqladı bulağı.
Dedi ki, neyləyirsən
Mənim kimi qonağı?
Ürəyimdən keçir ki,
Əziz dostum sevinə.
Ancaq mən necə sığım
Sənin kiçik evinə?
Dost, sənə qonaq gəlsəm,
Uzun ömrün bitəcək.
Gözün tutulmasa da,
Duruluğun itəcək....

ÇİÇƏK PƏNCƏRƏSİ

Parkda gəzib düşünürəm
Görüb küçədəki çatı:
Yazılıq bitkilər darıxır,
Qaranlıqdı yerin altı.
Özünə pəncərə açıb,
Çiçəklər deşib asfaltı.

PÖHRƏLƏR VƏ KÜLƏK

Pöhrəlar çalışır ki,
Yelin yolunu kəssin.
Onlar istəmir külək
Keçib gülləri əzsin.

Açıqla silkələyir,
Yorulmayır qolları —
Külək şapalaqlayır
Elə bil ki, kolları.

GÜLƏN DALĞALAR

Dənizə bax, dənizə bax,
Hər tərəf dümağ dalğadı.
Bizi görəndə sevinir,
Dalğalar dişin ağardır.

TORPAĞIM

Tab elədin ağrılara,
Torpağım, gəl səni öpüm.
Qəlbində şırırm aćmasam,
Ora necə toxum səpim?

SEHRLİ PƏTƏKLƏR

Bu şəhər evlərində
Gör nə qədər pətək var.
Ancaq gözə görünmür
Vızıldاشan arılar.

Bu sehrli qutular
Süst havanı itirir.
Sümürüb otaqlara
Dağ havası gətirir.

«Çırmayıb qollarını»
Möczələi pətəklər,
Mənzildəki natəmiz
Havani hey «kötəklər.

Qadir insan özüdü
Bu pətəyin arısı.
Baltək şirin havanı
Udur qızı, qarısı...

SEHRLİ PİLLƏKƏN

Hər ucalan xoş səda
Elə bil ağ yelkəndi,
Pianonun həp dili
Sanki bir pilləkəndi.

Onlar üstə gəzdikcə
Sehr dolu barmaqlar,
Elə bil ki, çağlayır
Kol dibində irmaqlar.

Dinir şirmayı tellər,
Danışır şirin dillə.
Qanadlanır ruhumuz
Ucalır pillə-pillə.

Qulaq asıb barmağın
Titrək «addım» səsinə,
Hamımız yüksəlirik
Gözəllik zirvəsinə...

ÇAŞQINLIQ

Hey mələyir yazılıq-yazılıq,
Bu qumral quzuya baxın.
Yaman acıb, bəs nə üçün
Anasına düşmür yaxın?

Qoyun mələyir çağırır,
Ancaq ondan qaçıq quzu.
«Nə olub mənim balama»—
Anasının dolub gözü.

Yaxın gəlib körpəsini
İsteyir alsın qoynuna.
«Sən mənim anam deyilsən!» —
Bu söz dağ çəkir qoyuna.

İnciməsin gərək qoyun,
Quzunu yenə yalasıń.
Yununu qırxıblar deyə,
Onu tanımır balası.

SƏSİNİN DALINCA GƏLƏN MAŞIN

O dərədən bir səs gəlir,
Səbrim qalmayıb daha.
Düşüb o səsin dalınca
Bir maşın qalxır dağa.

Tez elə, çıx alaçıqdan
Yığaq bir dəstə çiçək.
O maşınla yanımıza
İndi atam gələcək.

AĞAC ÖMRÜ

Ağacam, ağac,
Yerə bağlıyam.
Torpaq anamdır,
Onun oğluyam.

Fayda verirəm
Obaya, elə.
Ömrüm tükənməz
Qurusam belə.

Ya taxta, ya da
Odun olaram.
Yanıb evlərə
Şölə salaram...

ÇƏPƏRLİ BAĞÇADA GÜL

Hər nazımı çəksələr də,
Arzularım gözdə qalıb.
Mən bağçada darıxıram,
Könlüm çöldə, düzdə qalıb.

Özüm gedə bilməsəm də,
Xəyalım dağlarda gəzər.
Çəpərlı bağçadakı gül
Qəfəsdə bülbülbəñzər...

ŞİMŞƏK

Göydə çaxan ildirim
Buludlarım varındı.
Elə bil ki, onların
Qızıl qan damarıdı.

Yağdırıldığı yağışla
Fəxr eləyir, öyünür.
Şimşəyə bax, göylərin
Nəbzi kimi döyüñür.

O, buludları biçən
Qayçıya da bənzəyir.
Küləklərin əlində
Qamçıya da bənzəyir.

Odlu damarlarında
Səpsərin su daşıyır.
Əkər şimşək çaxırsa,
Demək bulud yaşayır...

NUR YAĞIŞI

Yağış yağar şidirgə,
Hey özünü öyər o.
Dənizlərin, göylərin
Qapısını döyər o.

Deyər:

—Açın qapını,
Qəbul edin qonağı.
Yağışdan cil-cil olar
Dəryaların yanağı.

Damcı suya qarışar,
Heç nəfəs dərə bilməz.
Səsə gələn balıqlar
Qonağı görə bilməz.

Hamısı qalar çəşbas,
Oyanarlar yuxudan.
Kim seçə bilər axı
Dəryada suyu sudan?

İtər qara buludlar,
Göyün üzü açılar.
Dənizlərin üstünə
Yağar nurlu damcılar.

Göydə günəş güləndə
Suyun da üzü güldü.
Damcıların gözünə
Elə bil işiq gəldi.

Balıqlar tez qonağın
Üzüb öünüə çıxdı.
Təbəssümlə gələnə
Hər vaxt qapı açıqdı...

DƏNİZ YOLU

Ürəklərdə baş qaldırdı
O üzə keçmək arzusu.
Neçə cür qayıq yaratdı
Sulardan keçmək arzusu.

Dəniz cosdu, dəniz daşdı,
Ağrı oldu, azar oldu.
Dilini bilənlərə yol,
Bilməyənə mazar oldu...

DƏNİZDƏN KEÇƏN YOLLAR

Dəniz ipiri bir ayna,
Gəmi yepyekə bir almaz.
Üstündən keçən qayığı
Balıqlar vecinə almaz.

Vurnuxarlar ora-bura,
Yaşayarlar üzə-üzə.
İçində həyat qaynayır,
Suların qoynu möcüzə.

İri-iri gəmilərin
Yolları dənizdən keçər.
Dərindən xəbəri olmaz,
Üzüb elə üzdən keçər...

DƏNİZİN ÜZÜ

Bu dəniz dərin olsa da,
İnsanın dizinəcəndi.
Bu balıqların dünyası
Dənizin üzünəcəndi.

Qanad çalar sular üstdə,
Xoşbəxt-xoşbəxt süzər quşlar.
Qağayıların dünyası
Dənizin üzündən başlar.
Qoynunda balıqlar üzür,
Üstündə qağayı süzür.
Bu dənizlə bu səmanın
Sərhədi—dənizin üzü.
Həyatları yetər sona
Çıxsalar üzə balıqlar.
Sərhədçi quşlar qoyarmı
Sərhədi poza balıqlar?!

DƏNİZ KƏLƏMİ

Mən dəniz kələmiyəm,
Mən dənizdə bitirəm.
Uzunam, bəzən boyum
Çatır on beş metirə.
Dənizlərin qoynunda
Çoxalmışam, artmışam.
Suyun dərinliyində
Bir çəmən yaratmışam.
Yarpağım yaşıl, qonur,
Yupyumşaqdı, bir əl vur.
Gərəksiz olsam məni
Yığardımı adamlar,
Axı yarpaqlarımızda
Neçə cür vitamin var?
Mənim kimi faydalı
Bitkini sən də tanı.
Neçə-neçə dərdlərin
Dərmanıyam, dərmanı.

DƏNİZ QOXUSU

Aparıram bağçaya
Qızımı səhər-səhər.
Külək əsib, yenə də
Kükəyir mavi Xəzər.
Belə çovğunda quş da,
Çıxa bilməz yuvadan.
Dəniz qoxusu gəlir
Gülzar deyir havadan.

DƏNİZİ OYADAN QIZ

Qızım hər səhər durub
Söyləyir ki, ay ata,
Tez ol gedək dənizi
Yuxusundan oyadaq.
Qoşulub mənə gedir
Xəzərin sahilinə.
Balıqqulaqlarını
Götürərək əlinə
Atır suyun içində,
Sonra deyir Aybəniz:
—Tez ol oyan yuxudan,
Tez ol, tez ol, ay dəniz...

DƏNİZƏ GEDƏNDƏ

Mən dənizə gedəndə
Qızım yatmışdı hələ.
Qiymadım oyatmağa,
Endim qumlu sahilə.
Mən dənizdən gələndə
Belə dedi Gülsabah.
Mən sənin dənizinə
Getməyəcəm bil, sabah.

Dedim: —Niyə, ay qızım?
Dedi: — Küsmüşəm səndən.
Əmimin dənizinə
Gedəcəyəm sabah mən.

DƏNİZ DÖŞƏYİ

Üfürüb, döşəyi
Şişirtdim,
Dənizin üstünə
Düşürtdüm.
Döşəyin üstə
Atlandım,
Atımı minib,
Atlandım!
Döşək suda üzdükcə,
Hey artırdı həvəsim.
Məni qoymadı batam
Sularda öz nəfəsim.

ATA DƏNİZDƏN GƏLƏNDƏ

—Üzümə baxıb,
Gülürsən, ata.
Bəlkə dənizdən
Gəlirsən, ata?
Bəs niyə məni
Oyatmamışan?—
Deyib ağladı
Balaca Vüsəl.
—Belə soyuqda
Çimməkmi olar?
Görmürsən necə
Coşub dalğalar?
Külək hey əsir,

Havaya bax sən.
Oğlum, dənizdən
Gəlmirəm ki, mən.
Gözünü ovur,
Yuxusu gəlir.
Əsnəyib deyir:
—Yox, səndən dəniz
Qoxusu gəlir.
Sözü dəyişir
Ata axırda:
—Sən nə görmüsən,
Oğlum, yuxuda?
—Gördüm ki, səhər
Qalxdın yerindən,
Məni dənizə
Aparmadın sən.

YUXUMA DƏNİZ GİRİR

Dənizə getdik
Səhər atamla.
Üz-üzə gəldik
Xeyli adamla.
Ləpədöyəndə
Gəzirdi onlar.
Mavi Xəzərdə
Üzürdü onlar.
Soyunub mən də
Girdim dənizə.
Səslədi məni
Xalam Ənisə:
—Uzağa getmə,
Batarsan, İlqar.
Ayaqlarından
Öpdü dalğalar.
Başıma inci
Səpdi dalğalar.

Rayona getdik
Axşam qatarla.
Yol boyu ağac,
Yol boyu tarla.
Uzaq düşsəm də,
Bir ay dənizdən,
Onu həmişə
Xatırladım mən.
Mavi Xəzəri
Unudum necə?
Yuxuma girir
Kənddə hər gecə.

HƏLƏ DƏNİZ YATMAYIB

Hələ dəniz yatmayıb,
Biz də ləpələr kimi
Deyək, gülək, atacan.
Yırğalayıb dənizi
Yatızdırmaq isteyir
Yoxsa külək, atacan?
Necə ki, dəniz yatmir,
Hey əsəcək, əsəcək, —
Dəniz mürgüləyəndə
Yəqin külək kəsəcək.

DƏNİZƏ YAĞIŞ YAĞIR

Göy yağış əlləriylə
Dənizi çımdıkləyir.
Elə bil sehrli quş
Dənizi dimdikləyir.
Dənizə yağış yağır,
Sulara baxıram mən.
Balaca fontan qalxır
Hər damla düşən yerdə...

DƏNİZ NIYƏ NİGARANDI

İri, xırda balıqların
Dəniz yetibdir dadına;
Kürt toyuq kimi onları
Alıb qanadı altına.

«Cüçələr»dən nigarandı,
Coşub haray qoparır o.
Dalğalanır, aşib-daşır,
Üstümüzə qabarır o...

ÇƏLƏNG

Çəmən sanki çələngdi,
Gülləri rəngbərəngdi.
Qırmızı gül, sarı gül,
Məhəbbətin barı gül.
Ağ gül bir topa qardı,
Gül açıbsa, bahardı.
Çiçəklər əlvən, qəşəng,
Yarpaqlar yaşıl-yaşıl.
Don geyinib əyninə
Budaqlar yaşıl-yaşıl.
Ağappaq qar kimidi
Həmərsinin çıçəyi.
Gözəllik dənizində
Yelkəndi hər ləçəyi.
Qıpqırmızı lalələr
Heyran qoyur adamı.
Çəmənə bax, çəmənə,
Yanağından od damır.
Çəmən sanki çələngdi,
Gülləri rəngbərəngdi.
Rənglər sevir baharı,
Hər rəngin öz çaları.
Hər çəmənin öz gülü,
Gülə baxıb göz gülür...

RƏNGLƏRİN İSTİ-SOYUĞU

Rəssam atam mənim üçün
Bir peyzaj çəkmək istədi.
Dedi ki, ağ rəng soyuqdu,
Qırmızı, sarı istidi.

Düzü bir şey anlamadım,
Beynimi yordu suallar.
Soruşdum ki, heç rəngin də
İstisi, soyuğu olar?

Atam güldü:

—Niyə olmur,
Məzən olsun sənin, Araz.
Qar çəkmişəm, üşüyürsən,
Günəş çəkim, qızın bir az.

GÖZLƏR NƏ RƏNGDƏ OLSA

Gözlərin qarşısında
Bəşər gedər xəyalı.
Gözlər gah qara olar,
Gah qonur, gah da ala...

Gözlər baharı yaşıl,
Payızı sarı görər.
Gözlər yamacda gülü,
Zirvədə qarı görər.
Gözlər nə rəngdə olsa.
Ürəyə işiq verər.
Hər şeyi öz rəngində.
Öz ölçüsündə görər.

Ancaq qəlbə yandıran
Həsrət gözünü görməz.
Gözlər həp şeyi görər,
Gözlər özünü görməz.

RƏNG VƏ SƏS

Oğlum, hər rəngin
Doğma səsi var.
Hər səsin rəngi,
Rayihəsi var.

Ağ sim fikrimi
Dərddən ayırdı.
Sarı simlərin
Səsi ayrıdı.

Qırmızı isti,
Beyaz soyuqdu.
Ana laylası
Yaşıl işıqdı.

Sevər ürəyim
Göyüm-göyümdü.
Onu yaşıdan
Ulu göyümdü.

Ala gözlərdə
Qar ağlığı var.
Bəbəkdə torpaq
Qaralığı var.

Bu güllərə bax,
Çiçəklərə bax.
Nəğmə oxuyan
Böcəklərə bax.

Səsə qovuşub
Rənglər elə bil.
Bəs gördükərin
Möcüzə deyil?

Rənglər olmasa,
Gözlər yorular.
Səslər olmasa
Sözlər yorular.

Rəng ilə səsin
Qovuşağundan
Möcüzəli bir
Aləm yoğrular...

PƏNCƏRƏ

Dünyamıza açılan
Nə qədər pəncərə var.
Birinin öündə dağ,
O birində dərə var.

Eləsi var meşəyə,
Ya dənizə açılır.
Eləsi var çəmənə,
Çölə, düzə açılır.

Hər biri nur bəxş edir
Ağsaqqala, uşağa.
Gündüzlər qapı olur
Çöldən gələn işığa.

Gecələr gülümşəyən
Təbəssümlü pəncərə,
Qaranlığın köksündə
Dönür iti xəncərə.

Pəncərəsiz yaşamaq
Bil ki, əfsanə sözdü;
Ürəyin pəncərəsi
Bir cüt işıqlı gözdü...

QAMIŞLIQ

Gör yolun qıraqında
Nə qədər qamış bitib.
Yaşıl örtük altında
Bataqlıq gözdən itib.

Gölməçə gözəlliyi
Alıbdır öz qoynuna.
Təbicət qamış ölçüb
Bataqlığın boyuna.

DALĞA PİLLƏKƏN

Ağ köynəkli ləpələr
O yan, bu yana qaçıır.
Külək əsəndə dəniz
Ağ-ag çiçəklər açır.

Dalğalar şırıım-şırıım,
Baxanın gülür üzü.
Elə bil kotan salib,
Yel şumlayır dənizi.

Hər dalğa Xəzərimin
Üzündə ağ yelkəndi.
Sıralanıb, elə bil
Yeriyən pilləkəndi.
Nəhəng bir eskalator
Yorulmadan fırlanır.
Dənizə baxanların
Sir-sifəti nurlanır.

Yel əsdikcə, Xəzərin
Qollarına güc gəlir.
Dalğa pilləkənlərlə
Sahilə sevinc gəlir...

GƏL

Bu çayı görəydirələr
Sənin dostların keşkə.
Addamağa addım bas,
Oğlum, yanımıma keç gəl.

Sanki rəssamdı bahar,
Gör nə qədər buta var.
Laləzardı bu tala,
Özün üçün gül seç gəl.

Çəməndə pencərə bax,
O yarpız, bu quzuqulaq.
Nəğmə deyir buz bulaq,
Onun gözündən iç gəl.

—Zoğala baxın, zoğala,
Dəyişirəm bir «sağ ol»a.
Gəlin bağa, zoğal yeyin,
Sonra mənə sağ ol deyin.

SÜNBÜL HÖRÜKLƏR

Yaraşıqlı sünbüllər
Zəmiləri bəzəyir.
Onlar kiçik qızların
hörüyüñə bənzəyir.

Bntkilərə gözəllik
Veribdir torpaq ana.
Sünbülləri saç kimi
Hörübdür torpaq ana.

**SEVİMLİ ÇİÇEKLER,
GÖZELLƏR, GÖYÇEKLƏR**

ÇƏLƏNG

Bizim çəməndə
Güllər rəngbərəng.
Dərib onlardan
Düzəldim çələng.

Onu qızımın
Boynuna taxdım.
Durub kənardan
Ləzzətlə baxdım.

Çiçəklə doldu,
Yaxası, qoynu.
Gül saplağına
Çevrildi boynu.

Mənim balamı
Güllər bəzədi.
Onun özü də
Çələng üstündə
Gülə bənzədi.

NOVRUZGÜLÜ

Adım novruzgülüdü,
Elçisi mənəm yazın.
Qaranqus lələyiylə
Siz mənə məktub yazın.

Uşaqların gözləri
Yollarına dikilib.
Bilib ki, mən gəlirəm.
Qış dağlara çəkilib.

Orda-burda qalan qar
Bir gör necə xarlanıb!
Qışla döyüşmək üçün
Ləçəyim ovxarlanıb.

Bumbuz qarın altından
Sıyrılıb çıxan mənəm.
Məhəbbətlə, sevinclə
Dörd yana baxan mənəm.

Məni dərən kəslərin
Əlini titrədənəm.
Mizrab kimi qəlblərin
Telini titrədənəm.

Adım novruzgülüdü,
Elçisi mənəm yazın.
Qaranquş lələyiylə
Siz mənə məktub yazın...

BULUD ANA

Torpaq yanib qovrulanda
Dağın üstdən ötdü bulud.
Yerə kölgə düşsün deyə,
Göy üzünü örtdü bulud.

Çiçəklərin yuxusuna
Elə bil noğul ələdi.
Köynəyindən keçirərək
Yağışı oğul elədi.

Deli: — Günəş, vaxtım yoxdur
İndi sənlə deyişməyə...
O, öz oğlunu göndərdi
Quraqlıqla döyüşməyə...

YER VƏ GÖY

Yer göyə yandıq verirdi.
— Bulağıma, gölümə bax!
Çəmənlərə rövnəq verən
Çiçəyimə, gülümə bax!

Səninsə qoynun bomboşdu,
Halına yanıram düzü...
Göy güldü, yarımcıq qaldı
Yerin dodağında sözü.

— Günəşim, Ayım, ulduzum
Mənim hüsnümə bəzəkdi.
Lovğalanma güllərinlə,
Hər ulduzum bir çicəkdi.

Güllərini qoymur sola
Mənim yağan yağışlarım.
Sənə həyat bəxş eləyir
Nur cılıyən baxışlarım...

GÜLLƏRİN BAYRAMI

Yağış yağır astaca,
Güllərin bayramıdı.
Saralan çəmənlərin,
Cöllərin bayramıdı.

Bulud nəğmə oxuyur,
Dağlar, düzlər dinləyir.
Çiçəklər quşa dönüb
Damlaları «dənləyir».

SEVİNƏN GÜLLƏR

Xırdaca dibçəklərdə
Çoxlu güllərimiz var,
Əbədi sakin olub
Evimizə ilk bahar.

Pəncərədən onların
Üstünə nur saçılır.
Çiçəklər açılanda
Ürəyimiz açılır.

Onların birini də
Dərməyə əlim gəlmir.
Yaxın qonşumuza da
Verməyə əlim gəlmir.

Ancaq iş ayrı cürdü,
Getməliyik yaylağa.
Güllərimdən ayrılməq
Vaxtı çatıbdır daha.

Aparıb hamısını
Qonşuya verək gərək.
Qoyub gedə bilmərik
Biz evdə onları tək.

İnsan həniri yoxsa
Bulud kimi dolarlar.
Susuzluqdən, həsrətdən
Saralarlar, solarlar.

...Daşıyb dibçəkləri
Apardım qonşugilə.
Yalvardım: — Biz gəlincə
Muğayat ol bu gülə.

Ürəyimdə söylədim:
—Güllərim, darıxmayın!
Yenə sizi oxşayar
Əllərim, darıxmayın!

Ayrılında onlardan
Kövrəldim, gözüm doldu.
Mən yollandım yaylağa,
Güllər qonşuda qaldı.

Dağlarda keçirdiyim
Bir ay bir ilə döndü.
Göz yaşlarım gözümündə
Qaynadı, selə döndü.

Sevinirdim yamanca.
Atam dedi: — Bu qızın
Qanadı yoxdur uça.

Düyməni basan kimi
Qonşu qapını açdı.
Məni narahat görüb
Onun dodağı qaçıdı...

Gülüb dedi: — Xəyanət
Olarmı amanata?
Qoşulub qonşumuza
Gülürdü anam, atam...

Dibçəkləri götürdüm,
Əllərim sevindilər.
Qayıtdığımı görüb
Güllərim sevindilər.

Xoşbəxt idim yamanca,
Hər şey gülürdü üzə.
Küsüb getmiş baharı
Qaytardım evimizə...

KƏPƏNƏYİN GÜL DÜKANI

Göbələk papağının
Altı olub məkanı,
Kəpənək özü üçün
Açıbdır gül dükanı.

Çoxbilmisə aldanır,
Xamları hərifləyir.

Hey müştəri çağırır,
Malını tərifləyir.

Deyir: — Tələsin, çiçək
Qalmayacaq sabaha.
Ancaq əli gəlməyir
Bircə gül də satmağa...

QƏRİB ÇİÇƏK

Qərib çiçək,
Qərib çiçək,
De, səni kim
Dərib, çiçək?

Dağlarda
Şərə düşmüsən,
Gəlib
Şəhərə düşmüsən.

Bir kimsəyə
Uyuşmursan.
Niyə quş olub
Uçmursan?

Ayrı düşmüsən
Çəməndən,
Nə isteyirsən
De, məndən?

Əvvəl-axır
Solacaqsan,
Qəlbimə dərd
Olacaqsan...

OĞLUM GETDİ ÇƏMƏNƏ

Oğlum getdi çəmənə:
Şehli otlara baxıb,
Belə dedi: — Ay ata
Deyəsən yağış yağıb.

— Yağış nə gəzir, oğlum,
Heç gör göydə bulud var?
— Hə, bildim, tərləyibdir
Yəqin çiçəklər, otlar.

— Bu nə tərdi, nə yağış,
Parıldayır gör necə?
Şəhdi, çiçəyin, otun
Üstünə qonub gecə...

ŞEH

Gecələr gül-ciçəyə
Yaxın bir sirdəş olur,
Hər birinin gözündə
Bircə gilə yaşı olur...

Billur kimi bərq vuran
Kiçik muncuğa dönür.
İçində ümid yanan
Bir tumurcuğa dönür.

Səhərlər bəbəyində
Sayrışır gün işığı.
Üşüyən çiçəklərin
Açıılır qırışığı.

Külək şehi qısqanır
Çiçəklərə yamanca.
Əsib, onu dağıdır
Çölə, düzə, yamacı...

ATLI

Yağışa bax, yağışa bax,
Əlində bir odlu şallaq,
Bulud atı minib çapır,
Yalmanına sinib, çapır.

Dedim: — Yağış, gəl sözə bax,
Atdan düş, ol bizə qonaq.
Çöllər sənsiz qəribsəyib,
Küllər sənsiz qəribsəyib.
Nə yaxşı ki, sözə baxdı.
Yağış ən əziz qonaqdı.

DUMAN YOLU

Bu dərədən o dağa
Duman asanca qalxır.
Ancaq özündən sonra
Qalmır bir sapca cığır.

Bu dağın başına bax,
Şişə çekir buludu.
Bu yolla qalxammarıq,
Bu yol duman yoludu.

BU ŞƏHƏRƏ GƏLƏN QATAR

Bu şəhərin qoynunda
Yetdik arzu-murada.
Bu şəhər bir dənizdi,
Hər dalğası bir adam.

Hər ləpə bir bulağın,
Kəndin əziz payıdı.
Bura gələn hər qatar
Sanki bir dağ çayıdı.

Dənizə töküldükcə
Bu çaylar şahə qalxır.
Dəryanın damarında
Çəsmənin qanı axır.

QUŞ BULAĞI

Quş bulağı, quş bulağı,
Dağın qoynundan çıxırsan.
Suyun azdır, elə bil ki,
Quş dimdiyindən axırsan.

Həsrətini, niskilini
Süzüldüyün daşlar bilib.
Sən dalğada çağlamışan,
Yerini tək quşlar bilib.

Varlığından insanlara
Kim isə xəbər yetirib.
Sənin suyun buralara
Geniş yol çəkib gətirib.

GƏL-GƏL DEYİR

Qaranlıq düşən kimi
Yamacda güllər itir.
Hünərin var, çəməndən
Bir qom çiçək dər gətir.

Çökür yerə qaranlıq,
Yavaşça əsir külək.
Göylərin yaxasında
Ulduzlar açır çiçək.

Elə bil ki, Ay gülüb,
Yanıma yüksəl,-deyir.
O ucalıq, gözəllik
Adama gəl-gəl deyir.

QAPIMIZDA BİTƏN AĞAC

Günəşə uzansa da
Onun yarpaq əlləri,
Heyf ki, gəzə bilmir
Çəmənləri,çölləri.

Qapımızda dayanıb
Heç bilmirəm haçandan.
Durub bitdiyi yerdə
Dünyaya göz açandan.

Ucalır yarpaq-yarpaq,
Göylərə qalxır ağac.
Həp bahar təzə gözlə
Dünyaya baxır ağac.

Ona görə darıxmır,
Ona görə bezmir o.
Hamı yanına gəlir.
Nə olsun ki, gəzmir o.

MEŞƏMİZDƏN KÖCƏN AĞAC

Ağaca bax, çırtıldayır,
Hönkürür bir çağə kimi.
Qalxıb alov dilimləri
Kökündən budağa kimi.

Ayaq üstə yanır, yanır,
Təpəsindən tüstü çıxır.
Gövdəsindən, budağından.
Damarından alov axır.

Çarəsi yoxdur, dayanıb;
Gedə bilmir, qaça bilmir.
Kökü torpağa bağlıdı,
Qanadlanıb uça bilmir.
Ağac yanır, alov lara
Bələnibdir gövdə, budaq.
Baxan deyir: — Bəxtəvərin
Əynindəki dona bir bax.

Ağac yanıb külə döndü,
Arada söz-söhbət gəzdi:
Elə qəşəng donu olan
Bu meşəni bəyənməzdi.

Bir quş kimi qanadlanıb
Hara isə uçdu ağac.
Alovlu don geyən kimi
Meşəmizdən köçdü ağac...

ŞƏFALI İYNƏ

Gövdəsinə qurd duşüb,
Xəstələnib bu ağac.
Kimi çağırıraq, etsin
Onun dərdinə əlac?

Meşə ana zəng etdi,
Tez təcili yardımına.
—Loğman bacı, amandı
Yet balamın dadına.

Həkim gəlib söylədi:
— Ağrıtsa da bir azca,
Gərək mən iynə vuram
Azarlamış ağaca.

Xəstə yamanca qorxdu,
Ancaq dözdü, neyləsin?
Ağacdələn həkimin
Şəfalıdı iynəsi.

ÇƏTİR OLDU

Zərif bir çiçək idim,
Gün üstümə şığırdı.
Kəpənək qanadının
Kölgəsinə sığındım.

O yazığı yolundan
Edən xoş ətir oldu.
Qanadlarını açıb
Üstümdə çətir oldu.

ÇƏMƏNƏ SƏPİLƏN GÖYQURŞAĞI

Qoşuldu bir-birinə
Yağışla gün işiği.
Bu ülfətdən yarandı
Gözəl bir göyqurşağı.
Sevindirdi böyüyü,
Sevindirdi uşağı.
Sonra gül-ciçək olub
Səpələndi aşağı.

BADAM

Badama bax, badama bax,
Çiçəyini yerə tökür.
O, öz budaq əlləriylə
Elə bil ki, dolma bükür.

Körpə-körpə badam tumu
Gün altında şışir, şışir.
Uca, ucqar budaqlarda
Yavaş-yavaş bişir, bişir.

Açın yaşıl bələyini,
Qonur çeyirdəyi qırın.
Dadlı badam yemək üçün
İnididən növbəyə durun.

QURU BUDAQ

Həsrət-həsrət yellənsə də,
Yarpaq ona yaxın durmur.
Quru budağın üstündə
Heç quşlar da yuva qurmur.

RƏNGBƏRƏNG KÖRPÜ

Göz oxşayır yamanca,
Tağları rəngbərəngdi.
Təbicətin qurduğu
Körpü necə qəşəngdi.

Onu sovqat gətirib
Kəndimə ətirli yaz.
Dünyanın heç yerində
Bu cür körpü tapılmaz.

Göylər tapdanmaq üçün
Salmayıb bu körpünü.
Hələ üstündən keçən
Olmayıb bu körpünün.

Onun heç bir qorxusu
Yoxdur bahar selindən.
Tağları yoğrulubdur
Günün «şehli» telindən.

Yox-yox, bu körpü deyil,
Əsil qövsi-qüzehdidi.
Yağışlı şəfəqlərin
Göydə açdığı zehdi...

BULUD İÇİNDƏ İŞIQ

Günəşin qarşısını
Kəsməkçin, bilə-bilə
Səmadakı buludlar
Tez verdilər əl-ələ.
Bu təşəbbüs nahaqdı,
Birdən, ildirim çaxdı.
Bulud haray qopardı:

Vay, neyləyim indi mən?!
Bizim də içimizdə
İşiq varmış sən demə!
Alovlandı buludun
Köynəyinin yaxası.
Şimşək onu əritdi,
Bulud oldu teyxə su.
Səpildi dağa, düzə,
Yerdə ot çıxdı dizə.
Günəş güldü, şəfəqlər
Dindi sarı sim kimi.
Güllər yerin üzünə
Qondu təbəssüm kimi...

ÇİÇƏK

Torpağın xalı — çiçək
Pətəyin balı — çiçək.
Nə yaxşı ki, bürüyüb
Çəməni, yalı çiçək,
Əzib keçə bilmirəm,
Kəsibdir yolu çiçək...

ÇİÇƏKLƏR ARASINDA

Seyr edirəm dörd yanı,
Nə gözəldir bu yamac!
Oynamaq istəyirəm
Bu çəməndə gizlənpaç.

İndicə atam gəlib
Deyəcək ki, gəl gedək.
Qorxuram sevincimin
Ömrü ola çox gödək.

Bir kəpənəyə dönüb
İzlənmək istəyirəm.
Çiçəklər arasında
Gizlənmək istəyirəm.

MƏNZƏRƏ

Bu zanbaq, o lalədi,
Bu nərgiz, o süsəndi.
Qəfildən külək əsdi,
Zərif gullər səksəndi.

Elə ki, zəmilərin
Telini oxşadı meh,
Sünbüllərin içində
Rəqs etdi, oynadı şəh.

LÖVHƏ

Səmaya bənzər dənizin
Suları sakitdi, laldı.
Onun üstündə titrəyən
Qayıq elə bil hilaldi.

QONAQ

Göyün üzündən
Bir ulduz axdı.
Durub mən onun
Ardına baxdım.
Qorxma, ürəyin
Dönməsin buza.
Qonaq gedir də,
Ulduz ulduza...

ÇİÇƏKLƏ SÖHBƏT

Qaydadır, gözəlləri
Hərisliklə sözərlər.
Gözəl olan çiçəyin
Saplaşğını üzərlər.

Ətirli çəmənlərə
Yolum düşmür haçındı.
Gözəlliin özü də
Başa oyun açındı.

Çiçək, sənə qıymaram,
Görürsən, əlim boşdu.
— Oğlan, sənin əlində
Can vermək mənə xoşdu...

KÜLƏK

Hamı çəkilib evə
Həyətdə külək əsir.
Oynamaga kimsə yox,
Ora-bura tələsir.

Boş konserv qutusunu
Qovur o yan, bu yana.
Səs salır ki, dəcəllər
Yuxusundan oyana.

BALACA BALIQÇI

Qarmağı atdı suya
bir uşaq alnında qürur,
Elə bil barmağı altda
dənizin nəbzi vurur.
Qarmağı çəkdi sudan,
qəlbə balıqtək döyüñür,
Evə boş dönməyəcək,
oğlan işiylə öyünür...

SAHİLƏ

Dişin dişinə dəyir,
Üşüürsən, Sahilə.
Bəsdir daha çımdıyin,
Tez elə, çıx sahilə.

—Atacan, üşümürəm,
Gəl mənə bax yaxından.
Dənizin dalğa əli
Əl çəkmir ha yaxamdan.

GÜNDƏN-GÜNƏ

Atam dənizdə olur
İlin bütün yayını.
Gah dalğalar qoyunda,
Gah da evdə yuyunur.
Dənizə getməyəndə
Hövsələsi daralır.
Hey cimsə də, ağarmır,
Gündən-günə qaralır...

GÜNƏŞ VANNASI

Qızıl şəfəqlər altında
Qızılı qumlar saralır.
Günün fırçası sarıldı,
Ancaq dərimiz qaralır...

İLBİZ

İlbiz, ilbiz, bilirəm ki,
Qəlbin incədi, kövrəkdi.
Ancaq məni bir başa sal,
Buynuz nəyinə gərəkdi?

Mənim də taleyim budur,
Gözsüz canlı necə gəzər?
Buynuzum korun əlində,
Titrəyən əsaya bənzər...

KÜLƏK VƏ AY

Neçə gündür hirsli külək
Haray qopara-qopara,
Qara buludlara büküb,
İstəyir Ayı apara.

Ay isə pozmur halını,
Gülümsəyib bizə baxır.
Onun bulud torbasını
Asanlıqla deşib çıxır.

QARPIZ TUMLARI

Qarpız kəsdik şipşirin,
Qıpqırmızı, bal kimi.
Tumları görünürdü
Qara-qara xal kimi.
Belə dedi onlara
Baxıb balaca Bahar:
— Gör bunun köynəyinin
Nə qədər düyməsi var?...

DARÇİN

Uzanıram, can atıram günəşə,
Yarpaqlarım yamyasıldı həmişə.
Gözəllikdir, yarasıqda tayım var?
On dörd, on beş metrə qədər boyum var.

Çiçəyim ağ, xırda, yarpağım iri,
Könül açan ətrim tutub hər yeri.
Qabığımı qurudurlar kölgədə,
Məndən yaxşı dərman yoxdu bəlkə də.

MİXƏK

Xəzan yoxdu mənimcün
Yamyaşlam qış, bahar.
Al, qırmızı gülümün
Xoşagələn ətri var.
Elə bil ki, alışır
Qırmızı ləçəklərim.
Tünd, qonur rəngdə olur
Quruyan çiçəklərim.

GÜLÜMBAHAR

Gələn kimi, gülüm, bahar,
—Yerdən qalxır gülümbahar.
Yarpaqları uzunsövdü,
Sanki yaşıl bir alovdu.
Narincıdı çiçəkləri,
Nə qəşəngdi ləçəkləri.
Gəl özün bax, qəşəng güldü,
Heyif, ömrü bircə ildi.
Doymaq olmur çiçəklərin
Gözəlindən, göyçeyindən.
Fayda verir insanlara,
Boyaq olur ləçəyindən.

ZƏYƏRƏK

Gövdəm düz, özüm zərif,
Yaraşır mənə tərif.
İtiuc yarpaqlarım
Düzülüb qatar-qatar.
Gövdəmin zirvəsində

Göy rəngli ciçəyim var.
Yaxına gəl, yaxına,
Diqqətlə bax sən mənə.
Şartək qutucuğumda
Toxum olur on dənə.
Məni adı otlara
Oxşatma, zəyərəyəm.
Dərdlərin dərmanıyam,
İnsanlara gərəyəm...

SU YORĞAN

Gecədir, hamı yatıb,
Hər yana zülmət çöküb.
Balıqlar yorğan kimi
Çayı üstünə çəkib...

DAĞ ÇAYI

Dönüm onun gözünə,
Yol açıb öz-özünə.
Axır, axır tükənmir,
Suyu hey təzələnir.
Dağın bağırsağı tək
Elə hey çözələnir.
Pay verir bağ-bostana,
Hövzəsində boldu su.
Çaylaq bir uzun yoldu,
Çay bu yolun yolcusu.

QARA RƏNGİ SEVİRƏM

Sevirəm qara rəngi,
Olmasa qara torpaq,
Yaşılılığı hayandan
Alardı çəmən, yarpaq?

Qara torpaqda bitən
Güllərin rənginə bax;
Qırmızı, bənövşəyi,
Göy, mavi, sarı, dümağ...

Lalələr, qərənfillər
Sanki alovdu, yanır.
Bağların sinəsindən
Qızılgüller boylanır.

Bu torpaqdır yaradan
Yüz-yüz əlvan çələngi.
İndi bildinmi niyə
Sevirəm qara rəngi?

HAZIRCA EV

Ev-eşik dərdi çəkmir ha,
İlbiz axı çanaqlıdı!
Doğulandan mənzili var,
Öyünməyə o, haqlıdı.

Dəng eləmir qonaq onu,
Bu hazırca çanaq onun
Körpə vaxtı beşiyidi,
Böyüyəcək ev-eşiyidi...

ÇAY YUXARI AXAN SEL

O, qatıb qabağına
Nədir elə aparır?
Viyıldayır,- qışqırır,
Yaman haray qoparır.

Üzü yuxarı axır,
Dərədən dağa qalxır.
Bu nə qəribə seldi,
Yox, bu sel deyil, yeldi.

YALANDAN AĞLAYIR

Bir yağışlı havada
Ağaca gedib yaxın,
Onun yarpaq gözündən
Süzülən yaşa baxın.

Sevinsə də gülmür heç,
Özünü saxlayır o.
Buludlara qoşulub
Yalandan ağlayır o.

KÖLGƏ

Vurğunuq yer kürəmizin
Gecəsinə, gündüzünə.
Bir üzündən gün çıxanda
Kölgə düşür bir üzünə.

Harda işiq var, istidi,
Harda kölgə var soyuqdu.
Kölgəni günəş yaradır,
Özünün kölgəsi yoxdu.

ALTDA QALAN DAMCI

Yağış yağır şırhaşır,
Ara vermir bir hovur.
Buluddan yerə qədər
Damçı damcını qovur.

Bir-birinin üstünə
Yıxılır bu damcılar.
Ağırlığın altında
Sıxılır bu damcılar.

Deyirəm vay halına
Altda qalan damcının.
Əzib sıkəst edirlər
Yazığın qol-qıçını.

ADLAR

Uşaqlar bu dünyada
Öz adı var hərənin.
Hər otun, hər çiçəyin,
Hər dağın, hər dərənin.

Adım çəkilən zaman
Qəlbimə işiq düşər.
Adlar olmasa əgər
Hər şey qarışışq düşər.

GÖBƏLKƏK HEYKƏLİ

Daşa bax,
Nə qəşəngdi.
Elə bil
Göbələkdi.
Möcüzədir, möcüzə,
Baxanın gülür gözü.
Bu heykəli qoyubdur
Ana təbiət özü.

GÖBƏLKƏK SEVİNCİ

Biz çiskinli havadan
Nahaq yerə incidik.
Bu payız yağmurunun
Həp daması incidi.
O, adı yağış deyil,
Göbələk sevincidi...

GÖY YERƏMİ ENİBDİR?

Dənizin üstü ilə
Uçan zaman təyyarə,
Boylanıb pəncərədən
Heç baxmışamı yerə?

Xəzər necə gözəldi,
Xəzər necə qəşəngdi.
Quş qanadlı dalğalar
Elə bil ki, çiçəkdi.

Düşündüm ki, səmadı
Mən dənizi unutdum.
Ağ-ağ dalgalara bax,
Elə bil ki, buludlu.

AĞACIN NƏĞMƏSİ

Ömrüm boyu su içdikcə
Ucalardım, boy atardım.
Budağında mürgüləyən
Tumurcuğu oyadardım.

Ağac idim, doğradılar,
Adıma odun dedilər.
Düşəcəksən qismətinə
Alovun, odun dedilər.
Hey yanıram, dörd tərəfi
Qəlbimin tüstüsü sarmış,
Ömrü boyu su içənin
Sən demə, yanğısı varmış.

AY PİYADA OLSA DA

Meşədə Aya sağ ol
Deyib, maşına mindik.
Tez sürəti artırıb
Öz kəndimizə döndük.

Çatdıq həyətimizə,
Düşən zaman maşından,
Göyə baxıb gördüm ki,
Ay dayanıb qarşımızda.

Uzaqlarda qalmışdı
Neçə dərə, neçə dağ;
Ay piyada olsa da
Gəlmışdi bizdən qabaq.

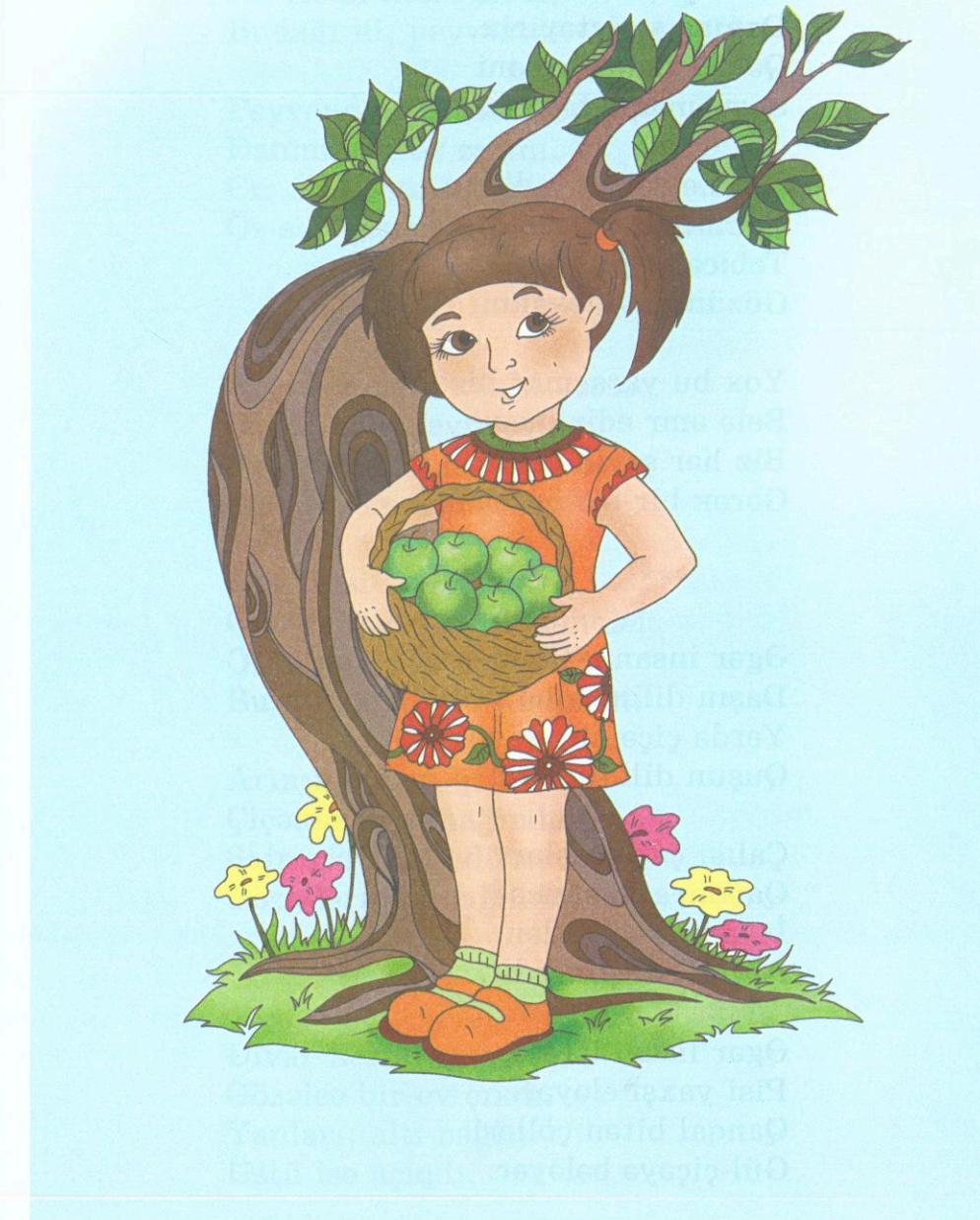
SƏMADA AY ÜZÜRDÜ

Axşam çıxıb balkona
Ülviyəyə göyə baxdı.
Dedi: Bir bax, əmican,
Ay elə bil qayıqdı.

Bu nə gözəl mənzərə,
Topa-topa bulud var.
Göylər sanki dənizdi,
Dalğaları buludlar.

Para ayım üzür bax,
«Suları» yara-yara.
Arabir də gizlənir
Baş vurub «dalğalar»a.

KİM ZƏHMƏTƏ KÖNÜL VERSƏ, ƏVVƏL-AXIR XEYİR TAPAR...

ƏGƏR İNSAN İSTƏSƏ

Adamların dilini
Güllər öyrənə bilməz.
Nə dənizlər, nə çaylar,
Sellər öyrənə bilməz.

Ancaq biz onlar ilə
Danışmaq istəyirik.
Qəlbimizdən keçəni
Soruşmaq istəyirik.

Bəs neyləyək indi biz,
Özümüzü öyəkmi?
Təbicətin önündə
Gözümüzü döyəkmi?

Yox bu yaraşmaz bizə,
Belə əmr edir ürək:
Biz hər şeyin dilini
Gərək bir-bir öyrənək.

Əgər insan istəsə,
Daşın dilini bilər.
Yerdə çiçəyin, göydə
Quşun dilini bilər.

Çalış, çətini işlər
Qaydaya düşüncədi.
İnsanı insan edən
Ağıldı, düşüncədi...

Əgər insan istəsə.
Pisi yaxşı eləyər.
Qanqal bitən çölləri
Gül-ciçəyə bələyər.

«Ot kök üstündə bitər»,
Doğrusa da bu məsəl,
Cır kök üstə ucalan
Calağı unutma gəl.

Yaraşlı, şipşirin
Meyvəsi bizə bəsdi.
Nə olsun kökü cirdi,
Budağı ki, peyvəstdi.

Peyvənd olan tumurcuq
Danmir ha öz zatını.
Cır kök üstə saxlayır,
Öz say-seçmə adını.

ARI VƏ ŞAIR

Kim zəhmətə könül versə,
Əvvəl-axır xeyir çəkər.
Arı güldən, çiçəkdən bal,
Şair sözdən şeir çəkər.

Hər ikisi ləzzət alar
Ömrün gecə-gündüzündən;
O, güllərin ləçəyindən,
Bu, qızların gül üzündən.

Arının öpüşü qalar
Çiçəklərin yanağında.
Şair sözü bala dönər
Gözəllərin dodağında.

SU EVİ

Divar hörüb suvadıq,
Gözəlcə bir ev çıxdı.
Yanları, altı bağlı,
Üstü isə açıqdı.

Siz elə bilmeyin ki,
Zəhmətimiz puç olub.
Sanki nəhəng bir ovuc
Göy üzünə açılıb.

Qoymur havayı getsin,
Damını göydə tutur.
Bu üstü açıq evin
Sakini təmiz sudur.

Həyətimizə qonan
Bir top buluda bənzər.
Onun sinəsi üstdə
Kağız qayıqlar üzər.

Yanından neçə yerə
Xırda arxlar çəkilib.
Bütün bağın, bostanın
Gözü ona dikilib.

İçindəki təmiz su
Səpsərindi, bumbuzu.
Bu adicə ev deyil,
Qəşəngcə bir hovuzdu...

VERTALYOT

Vertalyota baxın bir,
Caynağında borular.
Elə bil şirə yiğib
Bal aparır arılar.

Yaman da söz danışdım,
Boru hara, bal hara?
Vertalyot yük daşıyır
Maşın çıxmaz dağlara.
—İnsanlar boruları

Uc-uca bağlayacaq.
Onların içi ilə
Baltək şirin dağ suyu
Axacaq, çağlayacaq...

YADIGAR

Nənəmgilin həyəti
Elə bil ki, meşədi.
Bu fındıq, bu da əzgil,
Nara bax, güloyşədi.
Bu alma, bu da armud,
Bu zoğal, bu gilənar,
Bu əncir, bu şaftalı,—
Nə ağaç istəsən var.
Çinar göyə baş çəkir,
Qovaq ondan ucadı.
Palıd sərin kölgəli,
Dibi yaşıl yoncadı.
Ağacın budağında
Bülbüllər vurur cəh-cəh.
Biz uzanıb kölgədə
Belə deyirik:—Bəh, bəh...
Budaqlarda nə qədər
Alma, armud, nar qalıb.
Bu bağ Yusif babamdan
Bizə yadigar qalıb...

ƏL

Oğlum deyir: — Ay ata,
Bir mənim əlimə bax:
Yumanda yumruq olur,
Açandasə şapalaq.
Ata gülür, üzündən
Nur töküür elə bil.
Deyir: —Oğlum, əl təkcə

Yumruq, şapalaq deyil.

Əl qurub yaradandı,

Əl biçəndi, əkəndi.

Əl körpülər salandı,

Əl kanallar çəkəndi.

Əl dosta vermək üçün

Gül dərib dəstələyir.

Əl yazır, şəkil çəkir,

Əl mahnı bəstələyir.

Əl kəmənd atır selə,

Əl sığal çəkir telə.

Güç çatmaz gücümüzə

Vermişiksə əl-ələ.

Əl çıraqban eləyib

Neçə şəhəri, kəndi.

Əl bizi yedirəndi,

Əl bizi geydirəndi.

Əl havadı, əl sudu,

Əl işiqdı elə bil.

Ömrüm-günüüm, əl təkcə

Yumruq, şapalaq deyil...

ÇƏPƏR

Çiçək əkdirim, gül əkdirim,
Yanına çəpər çəkdirim.

—Nə olar, bu çəpəri,

Bir azca da çək bəri.

Düzəltmişəm gül ləki,

Mən də bir az gül əkim.

—Di gəl verək əl-ələ,

Alətləri al ələ.

Bu taxta, bu da mişar,

Bu çəkic, bu da mismar.

Bu kəlbətin, bu da bel,

Nə durmusan, gəl bəri.

Çəkdiyimiz bu çəpər

Qoruyacaq gülləri.

GECİKMİŞ QAYĞI

Buket tutan əllərə bax,

Soluxsumuş güllərə bax.

Gətirin qoyaq güldana,

Bəlkə yenə açıldılar.

Bu nə işdi, yazıq güllər

Soluxdular, puç oldular.

Su versək də, qopub düşdü,

Qızılıgullerin ləçəyi,

Oğlum, geçikmiş qayğının

Kimsəyə yoxdur köməyi.

KÖRPÜ

Dünən asfalt salmışdır,

Bu gün qazdılardı küçəni.

Necə adlayaq o taya?—

Dərd aldı burdan keçəni.

Bir oğlan gəldi sevincək,

Atlandı o yan, bu yana.

Həyətin uşaqları da

Gəlib qoşuldular ona.

Dostlarını haraylayıb

Belə dedi həmin uşaq:

—Gəlin bu qazılan yerin

Üstündən bir körpü salaq.

Neçə gündür bir keçilməz

Sədd yaranıb, baxın burda.

Bizə nə var, tullanırıq,

Qoca keçir axı burdan.

Onun dediyi bu sözən

Uşaqlar razi qaldılar.

Ağac tapıb, taxta tapıb,

Kiçink bir körpü saldılar.

O körpələr sevinirlər

Bu körpüyü baxıb hərdən.

Bu körpüdən keçən gedir,

Yeri qazan əmilər də...

ARXIN ÖNÜNÜ KƏSDİM

Önünü kəsdim arxin,
Bir az dayandı axın.
Yarandı bir gölməçə,
Sevinirəm gör necə?
Altdan bir deşik açıdım,
Su uğuldadı, qaçdı.
Gölməçənin üstündə
Bir kiçiik burulğan.
Əlində gül dəstəsi,
Yaxın gəldi bir oğlan.
Ondan aldım bir çiçək,
Suya atdım sevincək.
Çiçəyə bax, ciçəyə,
Üzür, yoruldum demir.
Burulğanda fırlanır,
Dəyirman daşı kimi.

BÖYÜRTKƏN KOLU

Böyükən kolu əkdirim
Bağda çəpər boyunca.
Boy atıb bircə ilə
Oldu hasardan uca.

Baxıb ləzzət alıram,
Kefim kök, ürəyim şad.
Hünəri varsa keçsin
Bu hasarı camış, at.

Şipşirin böyükənlə
Onun üstü doludu.
Bağçamızda həm çəpər,
Həm də meyvə koludu.

GƏZƏN ULDUZ

Uşaqlar, gəlin yaxın,
Gəzən ulduza baxın.
Bayaq ora gedirdi,
İndi bəri şığıdı.
Biy, bu ulduz deyil ki,
Kranın işığıdı.
Gəzən ulduz görəndə
Sevincə dolur ürək.
Tikinti meydanında
Qızğın iş gedir demək.

BİÇİN

Nə olub biçinciye,
Niyə belə tələsir?
Yıxılanı görəndə
Dik qalan otlar əsir.

İci nur dolu şehlər
Mirvari tək dağılır.
Çiçəklərin üzündən
Xoş təbəssüm yox olur.

NƏHƏNG ÜTÜ

Yolbasana baxın bir
Elə bil ki, ütüdü.
Küçənin «paltar»ından
Qırışları itirdi.

ÜZÜ YOXUŞA

Cığırla qalxırsan dağa,
Taqətin qalmayıb daha.
İnadından dön, ay uşaq,
Az dırman üzü yoxuşa.
—Çətinsə də dağa qalxmaq,
Çox gözəldir dağdan baxmaq.
Yorulmasın ayaqlarım,
Bükülməsin dizim gərək.
Zirvədən baxmaq xətrinə
Çətinliyə dözüm gərək.

TAXİL BİÇİNİ

Bərəkətli tarlaları
Seyr etməkdən adam doymur,
Zəmi elə quruyur ki,
Biçiləndə ağrı duymur.

Sarı-sarı budaqların
Sünbül bələyi açılır.
Adam bol taxıl görəndə
Gülür, ürəyi açılır.

LİMON BAĞINDA

Günəş görünən kimi
Qəlpələnib ulduzlar.
Ağacların üstünə
Səpələnib ulduzlar.

Sarı-sarı limonlar
Şölə çekir, alışır.
Yarpaqlar arasında
Ulduz kimi sayışır.

BOYANA

Səpdiyim toxum
Verib boy, ana.
Düz çəpər boyda
Olub boyana.

İynə yarpaqla
Üstu doludu.
Sanki balaca
Küknar koludu.

Dərim onlardan
Mən yavaş-yavaş,
Könlümə düşüb
Boyanalı aş.

ANANIN İŞ OTAĞI

Həm məktəbdə, həm evdə
İşləyir mənim anam.
Elə bil heç yorulmur,
Heyran olmuşam ona.

Xoş zümrümə sözür
Anamın dodağından.
Heç vaxt iş əskik olmur
Onun iş otağından.

O, məktəbdən gələndə
Elə bil bahar gəlir.
Bizim mətbəximizdən
Dadlı qoxular gəlir...

ƏKDİYİM AĞAC BITDİ

Əkdiyim ağac bitdi,
Sanma ki, işlər bitdi.
Gərək onun həmişə
Qayğısını çəkim mən.
Yeri qazib, dibinə
Balaca arx çəkim mən.
Xəstələnsə sağaldım,
Olum ona həkim mən.
Tək darixar, yanında
Çoxlu ağac əkim mən.

NEHRƏ VƏ MƏN

Nehrəm, çalxalan,
Doyunca yellən.
O baş-bu başa
Getdikcə dillən.

Nə oldu sənə,
Yellən, yatma da!
Mən yüyrükдəyəm,
Sənsə çatmada.

Sən çalxandıqca
Üzə çıxar yağ.
Mən yelləndikcə
Dönüb olaram
İgid bir qoçaq.

SAZBƏND

Ağacı doğrayıb bənd-bənd,
Aylarla çalışır sazbənd.
Oyur, deşir, hamarlayır,
Şıgallayıb, tumarlayır.

İşləyir o, ağır-ağır,
Üz-gözündən sevinc yağır.
Ağaca can bağışlayır,
Üst-başını naxışlayır.
Pərdələr düzüb qoluna,
İşləri salır yoluna.
Bəzək vurur künəsinə,
Simlər düzür sinəsinə.
Sonra onu çəkir döşə,
Tazanəni salır işə.
Aman, aman, bu nə sazdı?
Sazbəndin kefi nə sazdı...
Çalır, çalır asta-asta,
Ovsunlayır bütün kəndi.
Saz dindikcə ağrıları
Canından çıxır sazbəndin.

QIZIL ƏL

Deyirlər bu ustanın
Əli qızıldır.
Əlmi olar qızıldan?—
Bu da söz oldu.
Hey baxıram diqqətlə,
Adicə əldi.
Babama sual verdim,
Gülməyi gəldi.

Dedi mənə qulaq as,
Ağıllı nəvəm.
Ələ baxma, bax onun
Tikdiyi evə.

Bu evə baxmaq üçün
Bir cüt göz gərək.
O əlin tərifinə
Layiq söz gərək.

Qurub yaradanları
Çox sevir ellər.
Qızıldan qiymətlidir
Yaradan əllər.

BU SƏNİN, O TORPAĞIN

Mən əriyəm, əriyəm,
Dəymişəm, gəl dər məni.
Şipşirin meyvəm olur
Neçə dərdin dərmanı.

Ancaq dənəmə dəymə,
Uzağı gör, uzağı.
Qoy meyvəm sənin olsun,
Çərdəyimsə torpağın.

Torpaq da əvəzində
Sənə ağaç bitirər.
Ağacsa budağında
Çoxlu ərik gətirər.

TORPAĞA ÜRƏK ACDIM

Torpağa ürək açdım,
Kefini xoş elədim.
Səpdiyimi bitirdi,
Sirrimi faş elədi..

BİR BUDAQ ƏVƏZİNƏ

Qocalsa da, zirəkdi,
Ürəyində var təpər.
Uzun saylı beliyələ
Torpaq qazar, yer təpər.
Babam tənbəl görəndə

Ürəyini didər kin.
Budaq qırmışam, məni
Salıb bağdan didərgin.
Mənə belə söyləyir
Hərdən düşəndə söhbət:
—O çiçəkli budaqda
Alma vardı bir səbət.
Babam haqlı inciyib,
Məndən — öz nəvəsindən.
Yüz ağac əkəcəyəm,
Bir budaq əvəzinə.

AĞAC

—Səni yerə
Əkdirim, ağaç.
Hünərin var,
Çıx burdan qaç.
— Vaxtında su
Versən mənə,
Əlim çatar
Pəncərənə.
Bu torpaqdan
Güç alaram,
Düz yanına
Ucalaram...

TƏLƏSMƏ, DOSTUM, TƏLƏSMƏ

Oğlan, mən bar ağaçiyam,
Çiçəyimə dəymə, dəymə.
Beş-on günə yarpağım da
Açılaceq düymə-düymə.
Arıların pətəyində
Bala dönəcək ləçəyim.
Tələsmə, dostum, tələsmə,
Bir meyvədi hər ciçəyim...

AĞACLARIN ŞƏHƏRİ

Ağac əkdirim, qoy yurdumu
Yaşıl meşələr bəzəsin.
Bircə ağac qurudumu,
Yerində bitsin təzəsi.
Eh, ağac əkmək arzusu
Baş qaldırsayı hərədə,
Meşələrin ağacları
Ayaq açar şəhərə də.
Hər ağacın qarşısında
Ehtiramla ayaq saxla.
Burda nə qədər ağac var,
Qurtararmı sanamaqla?
Qəlbimizə fərəh dolur,
Uzandıqca meşə yolu.
Şəhərin adamı çoxdu,
Meşənin ağacı, kolu.
Biz meşəyə gedən zaman
Bir günəşli səhər idi.
Oğlum dedi: — Yəqin meşə
Ağacların şəhəridi...

POLAD BULUDLAR

Polad buludlar dolub,
Zəmiyə hərdən yağır.
Bu yağış göydən yağımir,
Bu yağış yerdən yağır.

Bu yağış yağmayanda
Torpaq tamam quruyur.
Bu yağış zəmiləri
Quraqlıqdan qoruyur.

Bu yağışın buludu
Tarlanın içindədi.
Bu bulud su çiləyib.
Doyunca için, dedi.

Bu bulud poladdandı,
Bir bax, adı borudu.
Gətirdiyi çayların
Gözlərinin nurudu.

Dibinə işiq salmır
Deyirlər axı çıraq?! —
Susəpənin yanında
Yamyasıl zəmiyə bax.

Bir az uzaqda isə
Sünbüllər qupqurudu.
Yağış yağıdı, zəminin
Tutqun üzü duruldu.

METRO

Axın-axın girirlər
Yer altına adamlar.
Axın-axın çıxırlar
Yer altından adamlar.
Ay aman, bura baxın,
Gör nə qədər adam var!
Təcəccübə söyləyir
Mənə balaca İlkin:
Qarışqa yuvasıdı
Bu metro elə bil ki.

GƏZƏN TARLA

Dolanıb kövşənləri
Sürü-sürü, qatarla.
Seyr edirəm onları—
Hər biri gəzən tarla.

Bu tarlanın üstündə
Bitməz nə ot, nə pencər.
Əkməyin lazım deyil,
Sən təkcə onu becər.
Apar çölə, çəmənə,
Vaxtında ver suyunu.
O, səni geyindirər,
Paltarını soyunub.
Bu tarla torpaqsızdı,
Bu tarlanın barı yun.
Siz bu gəzən tarlanı
Təkcə qurddan qoruyun!

QƏLƏM

Kağızın üzərində
Sakitcə gəzə-gəzə,
Elə bil ki, bu qələm
Mahnı oxuyur bizə.

SÖZ AĞACI

Hikmət təşnəsi
Şeir acıyan.
Elə bil ki, mən
Söz ağaciyam.
Barlı budaqdı
Qələm əlimdə.
Söz qönçə tutub
Mənim dilimdə.
Ürəyimdəki

Diləyə bəndəm.
Əsən bir xəfif
Küləyə bəndəm.
O əssə, hava
Təzələnəcək.
Kağızın üstə
Söz ələnəcək...

ŞAİR OYUNCAĞI

Hər kəsin olur
Öz oyuncağı.
Şair uşaqdı,
Söz — oyuncağı.
Sözlə ev tikir,
Sözlə yol çəkir.
Kağızın üstdə
Söz — ağac əkir.
Sözdən düzəldib
Durna qatarı,
Uçan quşları
Geri qaytarır.
Üşüyənlərə
Söz-ocaq olur.
Susuzlayanda
Söz — bulaq olur.
Söz gözə dönüb,
Qəlbi isidir.
Şairlər sözün
Pərvanəsidir.
Yazıb-yaradır,
Yoruldum demir.
O, bir maqnitdi
Hər söz bir dəmir.
Qələmi — budaq, —
Üstə söz qonur.
Gözəl fikirlər

Geyir söz donu.
Gözünə baxsa,
İlahi gözlər,
Onun qəlbində
Sayrışar sözlər.
Dediyi kəlmə
Gözü yaşardır.
Şairi onun
Sözü yaşadır...

SÖZ OVU

Hey gedirəm, gedirəm,
Bir yorulmaz yolçuyam
Ov qaçırm, mən qovuram,
Söz ovdur, mən ovçuyam.

Makinam işlədikcə
Sanki dinclik tapıram.
Düşüb sözün dalına
Elə bil at çapıram.

Yol gedirəm, sözlərə
Hey gullə ata-ata.
Mənim yazı makinam
Bənzəyir avtomata...

KEŞİKÇİ ARILAR

Pətəyin qarşısında
Keşik çəkir arılar.
Əlibos qayıtmaga
Kimin nə hünəri var?
Vaxt itirmə, geri dön,
Get şirə daşımağa.
Pətəkdə müftəxora
Yer yoxdu yaşamağa.

SAP CIĞIRI

Xəbəri yox xəbərdən,
Nənəm corab toxuyur.
Dalıb öz dünyasına
Asta-asta oxuyur.

Sap ciğiri uzanır—
Gedirəm qarasına;
Düz nənəmin yanından
Güllərin arasına.

Sən demə bu ciğiri
Bizim pişik salıbmış.
Yumağı sıçan ilə
Tay-dəyişik salıbmış.

DÖNƏR

Əl işləsə, quru çöllər
Dilbər bir guşəyə dönər.
Kələ-kötür dağ yolları
Aynaya—şüşəyə dönər.
Arzular körpə olanda,
Ürəklər beşiyə dönər.
Dəhrələr farağat dursa,
Pöhrələr meşəyə dönər...

ARX

Arx suların ciğırıdı,
Suların dibindən keçir.
Babam kimi bağban olmaq
Mənim də könlümdən keçir.

Su o yana axa bilməz,
Bu yana çəkdim arxımı.
İnanmirsan gəl özün bax,
Belədi suyun axımı.

KİMİN Kİ, QANADI VAR, UÇMAQ ONA YARAŞIR.

QAHARMAŃ QUŞ

Gah göydəyəm, gah yerdəyəm,
Tanrı məni quş yaradıb.
Ürəyimə sevgi verib,
Əhvalımı xoş yaradıb.

Ona görə məni görən,
Torpaq da, göy də sevinir.
Ayağım yerdə dincəlir,
Qanadım göydə sevinir.

DURNA ÇIRAĞI

—Bu nədir ata?
—Durna çıraqı.
— Neyləyir axı
Durna çıraqı?
—Oğlum, durnalar
Geçələr uçur.
Çıraq yollara
Şəfəqlər saçır.
Sübhədək yanır,
Oyaq olur o.
Durnalar üçün
Mayak olur o.
Durna çıraqı
Niyyət, arzudu.
Quşların yerdə
Bəxt ulduzudu.
O, sevən qəlbin
Sədaqətidir.
İnsanın quşa
Məhəbbətidir...

Hələ uça bilmirəm,
Balacayam, balaca.
Yaxşı qaça bilmirəm,
Kiməsə yem olacam.

Tez ol, Təbiət ana,
Paltarıma çək rəngi.
Məni xilas eləsin
Gül rəngi, çiçək rəngi.

SAĞSAĞAN OXUYANDA

Sağsağan oxuyanda
Nənəm həyəcanlanır.
Təpər gəlir dizinə,
Elə bil ki, anlanır.

Xoş xəbər sorağında
Ürəyi yarpaq olur.
Çöhrəsini bürüyən
Qəm buludu dağılır.

Səsləndikcə ala quş
Arzular gəlir dilə.
Heç bülbül oxuyanda
Sevinməyib o, belə.

Sehrli yumaq kimi
Çözələnir, açılır.
Sağsağan oxuduqa
Üzünə nur saçılır.

Gözü baxır yollara,
Deyir: — Get yiğ
Gül-ciçək.
Ürəyimə damıb ki,
İndi atan gələcək...

MƏNƏ GÖY ÜZÜ VERİN

Göydə uçan ağ bulud
Zərif tülə bənzəyir.
Səmanın yaxasında
Quşlar gülə bənzəyir.

Sanki bizi çağırır,
Gəl-gəl deyir göy özü.
Əgər quşlar olmasa,
Qəribəyər göy üzü.

Başımızın üstündə
Onlar uçur, yarışır.
Kimin ki, qanadı var,
Uçmaq ona yaraşır.

Mənə göy üzü verin,
Göy — vətən əvəzidi.
Quşu quşa döndərən
Ucalmaq həvəsidi.

EŞŞƏK ARISI

Beş-on dəqiqə olar
Uçub bura gəldiyi.
Viziltisi uzaqdan
Çağırır, gəl-gəl deyir.

Uçur belədən-belə,
Yoxdur onun qorxusu.
Toxunduğu budaqda
Nəfəsinin qoxusu.

Hey çığır-bağır salır.
Elə hey vizıldayır,
Nəfəsiylə budaqda
Görünməz çığır salır.

Özünə dost axtarır;
Eşidib gələn gərək.
Sehrli məktub yazır;
Oxuya bilən gərək.

Onun saldığı çığır
Dönür gülü maqnitə.
Yaxına gələn arı
Çətin ki, burdan ötə.

Yox-yox, bu çığır deyil,
Zərif sevgi torudu.
İçində çabalayan
Bir sevimli arıdı.

«Torçu» geri qayıdır,
Öz arzusuna çatır.
Ürəyində nə qədər
Sehrli sözlər yatır.

Qanadlarına baxın,
Kim deyir qəşəng deyil?
O, eşsək arısındı,
Ancaq ki, eşsək deyil...

QARIŞQA TOYU

Siz qonaqlara
Baxın yol boyu;
Bu gün olacaq
Qarışqa toyu.
Məclis hazırlıdı,
O bəy, bu gəlin.
Yaxına gəlin!
Yaxına gəlin!
Sevinc gətirib
Sevgi onlara.
Siz də qosulun
Bu xoş anlara.
Toyu olanlar
Qanad açacaq,
İndicə onlar
Qoşa uçacaq.
Hamı özünü
Öyər toy günü.
Qanad açmağa
Dəyər toy günü...

TÜSTÜ BÖCƏYİ

Meşənin bir yanında
Elə ki, oldu tüstü,
Böcəklər uçuşurlar
Ora sarı əlüstü.

Sevincdən, həyəcandan
Qanad açır çoxusu.
Onlara gəl-gəl deyir
Sanki yanğın qoxusu.

Tüstünün arxasında
Uçurlar uzaqlara.
Gedib sürfə qoyurlar
Ütülmüş budaqlara.

Yangın olan tərəfdə
Yaxşıca isti olur.
Körpəcə böcəklərin
Bələyi tüstü olur...

SALAM APAR

Arıcan, uçub gedirsən,
Səndən bircə diləyim var.
O dağların çiçəyinə,
Bu dağlardan salam apar.

AY KƏPƏNƏK, KƏPƏNƏK

Ay kəpənək, kəpənək,
Söylə nə düşünürsən?
Qar kimi ağ gullerin
Üstündə üşümürsən?

Zəmi dəniz — lalələr
Qızıl-qızıl adalar.
Qonma onların üstə,
Qanadların od alar.

Kəpənək dəlisiyəm,
Çəkinmə, gəl yaxına.
Sənə duaçı ollam
Qonsan mənim yaxama.

MİLÇƏK SEVGİSİ

Dişi milçək paz satır,
Deyir: — Yaxamdan əl çək.
Qarşısında baş əyib,
Yalvarır erkek milçək.
Deyir: — Sevgilim, sənə
Mən çiçək gətirmişəm.
Dəstə tuta bilmədim,
Bir ləçək gətirmişəm.
Qəlbi yumşalır, gəlib
Çiçəyi alır dişi.
Sevincindən atlanır
Erkek milçəyin döşü.

QƏFƏSDƏ YAŞAYAN QUŞ

Qəfəsdə yaşayan quş,
Dərdli-dərdli ötürsən.
Şad olarsan, özünü
Çəmənzara yetirsən.

Hər gün arzulayırsan
Azad qanad açmayı.
Kökündən yadırğayıb
Qanadların uçmayı.

Azad olsan, arzunun
Çiçəyi çırtlayacaq.
Bir azca uçan kimi
Ürəyin partlayacaq.

Qəfəsin qapısını
Açmaq çətin iş deyil.
Sənin azadlığınla
Ölümün qosadır, bil...

PARABİZƏN

—Parabizən, Parabizən.
Verim sənə para, bəzən.
—Pulun mənə gərək deyil,
Qanadlarım göyçək deyil?
Üstündəki qara xallar,
Səni rahat buraxarlar?
Qıpqırmızı donuma bax.
—Yaxşı, gəl ol mənə qonaq.
Qalx şəhadət barmağıma,
Gülüş qonsun yanağıma.
Hazırsanmı? Bir, iki, üç
Qanadlanıb uzağa uç.
Gözlərim yola dikilib,
Gözləyirəm bir həftədi.
Kömək elə, ürək dostum,
Sən uçduğun tərəfdədi...

YUVA

Ora uçar, bura uçar,
Hey güc verər qanadına.
Quş nə vaxt «subay-salıxdı»,
Yuvamı düşər yadına?

Hardan gəldi gecələyər,
Bu koldan o kola keçər.
Yuva eşqinə düşdümü,
Ürəyindən bala keçər.

ÜZƏN ZANBAQLAR

Havada dövrə vurub
Endi gölə ağ quşlar.
Elə bil bircə anda
Gül açdı ayna sular.

Üzən zanbağa döndü
Bu quşların hərəsi.
Kolların arasından
Baxdım, gəldi həvəsim.

O quşları yaxından
Görmək keçdi könlümdəm.
Bu üzən zanbaqları
Dərmək keçdi kömlümdən.

Yüyürdüm, uçuşdular
Ağ quşlar məni görcək
Təyyarə meydanından
Qalxan təyyarələrtək.

ÜĞURLU OV

Alabəzək bir quşu
Addım-addım izlədim.
Onu nişan almağa
Yaxşı məqam gözlədim.

Məni heyran elədi
Durub gəndən baxlığı.
Diqqətlə nişan alıb
Birdən çəkdirəm çaxmağı.

Çıqqıltı eşidəntək
Quş uçub gözdən itdi.
Ancaq elə bilməyin
Gülləm havayı getdi.

Sevinirəm yamanca,
Qürurla dolub köksüm.
Fotoaparatomda
Qalıb o quşun əksi.

QANADLI MEYVƏLƏR

Gözəl bir bağ salmışıq,
Hər cürə meyvəsi var.
Armud, alma, albalı,
Ərikk, zoğal, heyva, nar...

Ən çox xoşuma gələn
Quşların şən səsidi.
Onlar bizim bağçanın
Qanadlı meyvəsidi.

QARIN KÖMƏYİ

Ovçu əlində tüfəng
Ağ kəkliyi izlədi.
Qəflətən qar ələnib
Yazılıq quşu gizlədi.

Dağlar, düzlər çevrilib
Ağ kəkliyə döndülər.
Ovçular kor-peşiman
Evlərinə döndülər.

ŞAHİN

Ov gördümü, gözləri
Parlayar fişəng kimi.
Qanadları gərilər,
Şığıyar şimşək kimi.

Acıdan ölsə belə
O, nəzər salmaz leşə.
Vüqarlıdır, mərdliyi
Edib özünə peşə.

Tox olanda toxunmaz
Yanında uçan quşa.
Ov üstünə cumdumu,
Caynağı çıxmaz boşə.

Qırğıını, çalağanı
Oylağındam qovlayar.
Yerdə dəyməz, quşları
Uçan zaman ovlayar.

KÜRT TOYUQ

Cücəsinə əl uzatdım,
Tükələri dikəldi birdən.
Lələkləri biz-biz oldu,
Kürt toyuq yekəldi birdən.

Qorxmadan cumdu üstümə,
Qərarı çox qəti imiş.
Sən demə onu böyüdən
Bala məhəbbəti imiş.

UÇAN YUMURTA

Cansız idi, üfürüb
Şarima nəfəs verdim.
Can bağlayıb buraxdım,
Uçmağa həvəs verdim.

Əlimdən buraxıldı,
O, çevrilib quş oldu.
Qanadlanıb göydəki
Leyləklərə qosıldı.

Deyirlər yönlü cüce
«Cik» edir yumurtada.
Quşlar çəşib qaldılar,
Uçarmış yumurta da!?

O yanına keçdilər,
Bu yanına keçdilər.
Dimdikləyib, göydəki
«Yumurta»nı deşdilər.

Qabıq kimi dörd yana
«Sınıb» səpələndi şar.
«Yumurta»nı boş görüb,
Xeyala getdi quşlar.

Kim bilir, səhvərini
Leyləklər hiss etdimi?
Mənim odlu nəfəsim
Onları isitdimi?

DÜNYA, SƏNİ XOS GÖRDÜK

Divarları ağappaq,
Xırdaca qalaçalar—
Nə onların qapısı,
Nə də pəncərəsi var.

İçindəki «dustaq»lar
Güç verdi bir balaca,
Parçalandı bir anda
Neçə-neçə qalaça.

Açıldı körpələrin
Bəyaz bəyaz bələyi.
Qucaqları oxşadı
İlıq bahar küləyi.

Keçdi bir-iki həftə,
Yuvaları boş gördük.
Qanad açdı pərvazlar,
Dünya, səni xoş gördük!

YUVADAKI «DƏYİRMAN»LAR

Yumurtadan çıxantək
Balalar dil-dil ötür:
—Biz bəbəyik süd içək,
Ana, bizə ət gətir.

Bəs acıdan öləkmi?
— Baxma tülkü-çäqqala.
Cüçüləri diri ver,
Çeyirtkəni şäqqala...

Bu acgöz ətcələrə
Uzaqdan gəldimi pay
— Dimdikləri açılır
Qapı kimi taybatay.

Yazıq ana yorulur,
Gecə-gündüz dərd çəkir.
Sanki ət maşınları
Yuvasında ət çəkir.

Ancaq o, çox xoşbəxtidir,
Neçə bala böyüdür.
Dən daşıyır, körpəcə
Dəyirmanlar üyüdür.

Ət yedikcə ətcələr
Dolurlar ətə, qana.
Beş-on günə böyüyüb
Hamısı açır qanad.

Uçurlar, kiçik yuva
Daha onlara dardı.
Kənardan durub baxan
Ana nə bəxtiyardı?!

HAVA YOLU

Yağış yağğıb, sel gelib,
Yollar-izlər palçıqdı.
Maşınlar batıb qalır,
Körpü isə ucuqdu.

Quşların nə vecinə,
Ya yağış, ya qar olsun.
Çünki hava yolunu
Apara bilmir sel-su.

O ELƏ BƏRK UÇUR Kİ...

Göydə təyyarə varmış,
Birdən boylandım səsə.
Uçub üstümdən keçib,
Bilməmişəm nədənsə.

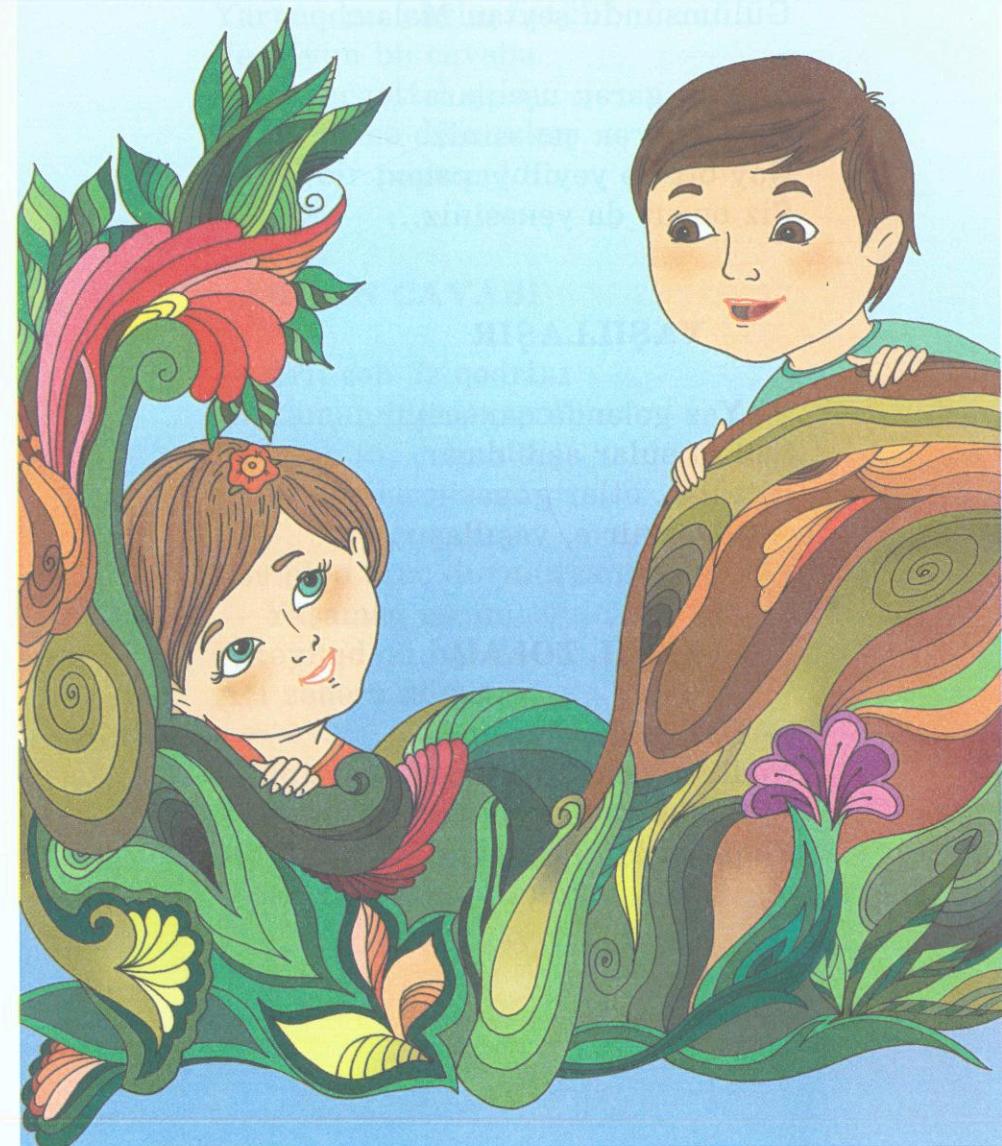
İndi xəbər tuturam,
Baxıram göy üzünə.
O, elə bərk uçur ki,
Səsi çatmir özünə.

QANADLAR

Uşaq olanda dünyanın
Şəkər kimi dadı olur.
Uşaq olanda adamın
Elə bil qanadı olur.

İllər görür öz işini,
İnsan xeyaldan ayrıılır.
Böyüdükcə bu qanadlar
Daşlara dəyib qırılır.

BİR SÖZ SƏNİN. BİR SÖZ MƏNİM

Nahar vaxtı yetişəndə
Zarafatla dedi dayım:
—Böyüün böyük payı var,
Kiçiyin də kiçik payı.

Sonra göz vurdu bibiyə
—Çocuqlara az xörək çək.
Bu sözləri eşidəndə
Gülümsündü şeytan Mələk:

—Bibi, gərək uşaqlara
Çoxlu xörək çəkəsiniz.
Qoy biz də yeyib yekələk,
Siz onsuz da yekəsiniz...

YAŞILLAŞIR

— Yaz gələndə qar əriyir,
Sellər, sular aşılı daşır.
Bitkilər, otlar göyərir...
—Göyərmir e, yaşillaşır.

YAŞIL ZOLAQ

— Boz çölün ortasında
Nədir o yaşıl zolaq?
— Susuz yaşilliq olmaz,
Yəqin ordan keçir arx.

PAPAQ

Çətin sual verməkdə
Mənə dayımın işi.
Bir gün yenə soruşdu:
— Ağa qadındır, kişi?
— Qadındır.
— Nədən bildin?
Söylədim dil-dil ötüb:
— Görmürsənmi, başına
Yarpaqdan yaylıq örtüb?
Verdiyim bu cavaba
Dayım məəttəl qaldı.
Gedib mənə dükandan
Yaxşı bir papaq aldı...

ARININ CAVABI

— Arı, sən öz qədrini
Nə zaman biləcəksən?
Bilirsən ki, çalandə
Özün də ölcəcəsən.

Bəs niyə dinc durmursan?
— Yaşamaq eşqim sönür,
Pətəyiimdəki bal da
Acı zəhərə dönür.

Elə hirslənirəm ki,
Vallah, çalmasam, olmur.
Məni incidənlərdən
Qisas almasam, olmur...

ÜSTÜMDƏN ÖTƏN BULUD

— Gök üzü sənin üçün
Olubdur vətən, bulud.
Hara belə gedirsən
Üstümdən ötən bulud?
— Soluxan çiçəkləri
Görəndə necə dözüm?
Göylərdə yaşasam da
Yerdədi könlüm, gözüm.
Gedirəm, uzaqlarda
Yolumu gözləyən var.
Çiçəklərə sovqatdı
Apardığım damlalar.

XORUZUN PAYI

— Əmi, niyə acıqlısan,
Hey başını bulayırsan?
— Zaur, almanı dişləyib
Niyə yerə tullayırsan?
Onu əkib yetişdirmək
Elə bilmə havayıldı.
— Əmi, payımı yedim,
O da xoruzun payıdı...

BALACA PƏHLƏVAN

— Pəhlavanam, ay ata,
Məni yıxan az olar.
— Gəl güləşək.
— Güləşsəm,
Axı gücüm azalar.
— İgidə yaraşıqdır

Ay oğul, ehtiyat da.
Ancaq gücü saxlamaq
Olarmı ehtiyatda?
Baxma yorulmağına,
Hamı ilə güləş sən.
Güçün o qədər artar,
Nə qədər çox güləssən.

BUYNUZ

— Ata, ay ata,
Çıxsə buynuzu,
Qoç ola bilər,
Bu kiçik quzu?
— Nə üçün olmur,
Olar, ay qoçaq.
— Buynuz nə üçün
Gərəkdir qoça?
— Əyridi, sanki
Oraqdı buynuz.
Oğlum, qoç üçün
Yaraqdı buynuz.

KƏPƏNƏKLƏR OXUYUR

— Kəpənəklər oxuyur,
Nəğmələr qanadlıdı.
Onların həzin səsi
Necə şirin, dadlıdı.

— Kəpənək oxuyarmı,
Yalan deyirsən neçin?
— Gərək çiçək olasan
Kəpənək nəğməsini
Eşidə bilmək üçün...

YADIMA SAL

— Oğlum, yadıma salarsan
Düşüb qəzet alaram.
— Ata yadıma salarsan,
Mən yadına salaram.

İKİ BEŞ

— Neçə almışan,
Söylə, Nişanə?
Qız doluxsundu:
— İki beş, ana.
— Bəs onda nədi
Gündəlikdəki
Bu yağlı «2»?!
Adam anaya
Yalan satar heç?
— Bəs mən demədim
Bir «2» bir «5»?!

NAĞARA

— Nağaraya baxın bir,
Onu dinləmək xoşdu.
— Nə var onun içində?
Heç nə, nağara boşdu.
Əcəb sual verirsən,
Bu nə sözdü, ay Elçin?
— Boş deyil, nağaranın
Səslə doludur içi.
Dinən kimi nağara,
Səs yayılır mağara.

KİRPI

— Payla uşaqlara,
Bu qədər oxu,
Ay Kirpi, ay Kirpi,
Neynirsən axı?
— Acizi basmağa
Hami zırəkdi.
Mənim paltarımda
Oxlar zirehdi.
Yumağa dönmərəm
Qorxum olmasa.
Yaşaya bilmərəm
Oxum olmasa.

SƏNƏ SOYUQ DƏYƏCƏK

— Sənə soyuq dəyəcək,
Əynində yoxdu pencək.
— Yox, soyuq köynəyimə
Dəyib, yerə düşəcək...

İKİ ƏRƏBİN SÖHBƏTİ

Yaz idi, hər tərəfi
Bürümüşdü sis, duman.
— Qardaş, dəvə görmədin?
— Yox, gəlməyib rastıma.
Sən ki, fit çala-çala
Gedirsən yavaş-yavaş,
Heç dəvəsi itənə
Oxşamırsan, a qardaş.
— Görüm andırı qalsın
Bu çəni, bu dumani.
O dağın arxasına

Hələ gəlir gümanım.
Ona görə toxtagam,
Od düşməyib canıma.
Dəvə orda olmasa,
Baxarsan fəğanıma...

DƏNİZ NİYƏ DUZLUDUR?

— Dəniz niyə duzludur,
Fikirləş yaxşı-yaxşı.
— Sularına qarışır,
Balıqların göz yaşı.

YERİN QULAĞI

— Ata, əyil qulağına
Söz söyləyim, —
deyir Qoşqar,
Ata gülür:
— Kim var axı
Evdə səndən, məndən başqa?
Nə sözün var açıq söylə!
Piçıldayıb deyir Qoşqar:
— Dünən anam deyirdi ki,
Lap yerin də qulağı var.

ÜZƏ YAZILAN YAZI

— Yenə konfet yemisən?
— Sən bunu hardan bildin?
Sığallayıb başımı
Anam qımişdı, güldü.
Səpgiləri göstərib,
Davam etdi sözünə:
Sənin konfet yeməyin
Yazılıbdır üzünə.

ƏGƏR SU ÇOX OLSAYDI

— Okeanlar, dənizlər
Daha çox sahə tutur.
Bizim Yer kürəsinin
Böyük hissəsi sudur.
— İnanmaram bu sözə
Dünyanı tutsa sellər.
Torpağın qucağında
Durmurmu çaylar, göllər?
Əgər su çox olsaydı,
Heç torpağı öyerdik?
Ona Yer kürəsi yox,
Su kürəsi deyərdik...

ŞƏHƏRDƏ NƏ GEZİRSƏN?

— Uçursan buz bağlamış
Küçənin üzərində.
Bir ağ ümid gizlənib,
O qara gözlərində.
Ay qağayı, qağayı,
Nə gəzirsən şəhərdə?
Dənizdə sənin üçün
Darıxır ləpələr də.
— Görmürsən nə soyuqdu,
Özüm də bərk acmışam.
Balıq üzüb dərinə,
Mən şəhərə uçmuşam.
Bir qarın yem gəzirəm,
Danlamayın məni siz.
Qarnım tox olmayanda
Yadıma düşmür dəniz.

ÜZÜM

Söz vermişdin ki,
Nə oldu, ə, bəs?
Sənə inanmaq
Əbəsmiş, əbəs.
— Yalançı oldum.
Üzr istəyirəm,
İncimə, Həzi.
Olsayıdı üzüm,
Yeyərdim üzüm,
Üzüm nə gəzir?

PAMBIQ, YOXSA DAŞ?

— Bir gilə daş ağırdı,
Bir gilə pambıq, Bağır?
— Pambıq.
— Elə şey olar?
— Görmürsən yağış yağır
Suyun altında pambıq
Sözsüz ağır olacaq.
Nə qədər yağsa, daşın
Vecinə deyil ancaq.

OPTİK OX

— De görüm optik oxu
Yağlayırlar nə ilə?
— Bilmirsən? —
Kərə yaqla.—
Gülümsədi Nailə.

İKİ QARDAŞIN BİR BACISI

— Mənim bir qardaşım var,
Bacımın iki.
— Heç belə də şey olar?
— Gop oldu bu ki...
— Tələsmə, dostum, düşün
Sən yaxşı-yaxşı.
Tək bircə bacısı var
İki qardaşın.

CAVAB VER

— Sənə bir sual verim
Düşün, cavab ver, Tutu.
Trolleybusun çəni
Nə qədər benzin tutur?
— Bunu bilir bəbə də,
Verdiyi suala bax.
Trolleybus benzinlə
İşləyirmi, ay qoçaq?

DOVSANDAN QORXAN DOVŞAN

— Dovşan maskası geyib
Dovşana yaxınlaşdım.
Ancaq o məni görcək
Qaçış dağları aşdı.

Düşdüm onun dalınca,
Düzü oldum ərəsən.
Dovşan, axı dovşandan
Niyə qorxur görəsən?

— Gülməli danışırsan,
Doğrudan da, ay Solmaz.
Məgər dovşan bilmir ki,
Sən boyda dovşan olmaz?!

ELƏ BİL Kİ...

— Sənsiz yuxum gəlmir, bala,
Tez ol, soyun, qıslı mənə.
— Mütəkkəni qucaqla yat,
Elə bil ki, mənəm, nənə!

NİYƏ QIŞQIRDIN

— Pəncərədən baxan kimi
Qışqırdın, bu nə işdi?
— Zivədən şalvar asıblar,
Elə bilmışəm kişidi.

TAPMIŞAM

— Ayağı dənizdədi,
Başı dağın döşündə.
— Heç belə də şey olar?
— Niyə olmur, düşün də.
Təranəyə demişəm,
Fikirləşir üç aydı.
Tapa bilmir...
— Korlama,
Mən tapmışam,
bu, çaydı..

HANSI HAVA AĞIRDI?

— De görüm soyuq hava
Ağırıldı, yoxsa isti?
— Əlbəttə, soyuq hava, —
Cavab verdim əlüstü.

Yusif qalxdı ayağa,
Bibi baxdı, qımışdı.
Onun təbəssümündən
Gözlərimiz qamaşdı.

Dedi: — Niyə aranda
Biz bişirik eləsə?
Dağdasa üşüyürük,
Gəzirik əsə-əsə?!

NİYƏ SALAM VERMİRŞƏN?

Gursel məktəbdən gəldi,
Sığalladım telini
— Niyə salam vermirşən?
— Yumamışam əlimi.

Baxdım onun üzünə,
Belə söylədim gülüb:
— Əlini yumamışan
Bəs dilinə nə gəlib?!

NƏNƏ VƏ NƏVƏ

Nənə uzandı,
Oynadı nəvə.
Onu yatmağa
Qoymadı nəvə.

— Nə üçün səs-küy
Salırsan, atam?
Niyə qoymadın
Bir azca yatam?!

— Heç cıqqırım da
Çıxmayıb, nənə.
Yəqin ki, yuxu
Görmüsən yenə...

ON BİRİNCİ ADAM

— Biz şəkil çəkdirmişik
Evimizdə keçən il.
O bayram şənlikləri
Heç yaddan çıxan deyil.

Şəklə diqqətlə baxıb
Cavab ver görüm, Vüqar,
Bizim mənzilimizdə
Neçə nəfər adam var?
— On nəfər.
— Düz demədin,
Fikirləş, söylə sözü.
Məgər evdə deyilmiş
Şəkilçəkənin özü?!

XANƏNDƏ

— Oxuyur, səsi
Baxmir sözünə.
Sifəti pörtüb,
Yanağı yanır.
— Niyə qavalı
Tutub üzünə?
— Yəqin xanəndə
Bizdən utanır.

— Qılları, ayıqları,
Cərəbənərdiməliyi.

NİYƏ ACİDİR

— Dostum, fikirləş,
Sən yaxşı-yaxşı.
Niyəacidir
Xiyarın başı?

— Bir süzgəc kimi
Hər şeyə dözür.
Tağlardan gələn
Şirəni süzür.

Öz işindədi
O, gündüz-gecə.
Qoymur xiyara
Acılıq keçə.

DÜZGÜN CAVAB

— Maşın getdikcə yükü
Azalır, ya çoxalır?
— Azalır.
Çünki benzin
Yavaş-yavaş yox olur.

BÖYÜRMƏK, YA BÖYÜMƏK?

Kitab oxuyan zaman
Bizim balaca Süsən,
Bərkədən öskürdü.
Dedim:

— Yenə nə böyürüsən?
Başa düşmədi sözü
Dönüb baxdı əlüstü.
Təəccübə söylədi:
— Məgər böyümək pisdi?

SAMİRLƏ SÖHBƏT

- Bülbül nədi?
- Cəh-cəhdi.
- Bəs at nədi?
- Dəh-dəhdi.
- Ulaq nədi?
- Çu-çudu.
- Bulaq nədi?
- Su-sudu.
- Öküz nədi?
- Ho-hodu.
- Keçi nədi?
- He-hedi.
- Maşın nədi?
- Bip-bipdi.
- Cücə nədi?
- Cip-cipdi.
- Köpək nədi?
- Ham-hamdi.
- Samir kimdi?
- Samsamdı...

SÖZLƏ

- Hey məni qıdıqlayır,
Ay ata, bacıya bax.
- Bacı harda, sən harda,
Bu nə sözdü, ay uşaq?!
- Bəsdi daha güldüyü...
Gedirsən ki, özündən.
- Bacı məni əllə yox,
Qıdıqlayır sözünən.

MƏN DÜŞƏNDƏ

- Həyətə düşmək olar?
- Yox.
- Nə üçün?
- Oğlum, bax,
Həyətdə adam yoxdu.
- Mən düşəndə olacaq.

QOVLUQ

- Qovluq nədi, ay Sevil?
- Kağız-kuğuzun evi.

ÇAYDAN

- Qoymuşam ocağın üstə,
Çaydana bax, dizildiyir.
- Alov yazılı göynədir,
Dizildamır, sizildayır.

AYAQ DİŞLƏYƏN ÇƏKMƏ

- Gördüm dostum axsayır,
Dedim: — Yanını çəkmə.
- Dedi: — Ayaqlarımı
Yeyir axı bu çəkmə?

- Gülə-gülə soruştum:
— Çəkmənin dişimi var?
- Bəs nədir ayağıma
Sancılır xırda mixlar?

- Düz sözə, nə deyəsən?
— Dinmədim, çəşib qaldım.
- Elə o gün oğluma
Təzə bir çəkmə aldım.

MEŞƏNİN QORXUSU

— Qucağında şir, pələng,
Ayı gəzir həmişə.
Bu vəhşi heyvanlardan
Qorxmursanmı, ay meşə?

— Qoynuna siğinandan
Meşənin nə qorxusu?
Sən də qonaq gəl mənə,
Dinlə, quşlar oxusun.

Sinəmdəki güllərin
Əyil, öp yanağından.

— Yəni heç qorxun yoxdu?
— Var.
— Nədəndi?
— Yangından.

Əlini cibindən çək,
Yoxsa səndən küsərəm.
Kibrit çöpü görəndə
Əsim-əsim əsirəm.

ŞEH

Oğlum çöldə gəzəndə
Şehli otlara baxıb,
Belə dedi: —Ay ata,
Deyəsən yağış yağıb.

— Yağış nə gəzir, oğlum,
Heç gör göydə bulud var?
Hə, bildim, tərləyiblər
Yəqin çiçəklər, otlar.

— Bu nə tərdi, nə yağış
Parıldayır gör necə?!
Şehdi, çiçəyin, otun
Üstünə qonub gecə.

FOTOŞAM

— Həvəs gəlib,
Yağış hey tökür.
Çimir dağ-dərə, —
Göy şəkil çəkir.

— Boş-boş sözləri
Başından çıxar.
İndi gecədir,
Şəkilmi çıxar?

— Bax, alqışlayır
Çiçəklər göyü.
Fotoşamıdır
Şimsəklər göyün.

SU BUZTƏK OLDUĞUNDAN

Günəşə bax, günəşə,
Dönməyir öz yolundan.
Yayda dənizdən çıxır,
Qışda dağın dalından.

Nə üçün belə olur,
Kim cavab verər bizə?
— Su buztək olduğundan
Günəş girmir dənizə...

HİM-CİM

Darıxırkı təklikdən
Kim ayrıca gəzirdi.
Him ayrıca gəzirdi,
Cim ayrıca gəzirdi.
Axır ki, ana doydu,
Him sevda himi qoydu,—
Cimə göz-qas elədi,
Eşqini faş elədi.
Cim də bənd imiş himə,
Gedib qoşuldı himə.
Onlar tarın üstündə
Döndülər qoşa simə.
Sirdaş oldu cim himə,
Sirdaş oldu him cimə.
Heç kəs bilməsin deyə,
Başladılar him-cimə...

ÜŞÜYƏN AĞAC

Küləyə bax, küləyə,
Aləmi qarışdırıb.
Bir əskini ağacın
Belinə dolaşdırıb.
Mənə belə söyləyir
Oğlum ayaq saxlayıb:
—Ağaca bax, üzüür,
Boynuna şarf bağlayıb...

GİCİTKƏN VƏ KƏPƏNƏK

—Axı kimə neyləmişəm?—
Mənə yaxın duran yoxdu.
Ay Kəpənək, nəyə görə
Gicitkənlə aran yoxdu?

ÇOX RAZISAN ÖZÜNDƏN, DÜŞƏRSƏN HA GÖZÜMDƏN!

Qoy qalmasın ürəyimdə
Bircə kilo arzu, muraz.
Gəl qon mənim yarpağıma,
Çiçəyimlə oyna bir az.

—Dostum sən deyəsən məni
Barmağına dolamışan.
Nə vaxt yanına gəlmisəm,
Qanadımı dalamışan.

Tək qalmışan, darıxırsan,
Tikanların sanki oxdu.
Ona görə böcəklərin
Səni görən gözü yoxdu...

YUVA ÜSTÜNDƏ DAVA

Hava isinən kimi
Sığırçın döndü geri.
Asanlıqla tapdı o,
Yuva qurduğu yeri.

Gözünə inanmadı,
Qəzəblənməsin necə?
Doğmaca yuvasına
Yiyə çıxıbdı sərçə.

Dimdiyin şaqqıldadı,
Çil-çil donu qabardı.
Hədələdi sərçəni,
Haray-həşir qopardı.

Davakar sığırçını
Tanımamışan hələ?
İndi sənin tükünü
Didib verərəm yelə.

Evimdən çıxan kimi
Asanca yol seçmişən.
Məgər mən olmuşəm ki,
Yuvama sən köcmüsən?

Dimdikləşmə başlandı,
Tüklər uçdu havada.
Sığırçın düşmənini
Çölə atdı yuvadan.

Dəyişməli oldu o,
Yuvasını kökündən.
Yumşaq döşək düzəltdi
Boz sərçənin tükündən.

QƏLƏM VƏ POZAN

Qələmin pozan ilə
Arası bərk dəymışdı.
Kimi gördü, deyirdi:
Bu pozan lap qəmişdi.

Düşməndir, ayağının
Altını hey qazır o.
Paxılığından yanır,
Yazdığını pozur o.

Vecinə də almırkı
Pozan bunları qəti.
Ancaq bir gün qələmə
Söylədi həqiqəti:

—Deyirsən ki, pozanın
Məni götürmür gözü.
Söylə, nə vaxt pozmuşam
Doğru yazdığın sözü?

YOLUNMUS AT QUYRUĞU

Tövlədə atı gördü,
Qorxu düşdü canına.
Sərçə tələsik uçdu
Dostlarının yanına.

Cikkildədi, çığırdı,
Haray-həşir qopardı.
Qarnıbos sərçələrin
Zəhləsini apardı.

Nə yaxşı ki, vaxtında
Düşmüsəm duyuq,—dedi.
Həyəcanla, qorxuya
«At» dedi, «quyruq»,—dedi.

Ələ saldılar onu:
—Sən bunun sözünə bax.
Bəlkə birinci dəfə
At görürsən, ay axmaq?

Sərçə atıldı-düşdü,
Didib tökdü özünü.
Qəribliyə salmayın,—
Dedi, mənim sözümü.

Başımızın üstünü
Böyük təhlükə alıb.
Ümidimiz tək, bircə
Sərvaxt olmağa qalıb.

Soruşdular:
—Nə olub?
Açıq de, başa düşək.
Nə qəribə sərçəsən,
Görməmisən at, eşşək?

Sərçə coşdu, nə coşdu:
— Evimizi yuxıblar.
Tövlədə kəhər atın
Quyruğunu qırxbılar.

—Elə bu?
Bundan ötrü
Car çəkmisən aləmə?
Başı batmış,
Üfürüb,
Milçayı fil eləmə.

Gülüşdülər sərçəyə,
Onu qoydular lağa.
— Atın quyruğu ilə
Nə işin var, ay qaşa?

—Quyruq yolan dəcəllər
Bilin, bizi izləyir.
Hər tük bir ələc olub
Yolumuzu gözləyir.

Sərçələr o yazığın
Sözlərini kəsdilər.
Pırıldışib uçdular,
Xırmana tələsdilər.

Uçub yerə qondular,
Samanlığa düşdülər.
Uşaqların qurdugu
Tələyə ilişdilər.

Sərçə onlara baxıb
Ah çəkdi, gəldi dilə.
Sözə baxmayanların
Axırı olar belə.—

Deyib uçdu, damdakı
Yuvasına girdi o.
Yuxusunda yolunmuş
At quyruğu gördü o.

SAPAND

Dost, özünü yiğisdir,
Görürsen bu sapandı?
Düz hədəfi tapandı,
Elə bilmə sapandı.
Vızıldayıb hər dəfə.
Daş dəyəcək hədəfə.

SÖZ GÖTÜRMƏYƏN UŞAQ

Konfet verəndə alar,
Soyub ağzına qoyar.
Dondurmadan, meyvədən
Dostum çətin ki, doyar.
Kobud, ağır söz desən,
Özünü itirmir o.
Nə verirsən götürür,
Təkcə söz götürmur o.

ARPA VƏ BUGDA

Arpa dedi bugdaya:
—Nə özünü öyürsən.
Mən səndən qüdrətliyəm,
Gərəkliyəm deyirsən,
Arpa çayı olmasa,
Əkinçinin zəhməti,
Əməyi zay olardı.
Yaxşı olsan, sənin də
Adına çay olardı...

SOYUQDAN «UTANAN» TÜLKÜ

Çırçışdırıb aparıb,
Hinduşkadan, toyuqdan,
Tülkü-tülkü boylanır
Yuvasından - oyuqdan.
Deyirik:
—Bir çıx çölə!
Çağırsaq da bayaqdan,
Çıxmır,
Belə söyləyir:
—Utanıram soyuqdan.

TÜLKÜNÜN YALVARISI

Oğrun-oğrun, sinə-sinə,
Girmək istəyəndə hinə,
Tülkü lələ,
Keçdi ələ,
Gözlərindən
Yaş axıtdı
gilə-gilə:
—Bəsdir yedim kötək, lələ,
Burax məni, Köpək lələ.
Aclıq məni hinə salıb,
Ta baxmaram hinə sarı.
Cücələrə göz dikmərəm,
Bir də bura üzükərəm...

ÇƏMƏN OLMAQ İSTƏYİRSƏN

Səhra öyürdü özünü:
—Dönüb çəmən olacağam.
İndən belə səhər-səhər
Şehdə çəmən olacağam.

—Gərək gül-çiçəyin olsun,
Çəmən deyilməz hər düzə.
Çəmən olmaq istəyirsən,
Qoynunu otlarla bəzə.

KOLUN HƏDƏSİ

Çəpərin ortasında
Böyürtkənlər qapqara.
Onları dərib yedim,
Çəkiləndə kənara.

Kol yaxamdan yapışdı,
Başlandı hərbə, hədə:
—Mənim meyvəmi yeyib
Hara qaçırsan, ədə?

SAĞSAĞAN VƏ SOĞAN

Girib bostanımıza
Qoymayıb bir sağ soğan.
Ağzı dönüb zəhərə,
Ufuldayır sağsağan.
Haray salır, qısqırır,
Sarsağa bax, sarsağa.
Deyir: —Mən gəlməmişdim
Bura oğurluq üçün.
—Bəs soğan yeməmisən
Niyə göynəyir için?

DOVŞANIN GİLEYİ

Qar bizə kömək üçün
Yağdı ki, örtsün izi.
Ancaq heç bilmədi ki,
Bələya salıb bizi.

Taqətimiz kəsilib,
Acından öldük daha.
Gərək çıxaq həyətə,
Yuva anbar deyil ha?

Dostum arxayın gəzir,
Xəbəri yox özündən.
Belə iz yayınarmı
Heç ovunun gözündən?

Ürəyimizdə qorxu,
Başımızda əndişə,
Heç bilmirik neyləyək,
Qış bizi salıb işə.

XOŞA GƏLƏN SÖYÜŞ

—Küçüyü söydüm,
Xoşuna gəldi.
Quyruq buladı,
Üzümə güldü.

Kimə söysəydim
Alardım kötük.
Ancaq sevindi
Balaca köpək.

—Nə dedin ona?
—İtil, burdan it.
Nə istəyirsən,
Ay it oğlu it?

ÇAYDA SÖHBƏT

—A çay, niyə yatmırsan?

—Vaxt olur ki, yataq da...

—Sənin ki, yatağın var...

Çay yatmır ha yataqda,

Dincəlmir ha bu fağır,

Həmişə axır, axır...

OVÇU VƏ TÜLKÜ

—Sən qorxmadan kol-kosa,

Tikanlığa girirsən.

Sığallı paltarınla

Mənə yandıq verirsən.

Ömrün boyu sümsünür,

Gəzirsən, dolaşırsan.

Yuvana girən zaman

Torpağa bulaşırsan.

Enmədiyin bir dərə,

Çıxmadiğin dağ olmur.

Yenə sehrlı kürkün

Dağılmır ki, dağılmır.

Yaman səliqəlisən,

Arxana çox yortmuşam.

Tülkü, sənin üstündə

Mən neçə kürk yırtmışam.

Qulaq assan sözümə,

Yaxın dostun olaram.

Sənə yar-yaraşıqlı

İsti palto alaram.

Nə istəsən verərəm,

Ay şələquruq tülkü.

Çıxart mənə bağışla

Əynindəki o kürkü.

—Elə zarafat olmaz,

Dost, özünü yiğisdir.

Göydən yerə səpilən

Gah qardır, gah yağışdır.

Kürküm olmasa qışda

Üşüyərəm, donaram.

Yayın qızmar çağında

Alışaram, yanaram.

Məni hiyləgər edən

Yaşamaq həvəsidir.

Ömrümün sonunacaq

Bu kürk mənim bəsimdir.

YARASA ƏMRİ

Danışanda bir düşün,

Sözlərini dağ elə.

Üstümə qışqırırsan:

—Günəşi dustaq elə!

Ay yarasa, nə üçün

Özümü gücə salım?

Qaranlıq zindanlara

Günəşi necə salım?

AY VƏ KÜLƏK

Külək Ayı şar bildi,

Külək möhkəmcə əsdi

Onu göydən götürüb

Aparmağa tələsdi.

Ay güldü, külək gördü
Hay-harayı əbəsdi...
Gətirib buludlarla
Onun öünü kəsdi.
Ay yenə də işardı,
Külək incidi, küsdü.
Dedi ki, yorulmuşam,
Oynamırıam, ta bəsdi...

DƏRƏNİN DAĞ ÇAYINA GİLEYİ

Sənin adın dağ çayıdı,
Mənə ögey tək baxırsan.
Əgər dağ yaxşdı, onda
Niyə dərəyə axırsan?

BIĞLARI SÜNBÜL PIŞİK

Siçan balası dedi:
—Ana, çölə bax sən bir!
Yuvamızın ağızında
Bitibdir bir cüt sünbül.
Ana siçan hirsəndi:
—Çıxsan çölə deşikdən,
Yaxa qurtarammazsan
Bığı sünbül pişikdən.

ARANIN SUALINA DAĞIN CAVABI

— Aran qara həsrətdi,
Səninsə zirvən dümağ.
Axı bu qədər qarı
Neyləyirsən, ulu dağ?

— Bahar gələndə onu
Mən selə döndərəcəm.
Qoşub dağ çaylarına
Payını göndərəcəm.

DOVŞAN VƏ TISBAĞA

Dovşan güldü tısbağıya:
— Gəl qaçaq, mənə çat görüm.
Tısbaga dedi Dovşana:
— Özünü suya at görüm.
Mənə lağ edir hər uşaq,
Oğulsan, suda yarışaq.

AĞAC VƏ QARPIZ TAĞI

Ağac söylədi tağa:
Yaman zəifsən, qaşa,
Tağ dedi: — məndən el çək.
Nə olsun ki, zəifəm.

Üstümə az ayaq aç.
Tək bircə qarpızımı
Saxlaya bilərsənmi
Budağınla, ay ağac!

MÜBAHİSƏ

—Bəlkə də kəhər
Olmazdı kəhər,
Mən olmasaydım —
Öyündü Yəhər.
Yaman hirsəndi
Tapqır Yəhərə:

—Bəs mən olmasam,
Atın belindən
Düşməzsən yerə?
Dindi Üzəngi:
—Sən səsini kəs.
De, mən olmasam
Minici ata
Necə minər bəs?
Cilov qarışdı
Söhbətə bu dəm:
—Elə başam ki,
Başda gəzirəm.
Ata çırpılıb
Öyündü Şallaq:
At qanad açdı,
Qüdrətimə bax.
—Kəhər qızışıb,
Saxlamasam mən,
Bəs kim saxlayar,
Öyündü Yüyən?
Dilləndi Kəhər:
—Mən dinmədikcə
Yolu azdırınız.
Əgər dünyada
Mən olmasaydım.
Siz olmazsınız.

BİLETSİZ SƏRNİŞİN

Tramvaya mindinmi
Bilet alasan gərək.
Konduktoru görəndə
Dilə gəldi Kəpənək:
— Tramvayda getsəm də
Qonmamışam heç hara.
Bileti neyləyirəm,
Uçuram ora-bura.

LEYLƏK VƏ BÜLBÜL

Leylək çox qəzəbliydi,
Hikkəsini udurdu.
Onun sarı bülbülə
Bərk qəzəbi tuturdu.

Bir gün dedi: —A Bülbül,
Bir keç dayan qarşında.
De kim mənə tay olar
Gözəllik yarışında?

Qanadımın ucunda
Kömür qaralığı var.
Yupumşaq tüklərimdə
Bəyaz qar ağlığı var.

Səmalara uçanda
Ağ buluda bənzərəm.
Göylərin yaxasını
Zanbaq kimi bəzərəm.

Sənsə adicə quşsan,
Ancaq gözəl səsin var.
Nə üçün ürəkləri
Oxşayan nəfəsin var?

Nəğmə paylanan zaman
Ünvanımız tərs düşüb.
Mən gözəllikdə quşa
Eybəcər bir səs düşüb.

Bülbül güldü: —A Leylək,
Sözlərimə qulaq as;
Xəyalında qurbağa
Mahni oxumaq olmaz.

Mən ötmək istəyəndə
Gülümü düşünürəm.
Obamı düşünürəm,
Elimi düşünürəm.

Həp əzaba hazırlam,
Sevdiyim güldən ötrü.
Ona görə səsimdən
Gəlir gül-çiçək ətri...

QODUQ VƏ CEYRAN

Qoduq dedi Ceyrana,
Bu naz-qəmzəni burax.
Dərdindən divanəyəm,
Gəl evlənək, ev quraq.

Ceyran gülüb, Qoduğa
Verdi belə bir cavab:
—Məndən sənə yar olmaz,
Get anqır, tayını tap.

TUTUQUŞU

Ay dəcəl Tutuquşu,
Söylə, hardan gəlirsən?
Dediym kəlmələri
Təkrarlaya bilirsən.

Səni yamsıladığın
Quşların ahi tutdu.
Hamını təkrarlayıb
Öz səsini unutdu.

Mənə yaltaqlanırsan
Əlimdə oxu görüb.
Hünərin varsa əgər
Bülbültək oxu görüm?!

Başqaları danışanda,
Oxuyanda getdi huşu.
Mənasını anlamadan
Təkrar etdi tutuquşu.

Özünə umac ovymamış,
Yada əriştə doğradı.
Düşdü qızıl qəfəslərə,
Uçmağı da yadırğadı.

Boğa bilmədi özgəyə
Xoş görünmək həvəsini.
Onu, bunu yamsılayıb,
Unutdu öz nəğməsini.

QUZU, HEY

Yazda dilləndi
Quzey:
—Quzu hey,
Quzu hey!..
Əridi dağın buzu, hey!
Açılıb dan üzü, hey!
Dolan dağı, düzü, hey!
Yaşıl don geyib
Quzey,
Quzu, hey!
Quzu, hey!

KAŞI VƏ NAŞI USTA

—Dost, bu nədi?
—Kaşdı.
—Sizin usta naşıdı?—
Çaş-baş düzür kaşını,
İtiribdir başını.
Sanki onu it tutub,
Boynuna xam ip tutum.
—Öyrədəydin kaş onu,
Düz düzəydi kaşını.
Yerə soxmayaydı o,
Ustasının başını...

Dilindən düşməsə də
Səliqə-səhman sözü,
O, heç bilmir ki, nədir
Səliqə-səhman özü.

Yuxudan duran kimi
Gərək xeyli deyinsin.
Paltarını tapmir ki,
O, əyninə geyinsin.

Deyinməyə haqqı yox,
Bütün günah ondadı.
Pencəyi bir tərəfdə,
Şalvarı bir yandadı.

Köynəyi hara qoyub?—
Məgər onun huşu var?!
Deyən gərək: mətbəxdə
Corabın nə işi var?

Geyinincə dostumuz
Qurtarır birinci dərs.
Ay uşaqlar, məktəbə
O, nə üzlə getsin bəs?!

ELƏ BAXMA

Mənə baxma heç elə,
Söyərlərmi heç elə?
Xalqa arxa çevirən,
Öz ömrünü heç elər...

ÇOX GÜVƏNMƏ

Qarınla, bal görəndə
İşiq gəlir gözünə.
Bala batıb olərsən,
Çox güvənmə özünə.

İŞIQFORUN ÜÇ İŞİĞİ

Yuxarıda dayanan
Ağsaqqaldı:
— Dur! — dedi.
Aşağıda dayanan
Bir yerindən dur! — dedi.
Özünü alovłara,
Atəşlərə vur! — dedi.
Ortada qalan işıq
Şübhələr içindədi.
Nə dayanın söylədi,
Nə də ki, keçin dedi.

NƏ ÜZLƏ

Söküb-töküsdürməyə
Dostumun üzü ağdı.
Ancaq tapa bilməzsən
Onu yır-yığış vaxtı.

YALANÇI ELƏ BİLİR

Min söz uydurub deyir
Naşı adamı görək.
Yalana bəzək vurub,
Onu eləyir gerçək.
Yüz doğru söz deyəsən,
İnanmaz hələm-hələm.
Yalançı elə bilir,
Yalançıdı el-aləm.

BAŞ

Unutma ki, hər şeyi
Dəyişməzlər başabaş.
Hündürdə olduğundan
Demirlər ki, başa baş.
Bir iş görsən fikirləş,
Hər vaxt özünü tox tut.
Ağılsız adamlara
Deyirlər: başı yoxdu...

ÖYÜD

Dürtülmə ora-bura,
Hər yerə burun soxma.
Özündən balacaya,
Üstdən aşağı baxma
İş açma başına sən,
Məgər öz başınasan?

QOVURĞA BİTƏRMİ

Cibimə buğda töksün,
Xahis etdim bibimdən.
Çıxarıb səpdim şuma
Qovurğanı cibimdən

Mənə güldü uşaqlar,
Səhvimi anladım gec.
Dedilər ki, ay səfəh,
Qovurğa bitərmə heç?

AĞACIN QARĞIŞI

Ağrıdan üzülmüşəm;
Səni olasan çolaq.
Məni niyə kəsirdin
Vura bilmirdin alaq?

İKİ DAS

—Sacatım xarab olub,
Bir az işləyib, yatır.
Bunu düzəlt ay usta.
—İki daşı çatışdır,
Ay oğul, bu sacatın, —
Biri altda, biri üstdə...

QƏNSƏRƏ ÇIX

Daldadan çıx qənsərə,
Çəkim səni məhsərə.

KİM BİLİR DƏRSİMİZİ

—Kim bilir dərsimizi?—
Əllər havaya qalxdı.
Ancaq dərs bilməyənin
Əli havayı qalxdı.

Düşündü: tutar qatıq,
Tutmaz da olar ayran.
Biləni bilməyəndən
Kimdi seçib, ayran?

Dostum nahaqca yerə
Gözə soxdu özünü.
Əl qaldırıb, alovə
Közə soxdu özünü.
Adı çəkilən zaman
Üstünə duman çökdü.
Lövhənin qarşısında
Puçur-puçur tər tökdü.

ATA ŞEİR YAZANDA

Mən şeir yazan zaman
Qızım baxırdı gendən.
Gəlib öpdü üzümdən,
Kağız istədi məndən.
Qələmi də istədi
Öpüşün əvəzində.
Vermədim, bir inciklik
Duydum onun üzündə.
İstəmədim yarımcıq
Qoyum yazdığını şeri.
Çıxarıb dəsmalını
Sildi öpdüyü yeri...

YUMURTA

Yumurtaya «batonda»
Deyir balaca Gündüz.
Gülzar gülür: —Ay qaqaş,
Danışa bilmirsən düz.
Öyrənərsən, sözümüz
Təkrar eləsən əgər
Adam «batonda» deməz,
Adam «yutumda» deyər...

HEYKƏL

Stolun üstə çıxbı,
Əl uzadır qabağa.
Mən heykələm, heykələm,
Deyir balaca Ağa.

BUDAQDA DİŞLƏNƏN ƏZGİL

Kiçik əzgil ağacı
Təzəcə gətirib bar.
Körpəcə budağında
Bircə dənə meyvə var.

Əmim hədələyib ki,
Bax, bunu dərmək olmaz.
Qoyun dəysin, yetişsin,
Səbriniz olsun bir az.

Yadınızdan çıxmasın,
Axı, əzgil bircədi?!
Əl vurmayıñ, yetişsin,
Görək dadı necədi?

Əmim bağa çağırıldı
Bir gün məni Yazgülü.
Kimsə elə budaqda
Dişləmişdi əzgili.

Başlandı sorğu-sual:
—Kim dişləyib, söyləsin!
Hamı boynundan atdı,
İndi əmi neyləsin?!

O, bir armud gətirdi,
Dedi: —Dişləyin bir-bir.
Diş iziyilə oğrunu
Tapmaq çətin deyildir.

Hərə bir dişdəm vurdu,
Günel hönkürdü birdən.
Dedi: —Əmi, bağışla,
Belə etmərəm bir də!

SƏHV

Bir görün neyləyibdir,
Neyləyibdir bu qoçaq?
Düz şeridin altında
Ocaq çatıbdır, ocaq.

Yuyulmuş paltarları
Tamam veribdir hisə.
Ona bərk hirslənəcək
Əgər anası bilsə.

QUYRUĞU YOLUQ SƏRÇƏ

Gəzişir çəmənlilikdə
Quyruğu yoluq sərçə.
Ürəyindən qorxunu
Atıb biryolluq sərçə.

—Çimməyəmi gəlib o? —
Çimmək nədi, yox əshi.
Artıq-urtuq yemərdi
Onun işi, vərdişi.

Ağızdan çörək qapsın
Az qalır ki, dürtülüb.
Quyruğunu itirib,
Əvəzində sırtılıb.

Fırlanıb yanımızda
Zəngin süfrə seçər o.
Quyruq nədi, yem üçün
Qanadından keçər o.

HƏYA OLMASA

Çəkinmirəm mən
Baxın, heç kəsdən.
Nə vaxt istəsəm,
Qaçıram dərsdən.

Günlərim belə
Baş alıb gedir.
Bilmirəm qorxu,
Həyəcan nədir.

Yadında saxla,
Bunu, a Solmaz.
Həya olmasa
Həyəcan olmaz.

TOPUN ƏVƏZİNƏ

Topum dəyib başına
Yaman hirslənib nənəm.
Onu ağrısından topdu.
Üzr istəyənsə mənəm.

İKİ İT

Zəncirli it açıqlıdır,
İsteyir qapa, tuta.
Boynundakı zəncir qoymur
İtliyini unuda.

Bir kimsəylə işi yoxdu,
Bəxti yaman gətirib.
Boynu zəncir görməyən it
İtliyini itirib...

ÜŞÜYƏN KİTABLAR

Üstünü toz bürümüş
Gör nə qədər kitab var.
Görən soyuq rəflərdə
Üşümür bu kitablar?

Sanki onlar utanır
Yazanın əvəzinə.
Çünki həsrət qalıqlar
Oxucu nəfəsinə...

Tiyəni ballı görək
Sevindim, əlim əsdi.
Mən bıçağı yaladım,
Bıçaq dilimi kəsdi.

YADINDA QALMIR

Bəhanəsinə baxın,
Düzmü iş görüb Qəni?—
Deyir: — Kitab ağırdır,
Dərsə aparmaq olmur.
Dartıb cirdiği üçün
Kitabın vərəqini,
Şeir acığa düşüb,
Onun yadında qalmır.

DALI-DALI GEDƏN OĞLAN

Habil öyündü: — Yolu
Gedərəm dalı-dalı.
Kürəyimdə gözüm var,
Ta mənə nə sözün var?!

Birdən dostum ilişdi,
Arxın içinə düsdü.
Batdı palçığa, lilə,
Hamı güldü Habilə.

ŞAPALAQ ÖPÜŞÜ

Aqşin, dəcəllik etmə,
Farağat dur yerində.
Yoxsa ananın əli
Öpər yumşaq yerində...

NƏ YAXŞI

Başına nələr gəlib
Sümsüklüğün ucundan?
Küçük, qorxma, biz səni
Öldürmərik acından.

Yapışqanı yal bilib
Yalamışan, mənə nə?
Nə yaxşı yapışmayıb
Alt çənən üst çənənə...

NƏ AÇMISAN YAXANI

Nə açmışan yaxanı,
Oturmusan yayxanıb?
Vecinə də almırsan
Yoldan ötüb baxanı.

Oxuyuram üzündən;
Çox razısan özündən.
Dur özünü yığışdır,
Düşərsən ha, gözümdən.

ÖCƏŞMƏ

— Bilirsən nə güclüdü,
Hamını yıxar atam.
— Yekə-yekə danışma,
Lovğalıq etməz adam.

İnsanı xoşbəxt edən
Əməyidi, işidi.
Gülarənin atası
Çəlimsiz bir kişidi.

Ancaq el sevir onu,
Xasiyyətcə həlimdi.
Çoxlu ixtirası var,
Qüdrətli bir alimdi.

Onun adı nəğmətək
Düşübdür dildən-dilə.
İnsan qolu ilə yox,
Güclüdur ağlı ilə.

ƏKİL-BƏKİL

Əkil-bəkil qaz idi,
Həyətdə qalmaz idi.
Gedib göldə üzərdi,
Uzaqlarda gəzərdi.
Sahilin çiçəkləri,
Bəs hanı dibçəkləri?
Kəpənəyə baxın bir,
Dərdi-qəmi az idi.
Qarışardı güllərə
Qaz onu tapmaz idi.
Tez göldən adlayardı,
O tayda otlayardı.
Yatanda ayağının
Birini qatlayardı.

Tük dağıldı çəmənə,
Bir çiçəkli yaz idi.
Yolan tülkü lələydi,
Yolunan o qaz idi...

ŞAR KİMİ

Pətəyə əl uzadıb
İşə salma özünü,
Şişirdərlər şar kimi
Arılar üz-gözünü.

ANASINI KİM ÇOX SEVİR

Məhəbbətdə görürler
Həyatın mənasını.
Kim hamıdan çox sevir
Görəsən anasını?

Sualı verən kimi
Hamı döşünə döyüdü.
«Mən», «mən» səsi ucaldı,
Hamı özünü öydü.

Sual verən söylədi:
Boş-boş danışmaz adam.
Kim anasını sevir
Qoy çımsın buzlu suda.
Tez yeridi irəli,
Elçin döyüdü döşünə.
Soyunub suya girdi,
Diş dəydi dişinə.

Xəstələndi bu qoçaq,
Ananın gözü doldu.
Elçinin işlərindən
O da xəbərdar oldu.

Dedi ki, bu soyuqda
Oğlum çimmisən əbəs.
Öz qədrini bilməyən
Ananı sevə bilməz.

GÜCÜMƏ SOYUQ DƏYƏR

—Mən hamidan güclüyəm,
Öyünür kiçik Vüsəl.

—Soyuq olar, qolunu
Yorğanın altına sal.

—Anacan, qollarımı
Çöldə saxlasam əgər,
Onların içindəki
Güçə soyuqmu dəyər?

QURULDAĞDAN QURULTAYA

Haray saldı
Bir qurbağa:
—Gelin, gəlin
Quruldağa.

Üstümüzü
Alib quraq
Fikirləşək,
Plan quraq.

Qızışıb
İnsanlar axı?—
Qurutmaqçın
Bataqlığı.

Yığılıblar
Qurultaya...
Quruldaya
Quruldaya.

Qurbağalar
Gəlib çıxdı.
Qur-qur səsi
Ərşə çıxdı.

Dünyagörmiş
Bir qurbağa
Özünü verdi
Qabağa.

Dedi: — Nədir
Bu hay-həşir?
Qurultunuz
Qulaq désir.

İnsanlara
Mən bələdəm,
Üzünüzü
Almasın qəm.

Onlarda ki,
Laqeydlik var,
Qurumaz bu
Bataqlıqlar.

Ayılmır
Kimsənin başı.
Arxayınca quruldaşın.

Sevindilər qurbağalar
Quruldaya-quruldaya,
Minnətdarlıq göndərdilər
Quruldağıdan qurultaya...

KEÇİ MƏŞQ EDİR

Ağlı yoxdu çağacan,
Mələyir bu çağacan.
Qocalıb, vaxtı keçib,
Ruhdan düşməyib keçi.
Elə bil ki, məşq edir,
Axşamacan mələyir.
Ancaq «mən» deyə bilmir,
Elə «mə», «mə» eləyir.

TUTARLAR

Vüqarın var
Tapançası,
Tüfəngi.
Lovğalanır:
Öldürərəm
Pələngi.
Deyirəm ki,
Bu gün evdə
Təkcə qal,
Razi olmur,
Vüqar salır
Qalmaqal.
Ağlamısınır:
—Necə qalım
Evdə tək?
—Nə üçündür
Çiynindəki
O tüfəng?
Oğru gəlsə,
Öldürərsən,
Ay Vüqar!
—Adam vursam
Axı məni
Tutarlar?!

GÜC

—Ata, məni yıxır Əhsən,
Mənə bir az güc verərsən?
Güləşəndə yixim onu,
Qollarımla sıxım onu.
—Oğlum, mənə bir qulaq as,
Kənardan güc almaq olmaz.
Güt yiğmaqçün indən belə
Səhər-axşam idman elə.

HAMI GÜLÜR ORXANA

Hamı gülür Orxana,
Qurbağadam qorxana.
Heyvanlarım adını
Öyrənəcək o haçan?
Tışbağa şəkli çəkib
Altında yazıb: —Siçan.

YUMURTA VƏ SİÇAN

Yumurtaya girişib,
Siçana bax, siçana.
İstəyir ki, aparsın
Güçü çatmir heç ona.

Bu nə yaman bərk imiş,
Dişləyir, batmır dişi.
Yumacladı birtəhər,
Belə görəndə işi.

Yumurta sindi birdən,
İçindən cüçə çıxdı.
Gözü bərəlmüş siçan,
Cücəyə baxdı, baxdı.

Cücedən qorxub qaçıdı,
Siçana bax, siçana.
Elə bil qanad açdı,
Çatmaq olar heç ona?!

MİLÇƏKDƏN QORXAN OĞLAN

Çəməndəki arını
Tutmaq istədi Aslan.
Arı sancdı, Aslanın
Alnı şışdı bir azdan.

İndi arı görəndə
Qaçış gendən baxır o
Arı bir yana qalsın,
Milçəkdən də qorxur o.

GOPÇU QƏDİM

Belə deyir gopçu Qədim,
Girdim bağa ərik yedim,
heyva yedim.
İnciməsin bizdən Qədim,
Sözünə olardıq şərikdir,
Əgər heyva yetişəndə
Budaqda qalsayıdı ərik.

SİÇANLAR NƏRD OYNAYIR

Gecə saldı hay-haray,
Yuxudan qalxdı hamı.
—Nə üçün qışqırırsan?
—Danladılar İlhamı.

—Çarpayıının altında
Siçanlar oynayır nərd.
Hamı güldü bu sözə
İlham bala oldu pərt.

VERDİYİ BARA GÖRƏ

Yuxarıdan aşağı
Süzərək narı gilas
Dedi: —Bu bağda məndən
Uca yoxdur, qulaq as.
Nar dedi ki, ay gilas,
Öyünmə nahaq yerə.
Ağacı tanıyırlar
Verdiyi bara görə.

BU İT

Bu it itə oxşamır,
Bu it elə bil qurddu.
Ağzındakı o ağ şey,
Sümük deyil, quruddu.
Bu it pis əməlini
Çox çətin ki, tərgidə.
Yəqin ki, o qurudu
Çırçıdırırb sərgidən.
Bu it cildinə girmiş
Qəlbi qara qurda bax!
Özü oğurlamasın,
Girsin onun gözünə
Ev-eşiyi qorumaq.

ŞİR NİYƏ BÖYÜMÜR?

İki yaşam olanda
Atam mənə şir alıb.
Mən böyümüşəm, ancaq
Şir elə helə qalıb.

Dili də yoxdur onun,
Lovğalanmır, öyünmür.
Nə yeyir, nə də içir,
Onunçun da böyümür.

DUZ-BUZ

—Duz səpdik buzun üstə...
—Bıy, duz nədi, buz nədi?!
Məgər qar—buz xörəkdi?
— Söylədiyin söz nədi?
— Yollar buz bağlayıbsa,
Maşınlar necə keçər?
Duz buzun canın alır,
Sürüşkən olmur küçə.

ÜZGÜCÜYƏ BAXIN BİR

Üzmək bacarmır, ancaq
Öyünrü kiçik Kərəm.
Mən dənizin üzündən
Dibinəcən üzərəm.
Onu suya buraxdıq,
Dedik: —Yaxşı, üz görək.
Əl-qol atdı, dənizin
Dibinə batdı daş tək.
Dartıb çıxartdıq onu,
Bir gör düşüb nə hala?!
Üzgücüyə baxın bir,
Boğulmuşdu az qala.

Daş tək batır, heç suyun
Üzünə qalxa bilmir.
Utanır, uşaqların
Üzünə baxa bilmir.

RÖVŞANƏ

Rövşanə uşaqları
Cırnatmağı xoşlaysı.
O, əl-qol ata-ata
Danışmağa başlaysı.
—Tütəyimi görürsən,
Yaxına gəl, ay Gülər.
Heç sənin atan belə
Tütək düzəldə bilər?
—Niyə düzəltmir.
— Ay hay...
Get de düzəltsin görək.
Gülər ağlayıb deyir:
—Mənə düzəldin tütək.
Ata tütək düzəldir
Ona güc-bəla ilə.
Rövşanə gülür:
—İndi
Bir şey çal tütək ilə.
Gülər istəyir çalsın,
Heç nə alınmır ancaq.
Rövşanə deyir:
—Bu ki,
Oyuncaqdır, oyuncaq.
Bir bax, mənim tütəyim
Haray salır hər yana.
Gülər yenə ağlayı,
Rövşanə gülür ona...

BATAQLIQ

Qurd düşüb torpağına,
Qurd düşübdür suyuna.
Yüz ildi qamış ölçür
Bataqlıq öz boyuna.
Nə olur, nə dirilir,
Mat qalib bu oyuna.

QARANLIQDAN QORXAN QIZ

İşıq sönəndə qorxur,
O da yumur gözünü.
Üstəlik əlləriylə
Bərk-bərk örtür üzünü.

O, dayanır beləcə,
Əgər yanmasa işıq.
Deyir ki, gözlərimə
Qoy dolmasın qaranlıq.
Gülmək tutub məni də,
Deyirəm ki, ay Ülkər,
Gözlərini yumanda
Qaranlıq olmur məgər?!

*** ***

DİLİMİZİN SÖZLƏRİ

Elin də tarixi var,
Dilin də tarixi var.

İgid odur, xalqının
Keçmişindən
Söz aça.
Dil — tükənməz xəzinə,
Məna—kilid,
Söz — açar.

Söz ləpədir, dalğadır,
Dil ümmandır, dənizdir.
Dilimizin sözləri
Müqəddəsdir, əzizdir.

Sözün hər çalarında
Həyatın sehri vardır.
Söz babaların bizə
Qoyduğu yadigarıdır.

Halal ocağıımızda
Gözü qorunmalıyıq.
Sözü yaşatmalıyıq,
Sözü qorunmalıyıq.

Kim ki, sözü unutdu,
O, həyatda uduzdu.
Söz — dil kəhkəşanında
İşıq saçan ulduzdu.

KOĞA

Koğaja bax, koğaya,
Elə bil ki, çəlikdi.
Kim mənə kömək etsə,

Pay böləndə şərikdir.
Götür koğanı ələ,
Bağa gedək, ay Elçin.
—Koğa nəyə gərəkdir?
—Budağı əymək üçün.

—Niyə əyək budağı?
İndi baxıb görərsən.
Mən budağı əyərəm,
Sən gilənar dərərsən.

HERİK ŞUMU

Payızda kotanla
Torpağa salib iz,
Bu yeri şumlayıb
Qoymuşuq dincə biz.

Herik şum qış boyu
Dincini alacaq.
Baharda sərinə
Yararlı olacaq.

HOZƏKİ

A Zəki, a Zəki,
Hozəkisən, hozəki.

Səliqə-səhmanın yox,
Dağıdırırsan, sökürsən.
Qaş düzəltdiyin yerdə
Vurub gözü tökürsən.

A Zəki, a Zəki,
Olma belə hozəki...

SALBA

Bu nə fərsiz
Salbadı,
Atdım, heç nə
Salmadı.
Uçdu uzaq budağa
Gördü ki, meyvə kaldi;
Qoz salmağı bir yana,
Özü ağaçda qaldı.

SADAQ

Babam bərk hazırlasır
Ox atmaq yarışına.
Baxıb heyran qalıram
Onun hər vuruşuna.

Yaydan üzülən oxlar
Düz hədəfə dəyir, bax.
O qədər atdı, atdı,
Tamam boşaldı sadaq.

Məndən xahiş elədi:
— Olum sənə sadağa,
Get oxları gətir yığ,
Ox qabına — sadağa.

DƏRYAZ

— Gəzir biçənəyi
Sənin baban hər yaz.
Gedir ot çalmağa
Əlində bir dəryaz.
— Dəryaz nədir, nənə?
— Bıy, başıma xeyir.

Bilmir dəryaz nədir,
Bu uşaq nə deyir?
Ona kərənti də
Söyləyirlər, Araz
Ay şəhərli oğlan,
Ot biçəndə dəryaz.

QƏZİL

— Fırlatdım cəhrəni,
Əyirdim,
Nəzildi.
Ancaq bu, yun deyil.
— Bəs nədi?
— Qəzildi.
— Keçinin tükünə
Qəzilmi deyirlər?
— Hə...
— Ondan corabmı
Toxuyub geyirlər?
— Yox, —
Nənəm gülərək
Başını bulayır:
Qəzil yun deyil ha,
Adamı dalayır.
Ancaq biz onun da
Xeyrini görürük.
Qəzildən ya sicim,
Ya çatı hörürük.

SİCİM VƏ ÇATI

Onların ikisi də
Qəzildən hörülür, bax:
Sicim upuzun olur,
Çatı gödəkdir ancaq.

Odun-ot yükleyirlər
Sicimlə at-ulağa.
Çatı gərək nerqarın
Buzov ilə balağa. —

Kim onların başını
Çatılayır, bağlayır,
Dopdolu məmələrdə
Özünə süd saxlayır.

XAMA VƏ QAYMAQ

— Bişiribdir
Nənəm fətir,
Xama gətir,
Qaymaq gətir.
— Qaymaq nədir,
Xama nədir?
— İkiisi də
El sözüdü.
Qaymaq bişmiş
Südün üzü,
Xama çiy
Südün üzüdü.

BİR TALA BAHAR

Həyətdə əkdiyim
Bu xəsil,
Bir tala bahardı
Elə bil.
Çəksə də şaxta, qar
Qoşunu,
Soldura bilməyib
Qış onu.
Qoynunda otlayır
Quzular.
Ürəkdə gül açır

Arzular.
Bu xəsil həyəti
Bəzəyir.
Yaşıl bir adaya
Bənzəyir.

ÖRÜŞ

Yazda ot bollanacaq,
Çör-çöp də ballanacaq.
Quzum toğluya dönüb
Örüşə yollanacaq.
Bu nə yaxşı örüşdü,
Otu boldu, genişdi.
Sorusdum: — Örüş nədi?
Hamı mənə gülüşdü.
Babam çeşməyi taxdı,
Dönüb üzümə baxdı:
Məgər nəvəm bilmir ki,
Örüş geniş otlaqdı?

KIRKİRƏ

Sən qədim dəyirmansan,
İşlərsən qol gücünə.
Bir ovuc dən tökmüşəm
“Göbəyinin” içində.
Nə getmisən fikirə?
Fırlan, fırlan, kirkirə.
Üyünüb dönür una
Səni fırlatdıqca mən —
Alt daşla üst daşının
Arasında qalan dən.
Dalğalar kimi kükrə,
Fırlan, fırlan, kirkirə...

TEŞİ

Fırlandıqca bu teşi,
Yunu əyirir, eşir.
Hörümçək tək hördüyü
Tordan tutub sallanır.
Əyirdiyi ip onun
Ortasına dolanır.
İşə salıb teşini
Nənəm durub obaşdan.
İp dolu çubuq bədən
Yoğundu koppuş başdan.
Zaman keçib, qocalıb,
Muzeyə düşüb teşi.
Maşınlar görür, bir vaxt
Onun gördüyü işi.

BADİŞ

— Toyuğun ayağında
Üzuyə bax, üzüyə.
— Heç belə də şey olar?
Hamı güldü Həziyə.
— Üzük deyil bəs nədir?
— Bax, əskidi-badışdı.
Çəpərdən aşib gedir,
Çıl toyuq çox nadincredi.
Biz bu əskini onun
Ayağına tikmişik,
Qonşunun toyuğuya
Düşməsin tay-dəyişik.

NƏNƏ ÇÖRƏK BİŞİRƏNDƏ

Yoğurmuşam xəmiri,
Bəri ver o dəmiri.
— Dəmirin adı yoxdu?

— Niyə yoxdu, ərsindi.
— Ərsini neyləyirsən?
Az sual ver Təhsin, di!
Xəmiri xırda-xırda
Doğrayacam ərsinlə.
Sonra kündələyəcəm,—
Get məşgül ol dərsinlə!
— Kündəni neyləyirsən?
— Oxlov ilə yayacam.
Yuxa hazır olanda
Onu sərəcəm saca.
Çevirəcəm şış ilə
Bişəcək dadlı yuxa.
Qurtaracaq nəvəmin
Əlişdən mənim yaxam.

DABBAĞ

Gəl gedək dabbağxanaya,
Baxaq dabbağın işinə.
O, dərini aşlayıb
Döndərir gönə, meşinə.
— Nəyə gərəkdi gön, meşin?
— Bu nə sualdı, bir düşün...
Bil ki, dabbağ dəriləri
Nahaq yerə aşılamır.
Əgər gön, meşin olmasa
Çəkmə, kürk, plaş olarmı?!

DOVLA

Qışın bu vədəsində
Hardandı bu çiçəklilik?
Çəmən bilib, dovlanın
Yanına qaçma, kəklik.

Qayıt, o, çəmən deyil,
Ovçu quran dovladı.
Sözə baxmayıb getdin,
Ovçu səni ovladı.

ƏRSİN, OXLOV VƏ SAC

— Kim bilir, cavab versin:
Nəyə lazımdır ərsin?
— Bunu bəbə də bilir,
Çətin nə var ki, burda?
Ərsinlə doğrayırlar
Xəmiri xırda-xırda.
Kəndimizdə görmüşəm.
O balaca dəmiri.
Nənəm onunla kəsib
Kündələyir xəmiri.
— Bəs onda oxlov nədi?
— Oxlov — kündəni yayan.
— Düzdür, sən sualıma
Cavab ver görüm, oğlan?
Söylə görüm sac nədi?
— Sac çörək bişirəndi.
Doğru cavablarına
Bir yuxa düşür, indi?
— Düşür.
— Onda tez elə,
Nənənin yanına qaç.
De ki, xəmir eləyib
Ocaq üstə assın sac!

AXUR

Axşamlar yorğun-argın
Qayıdanda naxırdan —
İnəyin gözü gəzir,
Görsün nə var axurda?

— Axur nədi, ay baba?
— Eşitmirsən, cavab ver.
İnəyin qabağına
Ot-ələf qoyulan yer.

Mənim ağıllı nəvəm,
Başa düşdünmü?

— Bəli.
Axur malın-inəyin
Boşqabıdır deməli.

CİRƏ

Başqa çarəmiz yoxdu,
Azdışa azuqəmiz,
Cirəylə işlədərik
Əti, yağı, qəndi biz.
— Cirə nədir?
— Qənaət.
Adamlar az yeyirlər.
Azaldılmış, kəsilmiş
Paya cirə deyirlər.

KƏRƏ-KÜRƏ

— Kərə qoyun tayın gördüm,
Küpəni görmək gərək.
— Kərə nədi, kürə nədi? —
Bilirsənsə de görək.
— Kürə — qulağı uzundu,
Kərə — qulağı gödək.

İLXI. NAXIR, SÜRÜ

— Sən kənddə yaşayırsan,
Gərək biləsən axı,
İlxı nədir, ay Tural?
— At sürüsüdər ilxı.

— Yaxşı, bəs naxır nədir?
— Dadlıdır inək südü,
Guya bilmirsən, naxır
Mal-qara sürüsüdü.

— Bəs onda sürü nədir?
— Sürü elə sürüdü.
Qoyun sürüsünə bax,
Otlaqları büründü...

— İlxiçi — at otaran,
Naxırçı — mal otaran.
Bəs qoyun otarana
Nə söyləyirlər?
— Çoban.

SƏLLİMİ

— Daha getmir naxıra,
Vurğum vursun Səlimi.
Neyləyək, inəkləri
Ötürürük səllimi.

— Səllimi nədir, nənə?
— Səllimi — öz başına.
Kəndin dana-buzovu
Qalıb başlı başına.

HERAĞA — SAVA

— Lobyaların dibinə
Basdırıldıgım ağacdı.
Bü ləklərdə əkdiyim
Lobyalar herağadı.

— Baba, herağa nədi? —
Sual verdi Təranə.
— Herağa söyləyirlər,
Qızım, həm tez əkilib,
Həm də tez bar verənə.

Bu lobalar dən tutub,
Olar dərib bişirmək.
Təzə lobya əkmışəm
O tərəfdə iki lək.

Hələ şaxlamamışam,
Görürsən, təzə bitir.
Çəpərin dibindəki
O şaxları get götür.

Şaxlayaq bu ləki də,
Xəbər ver uşaqlara.
Lobya sarmaşıq kimi
Sarınsın bu şaxlara.

Herağa sovulanda
Bunlar açacaq çiçək.
Bu lobalar savadı,
Yəni ge bar verəcək.

CIR, PEYVAS

Bir gün bağa gedəndə —
Baba dedi Eyvaza:
— Kamil bağban, ay oğul,
Cır calamaz peyvasa.
Nəvə dedi: — Olarmı
Verim bir sual, baba?
— Peyvas nədi, cır nədi?
— Məni başa sal, baba
— Kiçik, turşməzə olur
Cır ağacın meyvəsi.
Peyvas alma dərəndə
Gəlir mənim həvəsim.
Ayıgilaslarını
Gilas eləmişəm mən.
Nə qədər cır ağacı
Peyvas eləmişəm mən.
Eddiyim peyvəndlərlə
Bəzəmişəm bu bağı.
İstəsən, öyrədərəm
Sənə alaq vurmağı.

YATAR

Bu torpağın qoynunda
Nə qədər nemət yatar.
Yeraltı xəzinəyə
Babalar deyib: yatar.
İnsan xəzinə tapsa,
Arzuya, kama çatar.
Uyuyan «gözəlləri»
Yuxusundan oyadar.
Xərclədikcə onları
Minarələr boy atar.
Şəhər salar, düzülər
Binalar qatar-qatar...

YARITMIRSAN DEYƏRLƏR

Tapşırıblar Sevincə
Bacısına göz ola.
Nigar, balaca Nigar
Yıxılmışdı az qala.
Səsə gəldi Xatirə,
Birdən qıçandı dişi.
Acıqlandı:
— Sevinc, sən
Yaratmırsan bir işi.
Anası gülümsədi,
Qızım, hirslənmə hədər.
Yaratmırsan yox, burda
Yaratmırsan deyərlər.

SEVİNC

Boş-boşuna axtarmır
Adamı sevin özü.
Bəlkə də «sev» sözündən
Düzəlib sevinc sözü.
Dostla birgə ağlayıb,
Birgə güləsən gərək.
Sevinə bilmək üçün
Sevə biləsən gərək.

AZAN

Səhərlər verilir
Azan;
Qayıtsın yolunu,
Azan,
Dönüb ötən günə gəlsin,
Bir imana,
Dinə gəlsin...

MIĞMIĞA

İtil get, ay mığmığa,
Durma mənlə bığ-bığa.

ŞƏFFAF

Çox təmizdi şəffaf özü,
Bulanıqdı şəffaf sözü.

QISIR

Nənəm ürəyini qısır,
İnəyimnəz qalib qısır.
Bu il bala verməyəcək,
Uşaqlar süd görməyəcək

SAPAND

O taydakı bağçada
Gör nə qədər qarğı var.
Üzümə dadanıbdır
Qara-qara qarğalar.

Babam bu tayda durub,
İşə salıb sapandı.
Onun atdığı daşlar
Çətin yana sapandı.

Ancaq məhəl qoyulmur
Vızıldayan daşlara.
Çünki tamah güc gəlir
Ac-yalavac quşlara...

DƏRZİ VƏ DƏRZ BAĞLAYAN

Altına qoyub dərzi,
İşə başladı dərzi.
Öz biçinci dostunun
Köməyinə tələsdi.
Onun üçün bir qəşəng
Döşlük tikdi əlüstü.

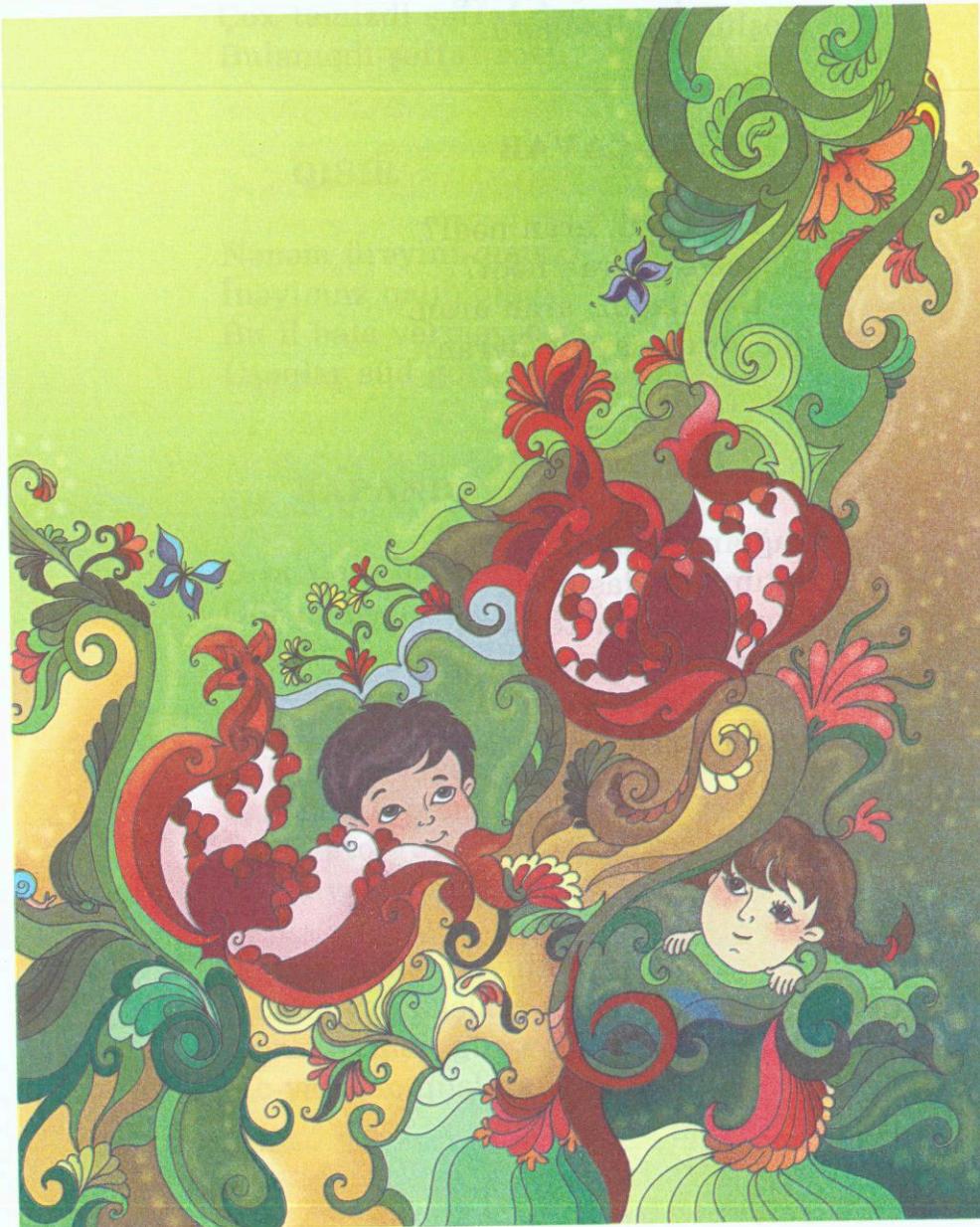
SUAL-CAVAB

— Dağ nədi, aran nədi?
Şor nədi, ayran nədi?
— Dağ dağdı, aran aran,
Şor sordu, ayran ayran.

DAŞ

Dağların ətəyində
Sığınıbdır daş-daşa.
Qorxuram yer tərpənə,
Daş kükrəyə, daş daşa.
Divar olar evlərdə
Söykək olsa daş daşa.

**BU CİNASLI ŞEİRLƏR,
GÖR SƏNƏ NƏ DEYİRLƏR...**

Acgözə bax, acgözə,
Nə verdi k dedi azdı!
Getdi çoxun dalınca
Yazıq meşədə azdı.

Nə soruşsan,
Qara, dinməz.
Adı qalib
Qaradinməz.

Güldan düşdü,
Vay, sindi.
Yazıq gülər
Vaysındı.

Bəsdir elədin varğəl,
Evdə hər bir şey var, gəl.

Elə ki, dəydi vəl vələ,
Xırmana düşdü vəlvələ.

Vecinə də almır heç
Nə çovğun, nə boranı.
Bostanın bir küncündə
Mürgüləyir boranı.

Bilirsən şirin dilini,
İşə sal şirin dilini.

Evimdədi Gülgəzim,
Niyə çöldə gül gəzim?

Əynimdən düşdü fitə,
Məni basdılar fitə.

Əlində novruzgülü,
Balaca Novruz gülür.

Avara bax, avara,
Qoyub məni avara.

Danışma mənimlə acıqla,
Qəlbindən nə keçir, açıqla.

Dayanmışam üzü yola,
Adım qalib üzü yola.

Ağac idim, odun oldum,
Mən alovun, odun oldum.

Gürü dostum əziz Otar,
Apar quzuları otar.

Söz deməmiş qız durdu,
Soyuq çayı qızdırıcı.

Kim işləsə özbaşına,
Oyun açar öz başına.

Əgər bu qazan mənimsə,
Oğulsan onu mənimsə!

Ata, nədənsə bu ay,
Gözə az göründü Ay.

Demirəm dürrəm, inciyəm,
Ancaq səndən mən inciyəm.

Dedim adım Aygıldı,
Sözlərimə Ay güldü.

Nəfəsini dərib sən,
Xeyli meyvə dərib sən.

Tutmaq üçün bu qurdu,
O tələni bu qurdu.

Bu külüngdü, o beldi,
Nə dayanmışan, yeri!
Qızıl tapa bilməzsən
Əgər qazmasan yeri.
Qazıl, torpağım, qazıl,
Gül bitsin qızıl-qızıl...

Əli boşdu, zərgərə
Qızıl gərək, zər gərək.

Görə bilmir göz gözü.
Hər yan qara zülmətdi.
İşıqları söndürüb,
Yağı bizə zülm etdi.

Nə qorxaqdı bu Ülkər,
Günəşi görçək ürkər.

Xalça üçün pul azdı,
Güçüm çatan palazdı.

Bu köhlən at cıdırda
Çətin əyilə, sına.
Mənə inanmırsansa,
Çap, onu özün sına!

Bizim bostanımıza
Divan tutub sağsağan.
Dimdik-dimdik eləyib,
Qalmayıb bir sağ soğan.

Yuxudan duran kimi
Bizim kiçik Tamaşa,
Həngamə qoparacaq,
Başlayacaq tamaşa.

Nənəm ürəyini qısır,
İnəyimiz qalib qısır.

Bu yarpızdı, o nanədi?! —
Yaxşı bilir ki, nə nədi...

Danişma, ə, bəsdi,
Sözlərin əbəsdi.

Bu dünyada qafilə,
Nə karvan, nə qafilə?

Nə içki, nə badə? —
Nəbadə, nəbadə!...

Nə olsun ki, su daşıyam,
Vedrəm yoxdu su daşıyam.

Gözəl kənddi Ramana,
Qəlbim olub ram ona.

Xoş gəlmisən, salam, atam.
Gözün aydın, salamatam.

Bu meyvəni o çardaqdan
Mən asmadım, anan asdı.
Xahiş elə, versin yeyək,
Yaman dadlı ananasdı.

KƏLƏOS

Hər yan dümağ, bəyazdı,
Cığır itdi, bəy azdı.

Hər bir dərdə var əlac,
Ona-buna az əl aç.
Get bazara, ay hilal.
Bir az zənəfil, hil al.

Bağçada görüb qaraltı,
Gəlin gözləri qaraldı.
Əlimdəki dəyənəyi
Görüb, qorxudan gəl əsər.
Yetişib şipşirin olar,
Tənəyin üstdə kələsər.

Qoru, qora üzüm olsun,
Pay almağa üzüm olsun.

Özün söylə, büruncə
Nə geyim, nə büruncək?

Sözün nədir mənə, Nadir?
Mənim tək dost olar nadir.

Həmişə geydiyi bezdi,
Yazlıq bu paltardan bezdi.

— Bu nədir bişirmisən?

— Qurudlu kələoşdu.
Bir boşqab çəkdim, yedi,
Çevrildi kələ, coşdu.

QALA

Daş divardan qopan deyil,
Hara qoysan qalasıdı.
Bu, babaların hördüyü
Xocamsaxlı qalasıdı.

TAXTA

Mışarlar düşdü işə,
Ağacdan çəkdik taxta.
Usta əlləri dəydi,
Taxta çevrildi taxta.

YAŞIL AY

Boz ay, bəsdi bozardin,
Çıx get, gəlsin yaşıl ay.
Çöllər, düzlər, yamaclar
Qoy bürünsün yaşıla.

İTİN KÜÇÜYƏ NƏSİHƏTİ

Yaşamaq isteyirsən hür्र,
Hür, hür, hür!...

Yayam, yayam, yayam mən,
Bir çəkili yayam mən.
Çiçəklərin ətrini
Gərək elə yayam mən.

Yay gəlsin, iyun olsun,
Quzular qoyun olsun.
Mənim körpə çobanım.
Tez böyü, toyun olsun.

Qanmaza ya otaq, ya dam,
Duyğusuz kəslərə yadam.
Ürəyimə bir od düşüb,
Çətin ki, uyuyam, yatam.

Mənimcün əzizdi o dam,
Taxtadan tikilib odam.
Orda necə yaşayacam,
Axı mən yanar bir odam?!

Havayı tökdüm o təri,
Gül əkdirim səndən ötəri.
Üzünü döndərib getdin,
Dostluq olarmı ötəri?

PAYTAXT

Harda olub xan taxtı,
Harda olub bəy taxtı.
Ora olub ölkənin
Baş şəhəri, paytaxtı.

Dolu idi çuval duzla,
Deşdim onu çuvalduzla.

Nigaranam Sərkərdən,
Qoyub məni sərkərdən.

Düşmən yüzdü, səksəndi,
Bizi gördü səksəndi.

Yerə inci də sərsəm,
Görməyəcək bu sərsəm.

Yadellilərə
Sinəni sən gər.
Düşmən öündə
Yaransın səngər.

Danışınca qozu-qozu,
Çıx ağaca, çırp bu qozu.

Mərdə kəsin qarpız, qovun,
Namərdi qapıdan qovun.

Göylər necə aydındı,
Ulduz güldü, Ay dindi.
Səni başa düşmürəm,
Sözlərini aydın de.

KÖNLÜ YEMİŞ İSTƏYƏN

Neçə gündür bostanı
Buraxmisan başına.
Könlü yemiş istəyən,
Dolanar tağ başına.

TIKAN

— Böyürtkən yığan zaman
İlişmişəm tikana.
Gətir iynəni, sapı,
Köynəyimi tik, ana!
— Bir az hövsələni bas,
Biy, bu nədir, ay Abbas,
Ta bundan köynək olmaz,
Dur gəl gedək dükana...

HƏR TƏRƏFİ QAR ALDI

Hər tərəfi qar aldı,
Ocağımız qaraldı.
Elə bil mariqdaydı,
Bircə anda sırsıra,
Odunların üstünə
Düzüldü sıra-sıra.

GƏLİNCİK BALAM

Öpüm səni, barışaq
Yaxın gəl, incik balam.
Adam küsəyən olmaz,
Mənim gəlincik balam.

TƏNBƏLİN MƏSLƏHƏTİ

Sənə versələr sual,
Dinmə, ağızına su al!

QOC VƏ TƏKƏ

Lovğalanma, ay təkə,
Gəl döyüşək tək-təkə.
Sən qoçaqsan, mən qoçaq? —
Sən təkəsən, mən qoçam.

BİRİNCİ

Birinci yə gedir qızım,
Birincidi.
Aldıqları beşin biri
Bir incidi.

GEN DOLANMA

Gen dolanma, ay Nəsir,
Dost arasında nə sərr?

ELŞAD

Elə iş gör, ay Elşad,
Sevinsin, olsun el şad.

ANADAN KÜSƏN ÖĞLAN

Ananın sözlərindən
İncimisən sən əbəs.
Deyir dəcəllik etmə,
Nə söyləsin sənə bəs?

QƏNDAB

Qənd yeyir Qəndab bala,
Di axtar, qənd tap, bala!
O qədər qənd yeyib ki,
Dönübdür qəndab bala.

BİRƏBITDƏN

Oxuyurdu Birəbitdən:
— Sürətlidir Birə Bitdən.

SAATSAZ

Təmir edir saatları,
Mənim atam saatsazdı.
Onun əli dəydi, demək
İşləyəcək, saat sazdı.

PİRSAAT

Şamaxıda bir çay var,
Durub baxsan bir sacat,
Səni məftun edəcək
Dağlar kızı Pirsaat.

QIYAQ OT

Qoy yesin şirin-şirin,
Quzuya qıyaq otu.
Körpə əmlik otlasın
Bu körpə qıyaq otu.

XALÇA

Təmizlə döşəməni,
Aç, yerə döşə məni.

Tozlansam çubuq ilə
Döy məni, döşə məni.
Atma mənim üstümə,
Körpəni, döş əməni.

NAR

Üstü dolu nar ilə,
Əyilib nar qapadı.
Biri qırılıb düşdü,
Əzildi, nar qanadı.

GİLƏVAR

Çiçəklərin gözündə
Neçə şəqli gilə var.
Qurut o göz yaşıını,
Gilavar, ay Gilavar

TURŞ NAR

Belə söylədi Anar:
— Nə yaman turşsan, a nar.
Bu turşluq alçadadı,
Verirsən alça dadı.
— Xoşuna gəlmir, yemə,
Dadım kimi dad hanı?
Görsə, ağızı sulanar
Məni bir yol dadanın...

DAŞMA

Bişirdiyim daşmadı,
Ha qızdırıldım, daşmadı.

KİRİŞƏ

— Tez ol, işə girişək,
Düzəldək bir kirişə.
Minib onun üstünə
Dağ aşağı sürüşək.
— Bu dağdan sürüşməyi
Etdim sənə qadağan.
Onun sıldırımindan
Əskik deyil qada, qan.

BALACA SÜRÜCÜ

Yaşıl işıqlar yanır,
Qarşısında yol açıqdı.
Matoru işə saldım,
Maşının yola çıxdı,
Harayladı ki, dostum
Qabaqda var sərt döngə.
Yollara nabələdsən,
Uzağa getmə, dön gəl.
Deyir dön gəl, dönərəm
O, mənə dost, doğmadı.
Həyatda insan üçün.
Ən yaxın dost, doğmadı.

GƏL

Yer eşir,
Gəl-gəl deyir.
Buynuzsuz kəl
Gəl deyil.

SIRĞAGÜLÜ

Bu dağda var
Sırğagülü.
Külək əsir,
Sırğa gülür.

BƏSDİR YOLLARI ÖLCDÜYÜN

Bəsdir yolları ölçüyüñ
Veyillənmə, yeri işinə!
Əməlli get, böyük-kicik
Baxır sənin yerisinə.

İstəmirik lağa qoyaq,
Səni ələ salaq, külək.
Yapış bir işin qulpundan,
Qol cırmala, bağda gül ək.

İş görməsə kimə gərək
Qüvvətli qol, gülü bilək?
Bina ucalt, yer ək, bağ sal,
İnsan olduğunu bilək.

DOSTUMUZ

Sevindirdi hamını,
Dostumuz bu gəlişlə.
Vedrə verib əlinə
Dediq ona: — Gəl işlə!
Çarhovuzun içində
Nə yaxşı ki, su vardı.
Vedrə-vedrə daşıyb,
Ağacları suvardı:

HƏYƏCAN

Peyələr sıra-sıra,
Bayır sazaq, sırsıra.
Qara Çoban qışqırdı:
— Heyvanları qışqırdı.
Qarla örtülüb kövşən,
Ala qoyun, az gövşə.
— Tez elə, tap ot, ələf,
Yoxsa olarıq tələf.

DİVAN

Axi nə vaxtdan
Divan at oldu?
Onun belinə
Tural atıldı,
Aqşın atıldı.
Görün nə günə
Qalıbdır divan?
İndi mən sizə
Tutaram divan.

SƏN SAĞ

Keçini biz
aparsaq,
Söz olar,
Sən apar sağ.

KEÇƏ

Gəlib çıxmışıq yaylağa.
Uzaq yollar keçə-keçə.
Qurdugumuz alaçığın
Yanı keçə, üstü keçə.
Ondan çətin soyuq keçə,
Ondan çətin isti keçə...

YADDAŞ

Əgər səndə yoxsa yaddaş,
Elinə, obana yadlaş.

GƏLSƏNƏ

Dostum, bir dön bəri bax,
Gözəldimi bizim bağ?
Gilas verim gəl sənə,
Nə durmusan, gəlsənə...

RƏDD

Tülkünün ayaq izi
Qapımızda rədd oldu.
Toyuğu çırçıçıdırıb,
Başımızdan rədd oldu.

BİR AYDINLIQ GECƏDƏ

Bu aydınlıq göyləri
Seyr edirəm axşamdan.
Elə bil bal süzülür
Göydən yerə ağ şandan.
Göydə ulduz görməsəm,
Mənimçün ar olardı.
O sayrısan ulduzlar
Elə bil arılardı...

CÜCƏ

— Ay lümək cücəm,
— Cib, cib...
Dən ilə doludur cib.
Çağırıram bir kəlmə,
İstəmirsən heç gəlmə...

QIRQOVUL

— Tüfəngimi götürdüm,
Gedək vuraq qırqovul.
— Heç ağlın başındamı,
Nə umursan sən məndən?
Qırqovulu qırmazlar,
Hünərin var, qır, qovul
Bu meşədən, çəməndən...

GET ÖZ İŞİNƏ QARIŞ

— Tapan kimi kirəvə,
Qapını aç, gir evə.
— Boyun var bircə qarış,
Get öz işinə qarış.

QANQAL

Əl uzatdım dərim onu,
Dedim yaxşı qanqaldı.
Tikani batdı əlimə,
Yarpağında qan qaldı.

XAMA

Nabələdə, xama
Kimdi verən xama.

QAZAN

Bekar gəzmə, işlə qazan.
Boş qalmasın evdə qazan.

ARXA

Mənə çevirdin arxa,
Gedib yıxıldın arxa.

ƏKİN, SƏPIN, BİÇİN

Danışdıq kür-küləsi,
Gəlin yeri əkin de!
Ay traktorcu qardaş,
Sənin işin əkindi.

Şumlamışam torpağı,
Toxum gətir səp indi!
Bilirsən ki, əkindən
Sonra gələn səpindi.

Zəmi çıxıb qurşağa,
Tökülməmiş biçin di!
Konbaynçı qardaşım,
Sənin işin biçindi...

ÇİMƏRLİKDƏ

Dedim ki, yorulmusan,
Nəfəsini dər indi.
O yana sarı üzmə,
Ora yaman dərindi.
Elxan sözə baxandı,
Hədələdim, çəkindi.
Orxan isə boğular.
Tut əlindən çək indi!
Ağzına şor su dolub,
Unutmaz o bu dadı.
Belə olar e, dostum,
Hə, necəsən burda dur!

SÖZÜ DEYƏNDƏ ACIQ

Sözü deyəndə açıq
Niyə edirsən açıq?
Yemək hələ bişməyib,
Axı hamımız açıq?!

QAVAL

Əlimdə var bir qaval,
Hünərin çatır, qov, al.

HİKKƏ

Yeriyəndə yer əsərdi,
Hikkə onu yerə sərdi.

ELƏ Kİ

Elə ki, gördü şirə,
Qarışqa dondu şirə.

ƏDƏBAZ

Bu oğlan çox ədəbazdı,
Cünki onda ədəb azdı.

AYIDÖŞƏYİ

Mənə deyirlər
Ayidöşəyi,
Neyləyir axı
Ayı döşəyi

BAL BALA

Dodağını büzmə gəl,
Şəkər bala, bal bala.
Tez ol bal ye doyunca,
Qoy qarışsın bal bala.

ÇIĞIRTMA

İstəmirəm çığirtma,
Çil toyuğu çığirtma.

BALAM GÜLLƏRƏ BAXDI

Bu na qəşəng güldandı,
Gülün yeri güldandı.
Balam güllərə baxdı,
Güllüyünü gül dandı.

QALMAQAL

Qışqırıldılar:
— Qalma!
— Qal!
Düşdü yaman
Qalmaqal.

SƏRİNC

Südü töksən
Sərincə.
Saxlayacaq
Sərincə...

QALINCA

Tabaqda
Un qalınca,
Bişir kökə,
Qalınca...

SINAR

Bir daş atsan ayna gölə,
Çılıklənər, su da sınar.
Oraq zəmini biçəndə,
Cu səhəngi suda sınar...

YAĞIŞ YAĞIR

Gəl sən də bax Narın, Narın,
Yağış yağır narın-narın.
Üstünün tozu, torpağı
Yuyulur almanın, narın.

QUŞÜZÜMÜ

Belə deyir Quşüzümü;
Dimdikləyir quş üzümü.

POEMA

Qanadları qara qarğa,
Bir də gəlmə bizim bağa.
Tutduğundan barı usan,
Cüçələrə dadanmışan.

İNTİQAM

Qanadları qara qarğa,
Bir də gəlmə bizim bağa.
Tutduğundan barı usan,
Cüçələrə dadanmışan.
Yazıqları daşıyırsan,
Damağı çağ yaşıyırsan.
Son qoydun sevincimə sən,
Daha məndən incimə sən.—
Belə söylədi İsgəndər,
Günlər ötdü, aylar ötdü.
Cüçələrin qənimini
Bir gün yaxşı-yaxşı güddü.
Tapdı qarğa yuvasını,
Oğlanı fikir götürdü.
Dağı arana apardı,
Arani dağa gətirdi.
Amansız intiqam hissi
Sinəsində qaldırdı baş.
Boz qarğanın yuvasına
Yaxınlaşdı yavaş-yavaş.
Ocaq çatıb qazan asdı
Qarğa qalxanda havaya,
Yumurtaları bişirib
Yenə qaytardı yuvaya.
Xəbəri yoxdu xəbərdən,
Qanadları qara qarğa.
Uçub getmişən səhərdən,

Xoşbəxtliyin bitdi daha.
Nə şəkkin var, nə də şübhən,
Arxayınca yaşayırsan.
Əlinə fürsət düşəndə
Cüçələri daşıyırsan.
Heç toyuğu düşünmürsən,
Anlamağa təhərin yox.
Özgəsinə quyu qazan
Özü düşər, xəbərin yox.
Kürt düşmüsən neçə gündü,
Bala yolu gözləyirsən.
Hələ dünyaya gəlməmiş
Körpəni əzizləyirsən:
— Günlər dönüb oldu həftə,
Həftələr dönüb oldu ay.
Yolunuzu gözləyirəm,
Laylay, balalarım, laylay.
Laylay, körpəciyəzlərim,
Gözünüzü açın, açın.
Deşin, deşin yumurtanı,
Ananızı qucun, qucun.
Məni salıbdır bu hala,
Çıl toyuğun qarğışımı?
Bu yumurta cüçələrin
Daşa dönmüş göz yaşıımı?
Gecə-gündüz intizarla
Sinəmi sizə söykədim.
Canımda odum qalmadı,
Dilimdən odum tüketəndi
Təki çıxın yumurtadan,
Sizin üçün dən olaram.
Dilim qurusun, ölsəniz
Baş daşınız mən olaram.
Qış gəlib kəsdi qapını,
Qar ələndi düzə, dağa.
Yumurtaların üstündə
Qaxac olub öldü qarğıa.
İsgəndərin gözü doldu,

Düşmənini bağışladı.
Yuvasında qaxac olan
Boz qarğanı alqışladı.
Tutduğundan peşman oldu,
Hey özünü danladı o
Sonsuz bala sevgisinin
Mənasını anladı o...

Rafiq Yusifoğlu

Çiçək yağısı

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

Qəlbində varsa təpər, alnından günəş öpər	3
Baharım, sevinc payım. Qışım, payızım, yayım	38
Uşaqsız ev, uşaqsız el susuz dəyirmana bənzər	77
Pəncərəsiz yaşamaq bil ki, əfsanə sözdü.	
Ürəyin pəncərəsi bir cüt işıqlı gözdü	147
Sevimli çiçəklər, gözəllər, göyçəklər	186
Kim zəhmətə könül versə, əvvəl-axır xeyir tapar....	213
Kimin ki, qanadı var uçmaq ona yaraşır	234
Bir söz sənin. Bir söz mənim.....	249
Çox razısan özündən, düşərsən ha gözümdən!	268
Dilimizin sözləri.....	307
Bu cinaslı şeirlər, gör sənə nə deyirlər.....	324

Poema

İntiqam.....	347
--------------	-----

Rəssam
Nərmin Abdullayeva

Dizayn
Zaur Məmmədov

Korrektor
Fəridə Ələsgərli

İlhanlı vərəqə, əkçədən gürən qızılı
Bəhərin, əylinə payımlı. Qəsim...şəxsim, łyuyum...¹⁵
Uşaqçı ev, təqəsiz el susuz dayğınanı bıxırıq...¹⁶
Pəncərəni yəhəmən qılıc id, əfəsanə sənəfi.
Üzüldü pəncərəni bir cətənəni pözdül...¹⁷
Səvəndi qızıları, adaların qızıqları...¹⁸
Kəməzindən qızılı vərəqə, əməkliyin şəhər...¹⁹
Rəməz...şəhər...²⁰ Vərəqə, qızılı vərəqə...²¹
Məsələ...id...²² Bir...şəhər...²³ Məsələ...²⁴ Sənəfi...²⁵
Qızıqları...²⁶ id...²⁷ Məsələ...²⁸ qızılı vərəqə...²⁹
Uşaqçı...³⁰ məhəndis...³¹ qızılı vərəqə...³²
Bu...məsələ...³³ qızıqları...³⁴ qızılı vərəqə...³⁵

Çapa imzalanıb 05.01.2009
Formatı 70x100 $\frac{1}{16}$. F.ç.v. 22
Tirajı 1000 əd.

“Çaşıoğlu” mətbəəsi.
Vakı ş., Mikayıl Müşfiq küç., 2E.
Tel: 447-49-71

